

শিল্পাগর বাণিজ্য অশাবিদালয় জালালী ২০০৬-২০০৭

সম্পাদক : মাওলানা জিৎ গগৈ

Photo Speak : *Sibsagar Commerce College*

Principal K.C. Dutta. in chair.

Faculty members and Office Staff of the college.

Editorial Board of the college Magazine.

Sitting (L to R) Pankaj Hazarika, Renu Devi, Principal K.C. Dutta, S. K. Karnakar, P.N. Sarma
 Standing (L to R) Indrasekhar Sarma, Shyamaljit Gogoi, Bablu Dutta, Pranjal Borbarush, Akramul Hussain and Nibir Chaliha.

Students Union of the College.

Sitting : Principal K.C. Dutta (president)
 Standing : (L to R) Bablu Dutta (V.P.), Pranjal Borbaruah (Secy. Major Games), Akramul Hussain (Secy. Art & Music), Nibir Chaliha (Secy. Social Service), Shyamaljit Gogoi (AGS), Indrasekhar Sarma (G.S)

শিবসাগৰ বাণিজ্য মহাবিদ্যালয় আলোচনী

প্রদ্বাসহকাৰে

ব্ৰী

শিবসাগৰ বাণিজ্য মহাবিদ্যালয় আলোচনীখন আগবঢ়ালো।

সম্পাদনা সমিতিৰ হৈ

অক্টোবৰ

The Sibsagar Commerce College Magazine : *An annual publication of the college published for 2005-2006 year by Sri Indrashekhhar Sarmah, General Secretary, Sibsagar Commerce College Students Union and Edited by Sri Shyamaljit Gogoi, Asstt. General Secretary of the Union . Printed at M/s Printworks, Sivasagar. All rights reserved by the Student Union of the college.*

কাৰ্যকৰী মঞ্চ

বেটু পাতৰ পৰিকল্পনা আৰু অঙ্কন

দেৱাশীষ ভৰালী

অলঙ্কৰণ পৰিকল্পনা

শ্যামলজিৎ গগৈ
মৃণালকৈ দুৱৰা

প্ৰকাশক

ছত্ৰ একতা সভা
২০০৫-০৬ বৰ্ষ

অঙ্কৰ বিন্যাস

বীৰেন কলিতা

ছপাশাল

প্ৰিন্টৱৰ্ক্‌স্
শঙ্কৰ মন্দিৰ পথ
শিৱসাগৰ
দূৰভাষ : ২২২২০৮

সম্পাদনা সমিতি

সভাপতি :

অধ্যক্ষ কাৰ্ত্তিক চন্দ্ৰ দত্ত

উপসভাপতি :

সান্তোষ কুমাৰ কৰ্মকাৰ
ৰেণু দেৱী
পৰাণাথ শৰ্মা
পংকজ হাজৰীকা

সম্পাদক :

শ্যামলজিৎ গগৈ

সদস্য :

বাবলু দত্ত
ইন্দ্ৰশেখৰ শৰ্মা
নিবিড় চলিহা
প্ৰাঞ্জল বৰবৰুৱা
আক্ৰামুল হুছেইন
ৰেখা মুদ্ৰা

উছৰ্গা

সমূহ ছাত্র-ছাত্রী,
শ্রদ্ধাৰ শিক্ষাগুরুসকল
আৰু সন্মানীয় অভিভাবকসকল
আৰু সমূহ শুভাকাঙ্ক্ষীলৈ

সম্পাদক
শ্যামলজিৎ গগৈ

কৃতজ্ঞতাৰ শৰাই

- জিলা উপায়ুক্ত, শিৱসাগৰ
  - শ্ৰদ্ধাৰ অধ্যক্ষ কাৰ্ত্তিক চন্দ্ৰ দত্ত
  - শ্ৰদ্ধাৰ সন্তোষ কুমাৰ কৰ্মকাৰ
  - শ্ৰদ্ধাৰ বেণু দেৱী
  - মহাবিদ্যালয়ৰ শ্ৰদ্ধেয় শিক্ষাণ্ডকসকল
  - শ্ৰদ্ধাৰ পদ্মনাথ শৰ্মা
  - শ্ৰদ্ধাৰ পংকজ হাজৰিকা
  - ছাত্ৰ একতা সভাৰ সমূহ বিষয়ববীয়া
  - মহাবিদ্যালয়ৰ সমূহ কাৰ্যকৰ্তাসকল
  - প্ৰিণ্টৰ্ছৰ কৰ্মকৰ্তাসকল
  - ২০০৫-২০০৬ বৰ্ষৰ মহাবিদ্যালয়ৰ আলোচনীৰ সমূহ নিৰ্দ্ধকাৰ
  - কাৰ্যকালৰ সময়ত দিহা পৰামৰ্শ আগবঢ়োৱা সুপ্ৰিয় অগ্ৰজ, বন্ধু-বান্ধবসকল
- এই সকলোটিলৈকে শিৱসাগৰ বাণিজ্য মহাবিদ্যালয়ৰ এই সংখ্যাৰ সম্পাদকৰ কৃতজ্ঞতা যাচিহ্নোঁ।

সম্পাদক
— শ্যামলজিৎ গগৈ

DEPUTY COMMISSIONER
SIVASAGAR, ASSAM
Ph. 03772-222137(O)
222138 (R)
222655 (F)

Dr. K.K. Dwivedi I.A.S

MESSAGE

It gives me immense pleasure to learn that Student Union of Sibsagar Commerce College is going to publish a magazine. I hope that the magazine will provide a platform to the students to show their talent and creativity. It will also reflect the different colour of the life in the campus. New value system, ethos and emerging social trend will also be reflected through this magazine. I hope that the content of the magazine will inspire and motivate the college students to develop a strong character and re-define their role in the nation - building.

I wish success of the magazine and appreciate the effort of all members behind this noble endeavour.

(Dr.K.K.Dwivedi)
Deputy Commissioner,
Sivasagar.

সম্পাদকৰ একলম

..... মানৱ জীৱনৰ দুখ কষ্ট, আবেগ-অনুভূতি, সমাজ-ব্যৱস্থা, বিজ্ঞানৰ সূত্ৰ, মানৱ সভ্যতা, ধৰ্মনীতি, ৰাজনীতি, দৰ্শন এই সকলোবোৰ গ্ৰন্থৰ মাজেৰে প্ৰকাশিত হৈ আহিছে আৰু ভৱিষ্যতেও প্ৰকাশ হৈ থাকিব।

কলমৰ দ্বাৰা তৰোৱালতকৈ বেছি। কলমেই সমাজৰ দুৰ্নীতি আৰু মানৱ জীৱনৰ অন্ধকাৰ দূৰ কৰি পোহৰাই তুলিছে। জীৱিত দেহ আৰু মানৱৰ সৃষ্টি সকলোৰে এদিন মৃত্যু ঘটে। কিন্তু এখন ভাল গ্ৰন্থৰ কেতিয়াও মৃত্যু নঘটে। পৃথিৱী আৰু মানৱ সভ্যতা ধ্বংস হ'লেও গ্ৰন্থৰালিৰ আদৰ্শ কেতিয়াও ধ্বংস নহয়। নিঃসংগতা, হতাশা আদি চৰম দুঃসময়ত এখন ভাল গ্ৰন্থই প্ৰকৃত বন্ধুৰূপে সাহস আৰু প্ৰেৰণা যোগায়। যিদৰে এডাল কম্পাছে জাহাজৰ দিশ নিৰ্ণয় কৰে, সেইদৰে ভাল-আদৰ্শৰে চহকী এখন গ্ৰন্থইও মানুহৰ জীৱনত দিশ নিৰ্ণায়কৰ ভূমিকা পালন কৰে।

শিৱসাগৰ বাণিজ্য মহাবিদ্যালয় :

১৯৬৯ চনত স্থাপিত শিৱসাগৰ জিলাৰ একমাত্ৰ বাণিজ্য মহাবিদ্যালয়খনিয়ে অসমৰ শৈক্ষিক, আৰ্থিক আৰু সামাজিক দিশত গুৰুত্বপূৰ্ণ প্ৰভাৱ বিস্তাৰ কৰিছে। ২০০১ চনত নিশা শৰ্মা নামৰ এগৰাকী ছাত্ৰীয়ে উচ্চতৰ মাধ্যমিক পৰীক্ষাত অসমৰ ভিতৰত পঞ্চম স্থান অধিকাৰ কৰি শিৱসাগৰলৈ গৌৰৱ কঢ়িয়াই আনিছিল। বহুতো প্ৰাক্তন ছাত্ৰ বৰ্তমান শিৱসাগৰ নগৰৰ প্ৰতিষ্ঠিত আৰু সফল ব্যৱসায়ী হৈ নিতনুৰা সমস্যা সমাধান কৰাৰ উপৰিও নগৰখনৰ অৰ্থনীতিৰ দিশত যথেষ্ট অৰিহণা যোগাইছে।

সময়ৰ গতিৰ লগত খোজ মিলাই আধুনিক শিক্ষাৰ লগতে এই মহাবিদ্যালয়ে কাৰিকৰী শিক্ষাও প্ৰদান কৰিছে। ডিব্ৰুগড় বিশ্ববিদ্যালয় অনুমোদিত BCA, Data Care Management, Business Communication, Travel & Tourism আদি পাঠ্যক্ৰমৰ উপৰিও সাধাৰণ ছাত্ৰ-ছাত্ৰীৰ বাবে কম্পিউটাৰ শিক্ষা আৰু ফেশ্যন ডিজাইনিং আদিৰ Diploma Course ৰ শিক্ষা দিয়া হৈছে।

আলোচনীৰ সন্দৰ্ভত :

শিৱসাগৰ বাণিজ্য মহাবিদ্যালয়ৰ ছাত্ৰ-ছাত্ৰী, শিক্ষণতক আৰু শুভাকাংক্ষীসকলে আগ্ৰহৰে বাটচাই আছিল এখন পূৰ্ণাংগ বাৰ্ষিক আলোচনীলৈ। আলোচনী বিভাগৰ সম্পাদক শ্ৰীকুমাৰ কেশৱ শইকীয়া মহাবিদ্যালয়খনিত বহুদিন অনুপস্থিত থকাৰ বাবে মোক (শিৱসাগৰ বাণিজ্য মহাবিদ্যালয়ৰ ছাত্ৰ একতা সভাৰ সহকাৰী সাধাৰণ সম্পাদক) আলোচনীখনৰ সম্পাদক হিচাপে দায়িত্ব দি এখন সাতজনীয়া সম্পাদনা সমিতি গঠন কৰি দিয়ে আৰু সমিতিৰ সিদ্ধান্ত

অনুসৰি অতি কম সময়ৰ ভিতৰতে আলোচনীখন সম্পাদনা কৰি উলিয়াবলৈ সিদ্ধান্ত গ্ৰহণ কৰা হয়।

১/৮/২০০৬ তাৰিখে ছত্ৰ একতা সাধাৰণ সভাত আলোচনী সম্পাদনা সমিতি গঠন কৰা হয় আৰু দুদিন পাছতেই সম্পাদনা সমিতিৰ চেষ্টাত আলোচনী প্ৰকাশৰ বাবে কাৰ্য্যকৰী ব্যৱস্থা লোৱা হয়। আমাৰ মাননীয় উপদেষ্টাসকলে আমাক প্ৰয়োজনীয় সিহা পৰামৰ্শ দিয়ে আৰু গল্প-প্ৰবন্ধ আদি নিৰ্বাচনত সহায় কৰে যদিও আশা কৰা মতে এখন আলোচনীৰ বাবে ছাত্ৰ-ছাত্ৰীৰ পৰা যি তত্ত্বগধূৰ প্ৰবন্ধ-পাতি পায় বুলি আশা কৰা হৈছিল সময়মতে পোৱা নগ'ল। মই ভৱিষ্যতে সমূহ মহাবিদ্যালয়ৰ ছাত্ৰ-ছাত্ৰীৰ পৰা তত্ত্বগধূৰ আৰু গঠনমূলক প্ৰবন্ধ-পাতি আলোচনীৰ বাবে যুগুতাই উলিয়াবলৈ অনুৰোধ জনালো। লগতে আমাৰ মহাবিদ্যালয়ৰ প্ৰত্যেক বছৰে আলোচনীখনি যাতে প্ৰকাশ কৰিব পৰা হয় তাৰ কামনা কৰিলো।

সঁচাই মহাবিদ্যালয় এখনৰ বাৰ্ষিক আলোচনী উলিয়াটো কঠিন কাম আৰু এই গধূৰ দায়িত্ব গ্ৰহণ কৰি মই বিমোহিত পৰিছিলো। কিন্তু ছাত্ৰ-ছাত্ৰী আৰু উপদেষ্টা শিক্ষাগুৰুসকলৰ আন্তৰিক সহায়-সহযোগ পাই আলোচনীখন প্ৰকাশ কৰি উলিয়াবলৈ সক্ষম হ'ম নে নহ'ম বুলি চিন্তিত হৈ পৰিছিলো। সময় কম যদিও উপদেষ্টাসকলৰ আন্তৰিক প্ৰচেষ্টাত আৰু সহযোগিতা পাই সাহস পালো আৰু কম সময়ৰ ভিতৰতে আলোচনী উলিয়াব পাবিলো। ছাত্ৰ-ছাত্ৰীসকল, শিক্ষাগুৰুসকল আৰু প্ৰাক্তন ছাত্ৰসকলে তত্ত্বগধূৰ প্ৰবন্ধ-পাতি দি উল্লেখযোগ্য বৰঙণি আগবঢ়ালে। তেখেতসকলে ছত্ৰ একতা সভাৰ ভৱৰ্থৰ পৰা কৃতজ্ঞতা জ্ঞাপন কৰিলো। আলোচনীখনে কিমানদূৰ আনন্দ দিব পাৰে সেইটো বিবেচনাৰ বাবে মই পাঠকৰ হাতত এৰি দিলো।

অৱশেষত শিৱসাগৰ বাণিজ্য মহাবিদ্যালয়ৰ উজ্জ্বল ভৱিষ্যত কামনা কৰিলো।

‘ জয়তু শিৱসাগৰ বাণিজ্য মহাবিদ্যালয় ’

শ্ৰীশ্যামলজিৎ গগৈ

সম্পাদক

শিৱসাগৰ বাণিজ্য মহাবিদ্যালয়

সূচীপত্ৰ

প্ৰবন্ধ শিতান

		পৃষ্ঠা
অধ্যক্ষৰ মেজৰ পৰা	অধ্যক্ষ কাৰ্ত্তিক চন্দ্ৰ দত্ত	১-২
ধ্ৰুপদী কলা আৰু গণিত	সন্তোষ কুমাৰ কৰ্মকাৰ	৩-৪
গ্ৰাহক সুৰক্ষা অহিন আৰু গ্ৰাহকৰ সচেতনতা : দুটামান অনুভৱৰ টুকুৰা	ৰেনু দেৱী	৫-৬
নেতা, নেতৃত্ব আৰু কিছু কথা	পংকজ্যোতি হাজৰিকা	৭
সমবায় প্ৰতিষ্ঠানত বাণিজ্য ছত্ৰ-ছত্ৰী আৰু ৰাজ্য চৰকাৰৰ ভূমিকা	প্ৰদীপ গগৈ	৮
মলিনীৰাঙ্গা দেৱীৰ কাব্য প্ৰতিভা	সুন্দৰ সুগন্ধি মহন্ত	৯-১১
অসমৰ স্বাধীনতা আন্দোলনৰ প্ৰথম শহীদ পিয়লি ফুকন	ডঃ খালেছ উল ইছলাম	১২-১৩
অসমীয়া সংস্কৃতিলৈ ৰূপকোঁৱৰ জ্যোতিপ্ৰসাদ আগৰৱালাৰ অৱদান	শিৱীকা বৰা	১৪-১৬
আজিৰ যুৱ সমাজ কোন পথে ?	বোহিনী গগৈ	১৭-১৮
এজন জিনিয়াছ শটীন তেখুলকাৰ	দিব্যজিত মহন্ত	১৮-১৯
বিজ্ঞাপন	আশিষ বেকিৱা	২০
কলেজত বেগিং	উৰ্মিমালা মহন্ত	২০
স্বাধীনতা : আমাৰ সংগ্ৰাম	কাৰাহানা আহমেদ	২১

গল্প গুচ্ছ

মৰমৰ উপহাৰ	বীতামণি বৰুৱা	২২-২৩
বন্ধুত্বৰ এনাঙ্গৰী	নাচিমা বেগম	২৩-২৪

শিক্ষক	অনমিত গগৈ	২৪
দোষ কাৰ	ইন্দ্ৰশেখৰ শৰ্মা	২৫-২৬
জীৱনোত্তৰ স্মৃতি সলাহি	মানস গগৈ	২৬-২৭
হেতু হুগুৰ্	মহেন্দ্ৰ শৰ্মা	২৮
আমি সোঁহাতেৰে লিখোঁ কিয় ?	পৰী শৰ্মা	২৮

কবিতা কানন

মোৰ কল্পনাৰ প্ৰেয়সী	বিৰাজ আলী	২৯
মোৰ আহ্বান	মানসজ্যোতি কোঁৱৰ	
বিদায়	চান্দুখিন আহমেদ	৩০
চিত্ৰলেখা ... তুমি অনলতা	জিৱিত মহন	
এজন দেশপ্ৰেমিকক বিচাৰি	শিল্পীকা বৰা	৩১
মজাৰ কথা	সপোন মধুৰ সভাপতি	
কলম	আহমেদ মোচফিক নচেৰ	৩২
মুখা	নিতু বড়া	
শিপাৰ সজানত	খালেদ ইচলাম	৩৩
বৰষুণৰ সৌন্দৰ্য	নাচিমা বেগম	৩৪
মৃত্যুও এক সৃষ্টিৰ উৎস	দ্বিপজ্যোতি সন্দিকৈ	
হেৰাই যোৱা সময়	জ্যোতিৰ ফুকন	
ছাত্ৰ একতা সভাৰ ভিতৰ চ'ৰা :-		৩৫-৭১

অধ্যক্ষৰ মেজৰ পৰা

১৯ কাকিতিক চন্দ্ৰ দত্ত

অধ্যক্ষ, শিৱসাগৰ বাণিজ্য মহাবিদ্যালয়

১৯৬৯ চনত প্রতিষ্ঠিত হোৱা আমাৰ শিৱসাগৰ বাণিজ্য মহাবিদ্যালয়ে ডিব্ৰুগড় বিশ্ববিদ্যালয়ৰ অধীনৰ মহাবিদ্যালয়সমূহৰ উপৰিও অসমৰ ভিতৰতে বাণিজ্য শিক্ষাদানত উল্লেখনীয় বৰঙণি আগবঢ়াই বিশেষ সুনাম অৰ্জন কৰিবলৈ সক্ষম হৈছে। স্থানীয় ছাত্ৰ-ছাত্ৰীসকলৰ লগতে ভাৰতৰ বিভিন্ন প্ৰান্তৰ পৰা অহা ছাত্ৰ-ছাত্ৰীসকলৰ বাবেও আমাৰ মহাবিদ্যালয়খন এখন আকৰ্ষণীয় শিক্ষা প্রতিষ্ঠান ৰূপে বিবেচিত হৈছে। ইয়াৰ মূলতে বিশ্ববিদ্যালয়ৰ নিয়মীয়া বাণিজ্য পাঠ্যক্ৰমৰ উপৰিও ছাত্ৰ-ছাত্ৰীসকলে অনিৰ্ভৰশীল হ'ব পৰা নতুন নতুন পাঠ্যক্ৰমৰ প্ৰণয়ন কাৰ্যকৰীকৰণ, শিক্ষাদানৰ ক্ষেত্ৰত প্ৰয়োজনীয় সংশোধন আৰু ছাত্ৰ-ছাত্ৰীসকলৰ জীৱিকাৰ উপায় লৈ বিচাৰ বিবেচনা। এইবোৰ পৰিবৰ্তন, পৰিবৰ্তন আৰু ৰূপায়ণ কৰোঁতে স্বাভাৱিকতে গোটেই বিশ্বত কোবাল গতিত বৈ যোৱা অৰ্থনৈতিক উদাৰীকৰণ, ব্যক্তিগতকৰণ আৰু বিশ্বায়নৰ (LPG- Economic Liberalisation, Privatisation and Globalisation) প্ৰতিফলনৰ কথা আমাৰ মনলৈ আহিছে। আজি আমাৰ সকলো সময়-সৰ্বত্ৰ ব্যক্তিগত প্ৰতিযোগিতাৰ মাজেদি এটা প্রতিষ্ঠান বা কোনো ব্যক্তিৰ উন্নতি বিকাশৰ নীতিও বিশ্বাসী হৈ পৰা প্ৰত্যক্ষ কৰিছোঁ। সময়ৰ এই আহ্বানক স্বীকাৰ কৰি লৈ আমাৰ প্ৰজন্ম তথা আমাৰ ছাত্ৰ-ছাত্ৰীসকল যাতে পাশ্চাত্য সমাজৰ অপসংস্কৃতিৰ পৰা আঁতৰি থাকি নৈতিক চৰিত্ৰ গঠন কৰিবলৈ সক্ষম হোৱাৰ লগতে যিকোনো প্ৰতিযোগিতাৰ মুখামুখী হৈ সফল হ'ব পাৰে, তাৰ বাবে আমি বিভিন্ন কাৰ্যসূচী লৈছোঁ। এই ক্ষেত্ৰত আমাৰ মহাবিদ্যালয়ৰ শিক্ষক-শিক্ষয়িত্ৰী, কৰ্মচাৰী আৰু ছাত্ৰ একতা সতাই সহযোগিতা আগবঢ়াইছে। কিন্তু তুলনামূলক ভাৱে অস্তিত্বৰক্ষকসকলৰ ভূমিকাই কেতিয়াবা কিছু হতাশা আনি দিয়ে।

আমি বৰ গৌৰৱান্বিত যে আমাৰ মহাবিদ্যালয়খন বুৰঞ্জীয়ে পৰশা নগৰ শিৱসাগৰৰ বৰপুখুৰীত পাৰত অৱস্থিত। শ্যামল গছ-গছনিৰে ইয়াৰ বৰ্তমান পৰিবেশটো সঁচাকৈয়ে মনোৰম। দেশৰ বিভিন্ন প্ৰান্তৰ পৰা অহা বিদগ্ধ ব্যক্তিসকল আমাৰ এই মনোমোহা পৰিবেশটোলৈ সহজেই আকৃষ্ট হৈ পৰে। মহাবিদ্যালয়ৰ পৰিবেশটো যাতে আৰু উন্নত হয়, তাৰ বাবে ইয়াৰ আন্তঃগাথনি সম্প্ৰসাৰণৰ পৰিকল্পনা লোৱা হৈছে আৰু নিৰ্মাণকাৰ্যও চলি আছে।

আমাৰ মহাবিদ্যালয়খন শৈক্ষিক দিশত পূৰ্বতকৈ উন্নত হৈছে।

প্ৰতি বছৰ চূড়ান্ত পৰীক্ষাৰ ফলাফলসমূহ আশাব্যঞ্জক আৰু এই ক্ষেত্ৰত ডিব্ৰুগড় বিশ্ববিদ্যালয়ৰ অধীনৰ মহাবিদ্যালয়সমূহৰ ভিতৰত আমাৰখন কলেজে আগশাৰীৰ আসন ল'বলৈ সক্ষম হৈছে। খেলা-খুলিৰ ক্ষেত্ৰত সীমিত আহিলা-পাতিৰে আমাৰ ছাত্ৰ-ছাত্ৰীসকলে সুনাম কঢ়িয়াই আনিছে। আন্তঃমহাবিদ্যালয় প্ৰতিযোগিতাসমূহত অংশগ্ৰহণ কৰি ক্ৰিকেটত চূড়ান্ত বিজয়ীৰ খিতাপ লাভ কৰিছে। টেবুল টেনিচ, বেটমিন্টন আদি প্ৰতিযোগিতাসমূহতো উল্লেখনীয় স্থান দখল কৰিছে।

মহাবিদ্যালয়খনত প্ৰতি বছৰ ৰাজ্যিক ভিত্তিত আন্তঃমহাবিদ্যালয় বিজ্ঞেচ কুইজ প্ৰতিযোগিতা অনুষ্ঠিত কৰি বাণিজ্য শিক্ষাৰ প্ৰয়োজন আৰু গুৰুত্ব সম্পৰ্কে উপলব্ধি কৰোৱাৰ ক্ষেত্ৰত বিশেষ ভূমিক গ্ৰহণ কৰিছে। এই বিজ্ঞেচ কুইজ ছাত্ৰ-ছাত্ৰীকলৰ মাজত ব্যৱকৈয়ে জনপ্ৰিয় হৈ উঠাৰ লগতে সমগ্ৰ অসমত আমাৰ মহাবিদ্যালয়খনৰ সুনাম বৃদ্ধি পাইছে।

মহাবিদ্যালয়খনৰ আৰু এটা অন্যতম দিশ হ'ল আলোচনা চক্ৰ অনুষ্ঠিত কৰা। মহাবিদ্যালয়ৰ বিভিন্ন বিভাগ আৰু মহিলা অধ্যয়ন কোষৰ যোগেদি বিদগ্ধ সমল-ব্যক্তিসকলক আমন্ত্ৰণ জনাই আলোচনা চক্ৰ অনুষ্ঠিত কৰি ছাত্ৰ-ছাত্ৰীসকলৰ অধ্যয়ন-স্পৃহা আৰু বৌদ্ধিক পৰিসৰ বৃদ্ধি কৰিবলৈ যত্ন কৰা হয়। প্ৰসঙ্গত উল্লেখনীয় যে আমেৰিকাৰ ৰ'ড আইলেণ্ড বিশ্ববিদ্যালয়ৰ অধ্যাপক ডঃ দিলীপ দত্তদেৱে আমাৰ কলেজত অনুষ্ঠিত আলোচনা চক্ৰত অংশ গ্ৰহণ কৰি আন্তৰ্জাতিক পৰ্যায়ৰ বক্তৃতা প্ৰদান কৰি ছাত্ৰ-ছাত্ৰী তথা সমূহ শিক্ষক-শিক্ষয়িত্ৰীকো উপকৃত কৰিছে। বিগত শিক্ষাবৰ্ষত মহাবিদ্যালয়ৰ ইতিহাসত আৰু এটা উল্লেখনীয় বিদ্যায়তনিক ঘটনা হ'ল ডিব্ৰুগড় বিশ্ববিদ্যালয়ৰ অধীনস্থ মহাবিদ্যালয়সমূহৰ অধ্যক্ষসকলৰ আলোচনা-চক্ৰ এখন অনুষ্ঠিত কৰা। আলোচনাৰ বিষয় আছিল 'বৰ্তমান উচ্চ শিক্ষা ব্যৱস্থাৰ বিভিন্ন উপাদান লৈ বিশ্লেষণাত্মক বিজ্ঞত পৰিকল্পনা।' এই আলোচনা চক্ৰত ডিব্ৰুগড় বিশ্ববিদ্যালয়ৰ মাননীয় উপাচার্য ডঃ কুলেন্দু পাঠকৰ উপৰিও শৈক্ষিক উপ-পঞ্জীয়ক আৰু কেইবাগৰাকী বিশিষ্ট শিক্ষাবিদে অংশ গ্ৰহণ কৰি আলোচনা-চক্ৰখনিত দৌঠৰ বৃদ্ধি কৰে। উক্ত আলোচনা চক্ৰখনিত বৰ্তমান উচ্চশিক্ষা ব্যৱস্থাৰ সংস্কাৰ কৰি যুগোপযোগী কৰি তুলিবৰ বাবে কিছুমান প্ৰস্তাৱ গ্ৰহণ কৰা হয়।

ৰাষ্ট্ৰীয় মূল্যায়ন আৰু প্ৰত্যয়ণ পৰিষদৰ (NAAC) সন্মুখীন

হৈ আমি ইতিমধ্যেই আমাৰ মহাবিদ্যালয়খনক B-Grade সন্মানেৰে সন্মানিত কৰিবলৈ সক্ষম হ'লো। অকল বাণিজ্য বিভাগক লৈ পৰিচালনা কৰা এই শিক্ষা প্রতিষ্ঠানখনৰ পুঁজি আছিল সীমিত, আন্তঃগাঁথনি সম্প্ৰসাৰণৰ বাবে মাটি কানিও আমাৰ কম; তথাপি ৰাষ্ট্ৰীয় প্ৰত্যয়ণ পৰিষদৰ দ্বাৰা বি-গ্ৰেড পোৱাৰ বাবে মহাবিদ্যালয়খনৰ শিক্ষক-শিক্ষয়িত্ৰী, কৰ্মচাৰী আৰু ছাত্ৰ-ছাত্ৰীসকল নিঃসন্দেহে প্ৰশংসাৰ পাত্ৰ। প্ৰত্যয়ণ আৰু মূল্যায়ণ পৰৱৰ্তী পৰ্যায়ত IQAC গঠন কৰি প্ৰতিটো শিক্ষাবৰ্ষৰ আৰম্ভণিত পৰিকল্পনা যুগুত কৰি কপায়ণ কৰাৰ প্ৰচেষ্টাও অব্যাহত আছে আৰু প্ৰত্যেক বছৰতে NAAC লৈ বাৰ্ষিক প্ৰতিবেদন পঠিওৱা হৈছে।

বিগত দুটা বছৰত আমাৰ মহাবিদ্যালয়খনৰ আৰু এটা উল্লেখনীয় কাৰ্যসূচী হ'ল সামূহিক উন্নয়ন কাৰ্যসূচী (Community Development Programme) গ্ৰহণ। শিক্ষা আহৰণৰ লগতে ছাত্ৰ-ছাত্ৰীসকলে যাতে কৰ্মসংস্কৃতিৰ যোগেদি সমাজ সেৱাত ব্ৰতী হ'ব পাৰে, তাৰ বাবে শিবসাগৰৰ পৰা দহ কিলোমিটাৰ নিলগত অৱস্থিত এশ উনৈশ ঘৰ নিবাসী পলাশনি নামৰ গাঁও এখানিক আমি আমাৰ কৰ্মক্ষেত্ৰ হিচাবে নিৰ্বাচন কৰি লৈছো। পৰিসংখ্যান পদ্ধতিৰে গাঁওখনৰ সকলো তথ্য সংগ্ৰহ কৰি প্ৰতিবেদন প্ৰস্তুত কৰা হৈছে আৰু এইখন যাতে এখনি আদৰ্শ গাঁও ৰূপে গঢ় লৈ উঠিব পাৰে, তাৰ বাবে পাঁচটা বিভাগত (শক্তি আৰু বিজুলী, জনস্বাস্থ্য আৰু পানী যোগান, উন্নয়ন, শিক্ষা-সংস্কৃতি আৰু অৰ্থনৈতিক বিকাশ) ভালেমান উন্নয়নমূলক পৰামৰ্শ আগবঢ়োৱা হৈছে। এইখিনি কৰ্ম আঁচনি কপায়ণত মহাবিদ্যালয়ৰ শিক্ষকসকলৰ তত্ত্বাবধানত বেলেগ বেলেগ গোট গঠন কৰি ছাত্ৰ-ছাত্ৰীসকলক জড়িত কৰোৱা হৈছে। ইয়াৰ বাবে শিবসাগৰ জিলা প্ৰশাসনে প্ৰয়োজনীয় অনুমোদন জনাইছে আৰু আমি গ্ৰহণ কৰ্মসূচীসমূহলৈ সহযোগিতা আগবঢ়াই আহিছো। ইতিমধ্যে পলাশনিৰ ৰাইজক সজাগ কৰিবলৈ স্বাস্থ্য সেৱা, পশু চিকিৎসা আৰু কেবাটিও সজাগতা শিবিৰ অনুষ্ঠিত কৰা হ'ল। লগতে গাঁওখনৰ যাতায়াত, পানী যোগান, মাটিৰ পট্টাদান, গৃহনিৰ্মাণ, অৰ্থনৈতিক উন্নতিৰ বাবে চৰকাৰী আঁচনিৰ কপায়ণ আৰু বিদ্যুৎ যোগানৰ ব্যৱস্থা কৰাৰ বাবে জিলা কৰ্তৃপক্ষৰ লগত যোগাযোগ কৰি থকা হৈছে।

আলোচনাৰ পাতনিতে উল্লেখ কৰা অনুসৰি ডিব্ৰুগড় বিশ্ববিদ্যালয়ৰ অনুমোদন ক্ৰমে 2005 চনৰ পৰাই আমি আমাৰ মহাবিদ্যালয়ত BCA (Bachelor of Computer Application) পাঠ্যক্ৰম প্ৰৱৰ্তন কৰিছো। এইটো ছাত্ৰ-ছাত্ৰীসকলৰ বাবে অত্যন্ত উপযোগী বৃত্তিমূলক পাঠ্যক্ৰম। এই শিক্ষাবৰ্ষৰে ডিচেম্বৰ মাহৰ পৰা PGDCA (Post Graduate Diploma Course of Computer Application) পাঠ্যক্ৰম আৰম্ভ কৰা হ'ব। আমি আশা কৰা অনুসৰি ছাত্ৰ-ছাত্ৰী আৰু অভিভাৱকসকলৰ পৰা সহায় পাইছো। বিশ্ববিদ্যালয় অনুদান আয়োগৰ (UGC) অনুমোদনক্ৰমে চলিত শিক্ষাবৰ্ষৰ পৰা

(1) Data Care Management, 2. Travel & Tourism, 3. Business Communication. এই পাঠ্যক্ৰম তিনিটি আৰম্ভ কৰা হৈছে।

এইবোৰ পাঠ্যক্ৰমৰ শিক্ষা আহৰণৰ যোগেদি স্নাতক মহলাৰ ছাত্ৰ-ছাত্ৰী নিয়মীয়া পাঠ্যসূচীৰি কম ডিগ্ৰীৰ উপৰি সমান্তৰালভাৱে উক্ত তিনিবিধ পাঠ্যক্ৰমৰ যিকোনো এটা পাঠ্যক্ৰমৰ শিক্ষাগ্ৰহণ কৰি প্ৰমাণ-পত্ৰ ল'ব পাৰিলে ভৱিষ্যতে কৰ্মসংস্থানৰ সুবিধা পাব। ইয়াৰ বাবে মহাবিদ্যালয়ত ভৰ্তি হোৱা কোনো ছাত্ৰ-ছাত্ৰীয়ে ভৰ্তি মাচুল দিব নহয় আৰু পাঠ্যমাচুলো তুলনামূলক ভাবে কম। দ্বিতীয়তে এই পাঠ্যক্ৰমবোৰৰ শিক্ষাদানৰ সময় আৰু পৰীক্ষা অনুষ্ঠিত কৰাৰ সূচী এনেকৈ প্ৰস্তুত কৰা হৈছে যাতে তেওঁলোকৰ নিয়মীয়া পঠন-পাঠনৰ কোনো অসুবিধা সৃষ্টি নহয়।

এইখিনিতে এইটোও উল্লেখ কৰাটো প্ৰাসংগিক হ'ব যে নিয়মীয়া বা সাধাৰণ শিক্ষাৰ লগত বৃত্তিমূলক শিক্ষা আহৰণ কৰিলেহে উঠি অহা প্ৰজন্মই আজিৰ প্ৰতিযোগিতামূলক আৰু মুক্ত অৰ্থনীতিৰ নিয়ন্ত্ৰণত পৰিচালিত হোৱা বজাৰখনত তিষ্ঠি থাকিব পাৰিব। আজিৰ উপাৰ্জনৰ ক্ষেত্ৰখন বহল যদিও বৰ পিচল। এনেকুৱা এখনি ক্ষেত্ৰত নিজকে যোগ্যতাৰে সৈতে চলাই নিবলৈ হ'লে বৰ্তমান শিক্ষাৰ দুয়োটা দিশত (নিয়মীয়া আৰু বৃত্তিমূলক - মুখ্য এটাৰ ইপিঠি-সিপিঠিৰ নিচিনা) ভালদৰে পৰিচয় থকাটো আৱশ্যকীয় হৈ পৰিছে। বিশ্বায়নমুখী বৰ্তমান পৰিস্থিতিটোৰ লগত সংগতি ৰখি মহাবিদ্যালয়ৰ চৌহদতে এটি স্বতন্ত্ৰ গৃহ নিৰ্মাণ কৰি বৃত্তিমূলক স্বাৱলম্বী পাঠ্যক্ৰমৰ (Professional Self-Financing Courses) পাঠদানৰ সুব্যৱস্থা কৰাৰ বাবে চেষ্টা কৰা হৈছে। নতুন প্ৰজন্মক আজিৰ কৰ্মৰাজিৰ লগত পৰিচয় কৰোৱাই তেওঁলোকৰ মেধা শক্তিক যুগৰ বাবে উপযোগী আৰু উৎপাদনশীল কৰি তোলাটোৱেই আজিৰ শিক্ষানুষ্ঠান তথা শিক্ষক-শিক্ষয়িত্ৰীসকলৰ বাৰিহ আৰু কৰ্তব্য হৈ পৰিছে। সেয়েহে আমি আশা কৰিছো, আমাৰ ছাত্ৰ-ছাত্ৰীসকলে আমি অশেষ কষ্টৰে আৰম্ভ কৰা এই বৃত্তিমূলক পাঠ্যক্ৰম শিক্ষাৰ সুযোগ গ্ৰহণ কৰিব আৰু নিজকে নতুন যুগৰ বাবে উপযুক্ত কৰি গঢ়ি তুলিব।

এতিয়া শিক্ষাৰ সন্দৰ্ভত স্বামী বিবেকানন্দৰ কথা এষাৰে মোৰ এই প্ৰতিবেদন সামৰিব বিচাৰিছো।

"The idea of education, all training should be man making. Education is not information that is put into your brain and runs riot there, undigested all your life, building, character making assimilation of ideas. আৰু মোৰ বিবেচনাত, শিক্ষাক এনেধৰণেৰে গ্ৰহণ কৰিলে আমি নিশ্চয় লাভবান হ'ম। Education does not mean teaching young man to know what they do not know. It means teaching them to behave as they do not behave". ♦

ধ্ৰুপদী কলা আৰু গণিত

১৯ সন্তোষ কুমাৰ কৰ্মকাৰ

জ্যেষ্ঠ প্ৰবক্তা, অঙ্ক বিভাগ

‘ধ্ৰু’ শব্দটোৰ অৰ্থ হ’ল স্থিৰ। যি পদ স্থিৰ সেইটোৱেই ধ্ৰুপদ। ধ্ৰুপদী বিশেষণটো সাধাৰণতে সঙ্গীতৰ ক্ষেত্ৰত ব্যৱহৃত হয়। উচ্চাঙ্গ সঙ্গীতৰ অস্থায়ী, অন্তৰা, সঞ্চাৰী আৰু আভোগ এই চাৰিটা অঙ্গকে ধ্ৰুপদী বোলা হয়। অৱশ্যে আজিকালি সাহিত্য, চিত্ৰ, নৃত্যকলা, ভাস্কৰ্যৰ ক্ষেত্ৰতো ধ্ৰুপদী শব্দটোৰ প্ৰয়োগ হৈছে। ভৌগোলিক ক্ষেত্ৰ এটাৰ বিশেষ সময়ত সাংস্কৃতিক উৎকৰ্ষ সাধনৰ উচ্চতম পৰ্যায়ত বিশেষ শৃংখলাৰ সৰ্বসন্মত আৰু ব্যাকবণ্ণেৰে সুসংবদ্ধ কলাকে ধ্ৰুপদী কলা বুলি অভিহিত কৰা হয়। কলা সাধকৰ দৃষ্টিত ধ্ৰুপদী কলা অলম্ব-অচৰ আৰু ইয়াৰ কোনো বিকল্প নাথাকে।

গণিত শাস্ত্ৰৰ ক্ষেত্ৰতো ধ্ৰুপদী কলাৰ এই ব্যাখ্যাটো বহু পৰিমাণে প্ৰযোজ্য।

ধ্ৰুপদী কলা মানুহৰ জীৱন-জগতৰ বিষয়ে বোধ মনন সমৃদ্ধ হৈ জীৱনৰ বাবে উদ্ভৱৰ পথ নিদেৰ্শক। গণিত হ’ল প্ৰাত্যহিক জীৱনৰ বাস্তৱ সমস্যা সমাধানৰ বাবে বুদ্ধি নিৰ্ভৰ প্ৰকৌশল। গাণিতিক পদ্ধতিবোৰ সাধাৰণীকৃত আৰু সৰ্বযুগৰ বাবে সত্য। ধ্ৰুপদী কলাৰ দৰে গণিতৰ মূল সূত্ৰবোৰো বিকল্প নাই। গণিতত কলাৰ ভাৱ-আবেগ অনুভূতি বা মানৱীয় সংবেদনশীলতাৰ স্থান নাই। আনহাতে কলাত মানৱীয় সংবেদনশীলতাৰে প্ৰাণ প্ৰতিষ্ঠা হ’লেও অপকণ ঐশ্বৰ্যমণ্ডিত কলা কিছুমানো জীৱন-জগতৰ বাস্তৱতা আৰু নিত্যতাৰ পৰা আঁতৰি যায়। গণিতে মানৱীয় দুৰ্বলতাবোৰ পৰিহাৰ কৰে আৰু নিৰ্মোহ দৃষ্টিৰে জীৱনৰ নিৰ্মম সত্যক উন্মোচিত কৰে। ধ্ৰুপদী কলাই কোনো এটা সময়ত বিশেষ ব্যক্তিৰ জীৱন সাধনাৰ নিৰ্যাসৰ দ্বাৰা সৃষ্ট জীৱনৰ সৌন্দৰ্যমণ্ডিত একো একোটা ৰূপ দাঙি ধৰে। জীৱনক সাৰ্বজনীন দৃষ্টিৰে বিচাৰ বিশ্লেষণ কৰি গণিতে তাৰ পৰা পৰম সত্যক নিষ্কাশন কৰে আৰু সৰ্বজন প্ৰহৰ্ষযোগ্য যুক্তিভিত্তিক বৌদ্ধিক চৌশল আয়ত্বলৈ আনিবৰ শিক্ষা দিয়ে।

ওপৰোক্ত কথাখিনি আৰু অলপ ব্যাখ্যা কৰা যাওক।

ওপৰত উল্লেখ কৰা হ’ল যে গণিতৰ পদ্ধতি-প্ৰক্ৰিয়াবোৰ উদ্ভাৱিত হৈছে প্ৰাত্যহিক জীৱনৰ সমস্যা সমাধানৰ বাবে। দৰাচলতে গণিতে জীৱনৰ সমস্যা সম্পৰ্কীয় তথ্যবোৰক বিজ্ঞানসন্মতভাৱে সংগ্ৰহ কৰে, প্ৰণালীবদ্ধভাৱে শ্ৰেণীকৰণ কৰে, শ্ৰেণীকৃত তথ্যক বিশ্লেষণ কৰে, বিশ্লেষণৰ পাছত সমস্যাৰ সম্ভাৱ্য

সমাধান উলিয়াই মানৱ জীৱনক আগবঢ়াই লৈ যোৱাৰ পথ প্ৰদৰ্শন কৰে। জীৱনাশ্ৰয়ী কলায়ে মানুহৰ মনক জীৱনৰ গভীৰলৈ লৈ যায়। কলায়েও জীৱনক বুজিবলৈ ক্ষমতা দিয়ে। এতিয়া জীৱনৰ অন্তিমৰ অনুভূতি হ’ল সংগ্ৰাম। জীৱনৰ উদ্ভৱ হ’ল সংগ্ৰামত জয় লাভ। সমস্যাৰে জৰ্জৰিত জীৱন সংগ্ৰামত জয়লাভ কৰিবলৈ হ’লে বৰ্তমান প্ৰজন্মক গাণিতিক দিশত মেধাসম্পন্ন কৰি তুলিব লাগিব। অৰ্থাৎ গণিতে জীৱনক ধৰি ৰাখে আৰু কলাই মানুহৰ হৃদয় মনত মানৱীয় গুণসমূহৰ বিকাশ সাধন কৰে।

এতেকে জীৱনৰ পৰিপূৰ্ণ বিকাশৰ বাবে গণিত অধ্যয়ন অপৰিহাৰ্য। বিশুদ্ধ সাংস্কৃতিক অনুৰাগেৰে কলা চৰ্চাও অত্যাৱশ্যক। কিন্তু এই দুয়োটা বিষয় অধিগত কৰাটো সহজসাধ্য নহয়। বিশ্ব ব্ৰহ্মাণ্ডৰ অপাৰ বহু সৰ্ব্বক্ৰে অসীম কৌতূহল, অনুসন্ধানী মন, একাগ্ৰ সাধনা, কষ্টসহিবৃত্তা আৰু মেধা শক্তিৰ দ্বাৰাহে গণিতত পাবলম হোৱাটো সম্ভৱ। আনহাতে কলাত্মক মন, সত্যনিষ্ঠ জীৱনানুসন্ধান, ঐশ্বৰ্যময় মানৱীয় চেতনা, সুকুমাৰ বৃত্তিৰ প্ৰতি আন্তৰিক অনুৰাগ আৰু অকৃত্ৰিম সৌন্দৰ্যবোধেই হ’ল ধ্ৰুপদীয় কলাৰ সাধনাৰ বাবে আৱশ্যকীয় গুণ। ইমানখিনি গুণ লৈও ন্যূনতম চৈধ্য বছৰৰ একনিষ্ঠ সাধনাৰ দ্বাৰাহে বিশেষ বিভাগৰ ধ্ৰুপদী কলাৰ জগতত প্ৰৱেশ কৰিব পৰা যায়। গণিতত স্বচ্ছন্দবিহাৰী হ’বলৈ হ’লেও তেনেকুৱাই দহৰ পৰা বাৰ বছৰৰ প্ৰণালীবদ্ধ অভ্যাসৰ প্ৰয়োজন। কাৰণ, এই দুয়োটা বিষয় ক্ৰম-পাৰস্পৰিক ধাৰাত সম্পৰ্কিত। প্ৰাথমিক পৰ্যায়ৰ পৰা দুয়োটা বিষয়েই সুসংবদ্ধ নীতি-শৃংখলাৰে আবদ্ধ। মন-বুদ্ধি বিবেক বোধ সুস্থ-স্বল থাকিলেহে এই দুটা বিষয়ৰ ক্ৰম পাৰস্পৰিক ধাৰাৰ লগত সম্পৰ্ক স্থাপিত হয় আৰু বিষয়বস্তুৰ গভীৰলৈ যোৱাৰ শক্তি অৰ্জন কৰাটো সম্ভৱ হয়।

এইখিনি আৰু এটা বিষয় উল্লেখ নকৰিলে ধ্ৰুপদী কলা আৰু গণিত অধ্যয়নৰ পদ্ধতিৰ বিশ্লেষণটো আধাৰু হৈ ৰ’ব। ধ্ৰুপদী কলাৰ বিভাগবোৰ কলা সাধকসকলৰ আগত সাধাৰণতে মুৰ্ত হৈ থাকে। যেনে সঙ্গীতৰ সুৰ থাকে, ৰাগ থাকে, সঙ্গত কৰা বাদ্য যন্ত্ৰ থাকে হৃদ-লয়। ধ্ৰুপদী নৃত্যত থাকে অঙ্গৰ সৌকুমাৰ্য, ছন্দাৱিত মুদ্ৰা, প্ৰণোচ্ছল অভিনয় আৰু সুমধুৰ বাদ্যৰ হৃদয়গ্ৰাহী ব্যঞ্জনা। কবিতাত থাকে সত্যসন্ধানী মানৱ আত্মাৰ মানৱীয় আকুলতা, থাকে শব্দ-অলঙ্কাৰেৰে ছন্দোবদ্ধ জাগতিক জীৱন তথা

বিশ্বপ্রকৃতিৰ বিনন্দীয়া ৰূপকল্প। তুলিকাৰ বৰ্ণাচা পৰাশেৰে চিত্ৰকলাত ৰূপায়িত হয় জীৱন-জগতৰ বিশেষ বিশেষ মুহূৰ্তৰ প্ৰাণময় ৰূপ।

কিন্তু গণিত বিমূৰ্ত। অধিকন্তু গণিতৰ প্ৰতিটো শাখা প্ৰাথমিক পৰ্যায়ৰ পৰাই সুনিৰ্দিষ্ট কিছুমান সংজ্ঞা আৰু পৰিভাষিক প্ৰতীক চিনেৰে আৱদ্ধ। গণিতত ধৰ্মনিৰ ব্যঞ্জনাই নাই, অলংকাৰৰ চমৎকাৰিত্ব নাই, ভাৱ-আবেগৰ মোহমুগ্ধতা নাই, হৃদয় মনৰ সৈতে একাত্মীয়তা স্থাপনৰ সুবিধাও নাই। সেয়েহে গণিত অধ্যয়ন ধ্ৰুপদী কলাত পাৰদৰ্শী হোৱাতকৈ সহজ নহয়। কলাৰ সাধনাত বিচাৰ-বোধৰ প্ৰয়োজন থাকিলেও সৌন্দৰ্যবোধ আৰু জীৱনৰ প্ৰতি প্ৰগাঢ় অনুৰাগৰ বেছি প্ৰয়োজন। কিন্তু গণিতত এইবোৰ উপাদানৰ ভূমিকা তেনেই কম। গণিত আগবাঢ়ে নিৰপেক্ষ যুক্তিক ভিত্তি কৰি নিৰ্মমভাৱে। গণিতৰ কাম বৌদ্ধিক প্ৰক্ৰিয়াৰে বিশ্বসত্যৰ সৈতে খোঁগসূত্ৰ স্থাপন কৰা।

এতিয়া ধ্ৰুপদী কলা আৰু গণিত এই দুয়োটা বিষয় মানুহৰ জীৱন বিকাশৰ বাবে: কিন্তু যিমানেই ধ্ৰুপদী ওপসম্পন্ন নহওক লাগে, কলা কেতিয়াও সম্পূৰ্ণভাৱে স্থান-বৰ্ণন-পাত্ৰৰ প্ৰভাৱমুক্ত হ'ব নোৱাৰে। ভাৰতীয় ধ্ৰুপদী সঙ্গীতৰ ভৈৰৱ, মানৱ, সাৰঙ্গ, বসন্ত, দীপক আৰু মেঘ এই ছটা বাগ। স্বৰবিন্যাসৰ এই ৰাগমূহৰ দ্বাৰা উপজাত ভৈৰৱী, ভূপালী, মালত্ৰী আদি ছয়বিছটা ৰাগিনী। এই ৰাগ-ৰাগিনীৰ বিকল্প নাই সঁচা, কিন্তু দেশ-কালৰ আচাৰ-অনুষ্ঠান, সংস্কাৰ, ঐতিহ্য, ধৰ্মীয় চেতনা, জাতীয় জীৱনৰ ৰুচি-অভিৰুচিয়ে সেই কলাক প্ৰভাৱান্বিত কৰে। ফলস্বৰূপে এই ধ্ৰুপদী কলা দেশকালক অতিক্ৰম কৰি বিশ্বৰ সকলো প্ৰান্তৰ সমূহ কলা অনুৰাগীক সমানে উদ্বুদ্ধ কৰিব নোৱাৰে।

এই ফালৰ পৰা গণিত, গাণিতিক প্ৰক্ৰিয়া, গাণিতিক পদ্ধতিৰে জ্ঞান-বিজ্ঞান প্ৰযুক্তিৰ বিকাশ কিন্তু আঞ্চলিকতাৰে দুষ্ট নহয়। কালৰ কোনো এটা সমাজনীতি ধৰ্মনীতি আৰু ব্যক্তিত্বৰ প্ৰভাৱে গাণিতিক প্ৰক্ৰিয়াসমূহক নিয়ন্ত্ৰণ নকৰে। এটা উদাহৰণেৰে বিৱৰণটো স্পষ্টতৰ কৰিব পৰা যাব। অষ্টাদশ শতিকাত নিউটন আৰু লাইবনিটজে কলন গণিত উদ্ভাৱন কৰিলে। কলন গণিতৰ সূত্ৰসমূহত নিউটন বা লাইবনিটজৰ কালক ধৰিব নোৱাৰি, তেওঁলোকৰ চৰিত্ৰ ব্যক্তিত্ব আনকি মনন ধাৰাৰ বিশেষত্বও সেই কলন গণিতত সমূল্যে অনুপস্থিত। ইয়াতে আৰু মন কৰিবলগীয়া কথা হ'ল যদিও নিউটনে গণিতৰ গুৰুত্বপূৰ্ণ এই শাখাটো পদাৰ্থবিজ্ঞানৰ বিশেষ কিছুমান সমস্যা সমাধানৰ বাবে উদ্ভাৱন কৰিছিল, এইটো কিন্তু এতিয়া অকল পদাৰ্থবিদ্যাতে প্ৰয়োগ কৰা নহয়। জ্ঞান-বিজ্ঞানৰ য'তেই পৰিৱৰ্তনশীল উপাদানবোৰৰ পৰিৱৰ্তনৰ হাৰ সম্পৰ্কে অধ্যয়ন কৰাৰ প্ৰশ্ন উঠে, তাতেই এই কলন গণিতৰ

পদ্ধতি ব্যৱহাৰ কৰা হয়। অষ্টাদশ শতিকাত উদ্ভাৱিত আৰু পৰৱৰ্তীকালত বিকাশপ্ৰাপ্ত কলন গণিত, ৰসায়ন, পৰিসংখ্যা, ভূ-বিদ্যা, অৰ্থনীতি আনকি বাণিজ্য অধ্যয়নতো এই কলন গণিতৰ সহায় লোৱা হয়। কলন গণিতৰ দৰে গণিতৰ আন আন শাখাৰ পদ্ধতিবোৰো স্থানকাল-পাত্ৰৰ প্ৰভাৱৰ পৰা মুক্ত

পূৰ্বতে উল্লেখ কৰা হৈছে যে, গণিত-গাণিতিক প্ৰক্ৰিয়াসমূহ বৌদ্ধিক অনুশাসনেৰে শৃংখলবদ্ধ আৰু একমুখৰ ধাৰাৰে প্ৰণালীকল্প। বিশুদ্ধ যুক্তিবোধৰ সৈতে পৰিচিত হৈ বিচাৰ বিশ্লেষণৰ ক্ষেত্ৰত সমন্বয় গঢ়ি তোলাত সহায় কৰে। যেনে, যুক্তিৰ অৱবোধি পদ্ধতিৰে সমৃদ্ধ হৈ জ্যামিতি আৰু জ্যামিতিৰ আধুনিক বিভাগবোৰে জ্ঞান জগতৰ বিমূৰ্ত ধ্যান-ধাৰণাসমূহক জ্ঞান-বিজ্ঞানৰ স্বীকৃত যুক্তিৰে মূৰ্ত কৰি তোলাৰ কৌশল শিকায়। জ্যামিতিয়ে তাত্ত্বিক বিচাৰ বিশ্লেষণৰ ক্ষমতা বৃদ্ধি কৰে। জ্যামিতিয়ে অন্তৰ্দৃষ্টিৰ ক্ষমতা বৃদ্ধি কৰি ৰহস্যবৃত্ত সত্য উন্মোচন কৰাৰ শক্তি দিয়ে।

নিয়মিত গণিত চৰ্চা কৰি থকা ব্যক্তি আৰু গণিতজ্ঞসকলৰ জীৱন পৰ্যালোচনা কৰিলে বিশেষত্ব এটা পৰিলক্ষিত হয়। সেয়া হ'ল ব্যক্তিগত জীৱনৰ যাবতীয় কৰ্মকাণ্ডৰ উৰ্দ্ধত থাকি বৌদ্ধিক চেতনাত নিজকে সমৰ্পণ কৰাৰ মানসিকতা। আৰ্কিমিডিচ, নিউটন আৰু গাউছ সৰ্বকালৰ এই তিনিগৰাকী প্ৰতিভাধৰ গণিতজ্ঞৰ গণিত বিষয়ক কৰ্ম সম্পৰ্কে আমি যিমান পৰিচিত তেওঁলোকৰ জীৱন, তেওঁলোকৰ ব্যক্তিগত জীৱনৰ সুখ-দুখ, কামনা-বাসনা সম্পৰ্কে নিম্নান নজ্ঞানো। গণিতৰ তত্ত্বসমূহতে তেওঁলোকৰ আন্তৰ্জাতিক, সেইবাবে তেওঁলোকৰ জীৱন। মহিমামণ্ডিত ধ্ৰুপদীকলাৰ সৃষ্টাসকলৰ সৃষ্টিতো সাৰ্বজনীনতা থাকিলেও গণিতজ্ঞসকল সমান আন্তৰ্জাতিকতা বোধসম্পন্ন হ'ব নোৱাৰে।

সেইবুলি গণিত যে মানৱ জীৱনৰ স্বাধীন বিকাশৰ বাবে একমাত্ৰ জ্ঞান-মাৰ্গ, সেইটোও নহয়। গণিতে বিচাৰ-বিশ্লেষণৰ ক্ষমতা বৃদ্ধি কৰি বৌদ্ধিক বিকাশ কৰে, মননক স্বাচ্ছন্দ কৰে, শালপ্ৰাণ্ড চৰিত্ৰৰ ব্যক্তি হ'বলৈ প্ৰেৰণা দিয়ে, স্থান-কাল-পাত্ৰৰ চেতনাৰ পৰা মুক্ত কৰি বিশ্ববোধেৰে জীৱনক স্থিতিশীল কৰিবলৈ উৎসাহিত কৰে। এইবোৰ সত্য যদিও জীৱনৰ বাবে, অন্ততঃ মহত্বৰ জীৱনৰ বাবে কলাও অপৰিহাৰ্য। কলাই ৰূপ-ৰং-বসেৰে জীৱনক সজীব কৰি তোলে, হৃদ-অলংকাৰেৰে জীৱনক ঐশ্বৰ্যমণ্ডিত কৰি তোলে আৰু মহান মানৱিকতাবোধে জীৱনৰ প্ৰাণ প্ৰতিষ্ঠা কৰে। গাণিতিক শৃংখলাৰে সমৃদ্ধ মন-বোধ লৈ কলাৰ চৰ্চা কৰিলে কলাৰ উৎকৰ্ষ বাঢ়িব আৰু সেই কলাত বিশ্বজনীন একাত্মবোধত মহাজীৱনৰ সূচনা কৰিব। ■◆

গ্ৰাহক সুৰক্ষা আইন আৰু গ্ৰাহকৰ সচেতনতা

ড. ৰেণু দেৱী

জ্যেষ্ঠ প্ৰবক্তা, অসমীয়া বিভাগ

বৰ্তমান গ্ৰাহক বা উপভোক্তাসকলক সুৰক্ষিত আৰু সচেতন কৰাৰ প্ৰয়োজনীয়তা বিশ্বৰ সকলো উন্নয়নশীল দেশেই উপলব্ধি কৰিছে। আমেৰিকা যুক্তৰাষ্ট্ৰত আৰম্ভ হোৱা গ্ৰাহক সুৰক্ষা আন্দোলন বৰ্তমান বিশ্বৰ বিভিন্ন দেশলৈ প্ৰসাৰিত হৈছে।

গ্ৰাহকসকলৰ স্বার্থ সুৰক্ষা কৰি, তেওঁলোকৰ অধিকাৰ যাতে স্বাৰ্থাঘেৰী লোকে খৰচ কৰিব নোৱাৰে তাৰ বাবে সজাগ কৰি ৰখাই গ্ৰাহক সুৰক্ষা আন্দোলনৰ মুখ্য উদ্দেশ্য। ভাৰতবৰ্ষত গ্ৰাহকসকলৰ স্বার্থ ৰক্ষাৰ বাবে বহুতো (প্ৰায় একৈশখন) আইন প্ৰণয়ন কৰা হৈছে। তাৰ ভিতৰত জোখ-মাখ নিয়ন্ত্ৰণ আইন, অত্যাৱশ্যকীয় সামগ্ৰী আইন, সামগ্ৰী বিক্ৰী আইন, ভেজাল নিয়ন্ত্ৰণ আইন উল্লেখযোগ্য। ইয়াৰোপৰি ১৯৭৯ চনত একচেতিয়া ব্যৱসায় নিয়ন্ত্ৰণ আইন আৰু ১৯৮৬ চনত প্ৰণয়ন কৰা গ্ৰাহক সুৰক্ষা আইন দেশৰ আৰ্থ সামাজিক দিশত অতি গুৰুত্বপূৰ্ণৰূপে বিবেচিত হৈছে।

গ্ৰাহক কোন ? উপভোক্তা বুলিলে কি বুজায় ?

(১) অৰ্থৰ বিনিময়ত কোনো সামগ্ৰী অথবা সেৱা গ্ৰহণ কৰা সকলোৱেই গ্ৰাহক।

(২) জীৱন নিৰ্বাহৰ বাবে যি কোনো সামগ্ৰী বা সেৱা প্ৰয়োজন অনুসাৰে উপভোগ কৰাজনকে উপভোক্তা (Consumer) বোলা হয়।

বিশ্বৰ প্ৰতিজন লোকেই কোনো নহয় কোনো ক্ষেত্ৰত গ্ৰাহক বা উপভোক্তা। প্ৰতিজন নাগৰিকেই কিছুমান সামগ্ৰী বা সেৱাৰ বিক্ৰেতা আৰু কিছুমান সেৱা বা সামগ্ৰীৰ ক্ৰেতা। এজন খাদ্যসামগ্ৰীৰ বিক্ৰেতা বিদ্যুৎ সেৱা, টেলিফোন, বন্ধন গেছ বা অন্য ক্ষেত্ৰত গ্ৰাহক। বোগী এজন যিদৰে চিকিৎসকজনৰ গ্ৰাহক সেইদৰে ডাক্তৰজনো চিকিৎসাৰ বাবে প্ৰয়োজনীয় সামগ্ৰী ক্ৰয় কৰাৰ ক্ষেত্ৰত গ্ৰাহক। এজন মক্কেলে অৰ্থৰ বিনিময়ত উকীলজনৰ পৰা আইনৰ সহায় (সেৱা) লাভ কৰে। আনহাতে উকীলজনেও সেৱা আগবঢ়াবৰ বাবে আবশ্যকীয় সামগ্ৰী ক্ৰয় কৰাৰ ক্ষেত্ৰত গ্ৰাহক।

নিম্ন প্ৰয়োজনীয় সামগ্ৰী বা সেৱা উপভোগ কৰিবলৈ

গৈ বহুত ক্ষেত্ৰত গ্ৰাহকসকল প্ৰভাৱিত হ'বলগীয়া হৈছে। প্ৰতিজন লোকেই যিহেতু গ্ৰাহক সেইক্ষেত্ৰত অধিকাৰসমূহ যাতে সাব্যস্ত কৰিব পাৰে তাৰ বাবে সচেতন আৰু সতৰ্ক হৈ থাকিব লাগে। এয়েই গ্ৰাহক সচেতনতা।

দৈনন্দিন জীৱনত প্ৰতি পদে পদে সাধাৰণ মানুহ প্ৰভাৱিত হ'ব লগা হয়। ৰিজা-চালক, বাচ-চালক, ঠেলাচালক আদি সকলোৱে কৰ্তৃপক্ষই নিৰ্দ্ধাৰিত কৰি দিয়া নিৰ্দিষ্ট ভদ্ৰ কৰি অতিৰিক্ত ভাড়া আদায় কৰাটো অলিখিত নিয়মত পৰিণত হৈছে।

সেইদৰে বন্ধন গেছৰ ক্ষেত্ৰত বিধি অনুসৰি চিলিণ্ডাৰ ৰিফিলৰ বাবে পৰিবেশকক জনোৱাৰ ৪৮ ঘণ্টাৰ ভিতৰত ৰিফিল যোগান ধৰিব লাগে। সময়মতে ৰিফিল নাপালে পৰিবেশক বা তাত সুফল নাপালে ইণ্ডিয়ান অইল কৰ্প'ৰেচনৰ মাৰ্কেটিং শাখাৰ লগত যোগাযোগ কৰিব লাগে। ইয়াৰোপৰি পৰিবেশকে বন্ধনগেছ চিলিণ্ডাৰ যোগান ধৰিবৰ বাবে নিৰ্দিষ্ট পৰিমাণৰ ধন লয় যদিও গ্ৰাহকে নিজে কঢ়িয়াই নিবলগীয়া হ'লে অতিৰিক্ত ধন খৰচ কৰিবলগীয়া হয়। ১৯৮১ চনৰ গেছ চিলিণ্ডাৰ অধিনিয়মৰ ১৭, ১৮, ২৪ আৰু ৩৪ ধাৰামতে পৰিবেশকে নিৰাপদভাৱে গ্ৰাহকক চিলিণ্ডাৰ যোগান ধৰাটো বাধ্যতামূলক।

গ্ৰাহকে কোনো সামগ্ৰী শুদ্ধ জোখত নোপোৱা বুলি সন্দেহ হ'লে জোখ-মাখ বিভাগৰ পৰিদৰ্শকৰ দৃষ্টিগোচৰ কৰিব লাগে। জোখত তাৰতম্য নহ'বৰ বাবে ব্যৱসায়ীয়ে ঠেঙত ওলে'বাই থোৱা তৰ্কুছে ব্যৱহাৰ কৰিব লাগে। ১৯৫৮ চনৰ অসম জোখ-মাখ আইন আৰু ১৯৬০ চনৰ অসমৰ জোখ মাখ প্ৰৱৰ্তন বিধিমতে প্ৰতিবছৰে জোখমাখৰ আছিল দগা-পাল্লা আদি বিভাগীয় কৰ্তৃপক্ষৰ দ্বাৰা পৰীক্ষা কৰাই শিলমোহৰ মৰাটো বাধ্যতামূলক। আনহাতে বিক্ৰী কৰিব লগা জন্তু আদিৰ (মাংসত) খাদ্য বিভাগৰ পৰিদৰ্শকে শিলমোহৰ মাৰি থোৱা বা বিক্ৰীৰ উপযোগিতা নিশ্চিত প্ৰয়োজন।

আজিকালি বজাৰত বহুলভাৱে প্ৰচলিত পেকেট সামগ্ৰীৰ ওপৰত ওজনৰ পৰিমাণ, মূল্য আৰু পেকেট কৰা তাৰিখ উল্লেখ থাকিব লাগে। স্থানীয় কৰ কি হাৰত লৈছে তাৰ বিষয়ে গ্ৰাহকে

জন্যৰ অধিকাৰ আছে। কিলাতী মাটি আদিও গুৰুত্ব কৰিহে বিক্ৰী কৰিব লাগে। ইটাৰ ক্ষেত্ৰত প্ৰকৃত জোখ আৰু সংখ্যা কেচ মেম্বৰ উল্লেখ থাকিব লাগে। ইয়াৰোপৰি Agmark / ISI আদি চিহ্ন চাইহে কিনিব লাগে। খাদ্য সামগ্ৰীত Agmark বিত্তহতাৰ প্ৰতীক আৰু অন্যান্য ব্যৱহৃত সামগ্ৰীত ISI গুৰুত্বমানৰ প্ৰতীক। গ্ৰাহকৰ অধিকাৰ এই সন্দেহে প্ৰতিজন লোকেই সচেতন থকা প্ৰয়োজন।

এই অধিকাৰ কেইবাপ্ৰকাৰ হ'ব পাৰে :-

(১) গ্ৰাহকে ক্ৰয় কৰা সামগ্ৰী জীৱন আৰু সম্পত্তি বক্ষাকাৰী হোৱাৰ নিশ্চিত অধিকাৰ।

(২) গ্ৰাহকে ক্ৰয় কৰা সামগ্ৰীৰ পৰিমাণ, মান, বিত্তহতা আৰু প্ৰকৃত মূল্য জনাৰ অধিকাৰ।

(৩) গ্ৰাহকৰ নিৰ্দিষ্ট ফ'ৰমাত অসম্মত ব্যৱসায়ী শোষণৰ বিষয়ে ওজৰ দাখিল কৰাৰ অধিকাৰ।

(৪) গ্ৰাহকৰ শিক্ষা বা সচেতনতাৰ অধিকাৰ।

গ্ৰাহক বিবাদ নিষ্পত্তি ফ'ৰম : ১৯৮৬ চনৰ গ্ৰাহক সুৰক্ষা আইন অনুসৰি সৰ্বসাধাৰণ গ্ৰাহক যাতে প্ৰভাৱিত হ'ব লগা নহয় আৰু সুবিচাৰ পায় তাৰ বাবে প্ৰতিখন জিলাতে একোখন গ্ৰাহক বিবাদ নিষ্পত্তি ফ'ৰম, প্ৰতিখন ৰাজ্যত একোখন ৰাজ্যিক আয়োগ আৰু কেন্দ্ৰত ৰাষ্ট্ৰীয় আয়োগ গঠন কৰাৰ ব্যৱস্থা আছে। গ্ৰাহক বা উপভোক্তাৰ ওজৰ আপত্তি কম সময়ত ফলপ্ৰসূত্বাৰে নিষ্পত্তি কৰাটোৱেই গ্ৰাহক সুৰক্ষা আইনৰ মূল উদ্দেশ্য।

জিলা বিবাদ নিষ্পত্তি ফ'ৰমত গ্ৰাহকে যথাযোগ্য সেৱাৰ অভাৱ বা নিৰ্দিষ্টমান দণ্ডৰ সামগ্ৰী নহ'লে অভিযোগ দাখিল কৰিব পাৰে। এই ফ'ৰমে অসম্মত ব্যৱসায়ী বা প্ৰতিষ্ঠানক সেই সামগ্ৰী বা নিয়মমাৰ সেৱাৰ বাবে ক্ষতিপূৰণ দিয়াই গ্ৰাহক বা উপভোক্তাক সুৰক্ষা প্ৰদান কৰে। ♦♦

দুটামান অনুভৱৰ টুকুৰা

শ্ৰী পৰেন্দ্ৰজ্যোতি হাজৰিকা

প্ৰবন্ধ, অৰ্থনীতি বিভাগ

উপভোক্তা .....

প্ৰায় চাৰি বাজিল, প্ৰিন্সিপাল ছাৰ এতিয়াও ঘোৰা নাই। ইটো-সিটোকে এটাৰ পাছত এটোকে কামবোৰ কৰি আছে। বি.টি.এ.ৰ ক্লাছ শেষ কৰি বিজু তললৈ নামি আহিছে। ছাৰে মাজে মাজে মোক আৰু প্ৰদীপক দুই এষাৰ গালি পাৰি আছে। আমাৰ উশৃংখলতা, চঞ্চলতা আৰু দায়িত্বহীনতাৰ বাবে মাজে মাজে গালি শুনাটো আমাৰ অভ্যাসতে পৰিণত হৈছে।

তথানিও অহাৰ ভুল হৈয়ে থাকে .....!!

লাহে লাহে শীতৰ সন্ধ্যা নামি আহিছে। জোনাকী পক্ষীৰ জাকে পাতল জোনাকেৰে চৌদিশে জোনাকৰ মায়ী সানিছে। জোনবাইজনী আজিও নাছিল ফেৰ ফেৰীয়া বতাহজাকে পাৰৰ গছবোৰক চুই গৈছে। শীতৰ পাতল কুঁৱলীজাক লাহে লাহে আকৌ পৰিছে। সিদ্ধা, চুমন আৰু শ্ৰুতিহঁতে খিল-খিলাই হাঁহি পুৰুৰী পাৰেদি গম্বা স্থানলৈ ঢাপলি মেলিছে। শিৱ দৌলত এতিয়া ভক্তসকলৰ প্ৰাৰ্থনাৰ কণ্ঠস্বৰ ধ্বনিত হৈ যে আছে। বৌদ্ধ মন্দিৰৰ সমুখত বাবলু, ইন্দ্ৰ, আক্ৰাম, বিণ্টু মিণ্টুহঁত এতিয়া আৰু নাই .....। পক্ষীবোৰেও এতিয়া নিজ নিজ স্থানলৈ ঢাপলি মেলিছে .....। ♦♦

শান্ত পুখুৰীৰ নীলাভ গভীৰ জলবান্ধিত বিভিন্ন প্ৰজাতিৰ পক্ষীৰ খিচৰণ, পাৰৰ মনোমোহা গছৰ মাজে মাজে যেতিয়া পূবৰ শীতৰ কোমল কুঁৱলীজাকে তোমক স্পৰ্শ কৰে তেতিয়া তোমাক কেনে লাগে জানা ? অপকপা ..... সূৰ্য্যস্পৰ্শা .....

শীতৰ কোমল ব'দ জাকত কলেজৰ সমুখত থিয় হৈ কেতিয়াবা অনুভৱ কৰোঁ, অপকপা খোজৰ ছন্দ ভুলি মহাৰ্ঘ মানুহ হ'বলৈ অহা ছাত্ৰ-ছাত্ৰীসকলৰ অনুভৱবোৰক ..... হু হু কোনো বাধায়ে যেন সিহঁতক এতিয়া কৰিব নোৱাৰে। বুকুত অযুত আশা, দুচকুত অলেখ স্বপ্ন, আৰু মনৰ অদম্য হেৰাঁহেৰে এতিয়াই যেন সিহঁতে বিচাৰি ল'ব সিহঁতে বিচৰা পৃথিৱীখনক .... ! জানো, আশায়েতো জীৱন .... জীৱনৰ থুনুকা বং বিৰঙন স্বপ্নবোৰক বাস্তৱত ৰূপ দিয়াটোৱেই সিহঁতৰ দুৰ্বাৰ বাসনা। তাবোনে বাক সিহঁতে কেতিয়াবা সিহঁতৰ বৰ্ণীল সপোনবোৰ বাস্তৱৰ কঠিন শিলত খুন্দা খাই থান-বান হৈ যাব পাৰে বুলি ..... ?!?

তিনিমহলীয়া বিল্ডিংটোৰ সমুখৰ ওখ দেৱদাক গছ কেইজোপা এতিয়া নঙা, সিহঁতৰ সেউজ যৌৱন নকৈ অংকুৰিত হৈছে। সিহঁতৰ বুকুত আশ্ৰয় লোৱা সেই চৰাইজাক এতিয়া নাই। আকৌ আহিব সিহঁত, বসন্তত আশ্ৰয় ল'ব সিহঁতৰ সেউজ বুকুৰ

নেতা, নেতৃত্ব আৰু কিছু কথা

ড. প্রদীপ গগৈ,

প্রবন্ধ, পৰিচালনা বিভাগ

সু-নেতাৰ অবিহনে এখন সমাজ প্ৰগতিৰ পথত আগবাঢ়ি যাব নোৱাৰে। কোনো অনুষ্ঠান-প্ৰতিষ্ঠান, সংগঠন আনহে ক্ষেত্ৰে এখন ঘৰে সূচক ৰূপে পৰিচালনা কৰিবলৈ যাওঁতে সূচক নেতৃত্বৰ প্ৰয়োজন।

এজন নেতাই তেওঁৰ অনুগামীসকলৰ প্ৰয়োজনীয়তা, আবেগ অনুভূতি, তেওঁলোকৰ সপোন, কল্পনা বাস্তৱত ৰূপায়িত কৰাত বিশেষ ভূমিকা গ্ৰহণ কৰে। আনহাতে নেতৃত্ব এনে এক কলা য'ত তেওঁৰ অধীনস্থসকলৰ প্ৰতি ইচ্ছাৰে আৰু উৎসাহেৰে কাম কৰিবলৈ প্ৰভাৱান্বিত কৰা পদ্ধতি হিচাপে ব্যাখ্যা কৰিব পৰা যায়। এই কলা হৈছে মানুহৰ মাজত বিশ্বাস আৰু আগ্ৰহ স্থাপন কৰা পদ্ধতি য'ত দূৰদৰ্শিতা, আগভাগ গ্ৰহণ, আত্মবিশ্বাস, ব্যক্তিগত পূৰ্ণতা আদি গুণেৰে নেতৃত্ব সফল হয়। ফলশ্ৰুতি নেতৃত্বই এটা অনুষ্ঠান বা এখন সমাজৰ প্ৰয়োজনীয়তা পূৰণ গতিশীল আৰু তাৎপৰ্যপূৰ্ণ ভূমিকা পালন কৰে। নেতৃত্বই তেওঁৰ অনুগামীসকলক উৎসাহ, অনুপ্ৰেৰণা কৰ্মত প্ৰবৃত্ত কৰাত গুৰুত্বপূৰ্ণ ভূমিকা পালন কৰে। কৰ্মচাৰীক উদ্বেজিত আৰু অনুপ্ৰেৰণাৰে তেওঁলোকৰ সুস্থ প্ৰতিভাক সজিয় কৰি কাৰ্য সম্পাদন কৰিবলৈ এক সুস্থ সবল নেতৃত্বৰ প্ৰয়োজন।

এজন সবল নেতাই তেওঁৰ সদস্যসকলৰ মনলৈ বিশ্বাস কাটাই আনিবলৈ সক্ষম হয়। তেওঁৰ মৈনন্দিন কাম-কাজত আৱশ্যকীয় উপদেশ, সহায় আৰু সমৰ্থন আগবঢ়াই নেতৃত্বৰ অনুগামীসকলৰ মাজত আগ্ৰহ আৰু কৌতূহল সৃষ্টি কৰে। উন্নত নেতৃত্বই তেওঁলোকৰ সাংগঠনিক লক্ষ্যৰ প্ৰতি সদস্যসকলক বাৱহাৰ সজাগ কৰে, ব্যক্তিগত আৰু অনুষ্ঠানিক লক্ষ্য দুয়োটাৰ মাজত একতা স্থাপনেৰে অনুকূল পৰিবেশ গঢ়ি তোলে। নেতৃত্বৰ গুণেই এটি প্ৰতিষ্ঠানৰ ক্ষমতাৰ আৰু অস্তিত্ব ৰক্ষাৰ মূলমন্ত্ৰ হৈ পৰে। ফলশ্ৰুতি নেতৃত্বৰ অবিহনে বহুতো সু-প্ৰতিষ্ঠান বিফল বা অক্ষম হোৱাৰ উদাহৰণ পোৱা যায়।

এজন নেতাৰ বাবে মানৱিক সম্পৰ্ক আৰু আচৰণ বৰ আৱশ্যক। মানুহক জনা, তেওঁৰ প্ৰয়োজনীয়তা, আবেগ-অনুভূতিৰ লগত একাত্ম হ'ব পৰা, অস্তৰ জয় কৰিব পৰা, বুজি পোৱা, তেওঁলোকৰ ক্ষমতা আৰু দুৰ্বলতাৰ উমান পোৱা, বিশ্বাস আৰু অনুৰাগ আৰণ্য কৰাৰ বাবে সহায়ক আৰু বহু ভাৱাপন্ন হোৱা বৰ প্ৰয়োজন। ইয়াৰ উপৰিও কোনো কাম সম্পাদন কৰিবলৈ যাওঁতে প্ৰথমে নেতাজনৰ নিজৰ আগ্ৰহ প্ৰতিফলিত হোৱা প্ৰয়োজন। নিজৰ আগ্ৰহ অবিহনে নেতৃত্বৰ কাৰ্য সম্পাদন কৰা কঠিন। সাহস আৰু ইচ্ছা শক্তিও এজন নেতাৰ মূল সম্পদ। বৰ্তমান সমাজৰ পৰিবৰ্তন গতিশীলতাৰ ওপৰত সঠিক, দৃষ্টিভঙ্গী ৰাখি নতুনত্বক আদৰণি জনাই উপযুক্ত কাৰ্য বাৱহাৰ গ্ৰহণ কৰিলে সমাজৰ অনুগামীসকলৰ কৰ্মৰ প্ৰতি আগ্ৰহী হ'ব আৰু কৰ্ম সুচল হ'ব। সেয়েহে এজন নেতাই আগুৰণি পৰিচালনা পদ্ধতিৰ পৰিৱৰ্তে সামাজিক পৰিবৰ্তনৰ লগত খাপ খুৱাই নতুন পৰিচালনা

সম্পৰ্কীয় শিক্ষাজ্ঞান আৰু কৌশলৰ অধ্যয়ন কৰি পৰিচালনা কৰিলে বহুগুণে সফল হ'ব পাৰিব।

এজন নেতাই তেওঁৰ অনুগামীসকলক প্ৰভাৱান্বিত কৰাত একাধিক ধৰণেৰে আগবাঢ়ে। নেতৃত্বৰ শৈলী প্ৰত্যেক নেতাৰে বেলেগ। কোনো কোনো নেতাই ক্ষমতা নিজৰ হাতত ৰাখে। কোনো সিদ্ধান্ত গ্ৰহণত তেওঁৰ অনুগামীসকলে তেওঁ গ্ৰহণ কৰা পদক্ষেপক বিৰোধিতা কৰাটো নিবিচাৰে। এনে নেতাই অধীনস্থৰ ওপৰত একনায়কত্ববাদ অনুশীলন কৰে। এনে নেতাই সাধাৰণতে অনুগামীসকলৰ কাম-কাজ নিজেই গ্ৰহণ কৰে। অনুপুংখ পৰিদৰ্শন, ভীতি প্ৰদৰ্শন, জৰিয়না তাৰোপৰি কাৰ্যসম্পাদন কৰে। এনেধৰণৰ নেতাক পৰিচালনা সাহিত্যই “স্বেচ্ছাচাৰিতা শৈলী” নামেৰে নামাকৰণ কৰে। আনহাতে আন কিছুমান নেতাই অংশগ্ৰহণ মূলক শৈলীৰ নেতৃত্বৰে অৰ্থাৎ কৰ্মতাৰ বিকেন্দ্ৰীকৰণৰ ওপৰত বিশ্বাস কৰে। পৰিচালনা কাৰ্যই হওক বা সিদ্ধান্ত গ্ৰহণেই হওক সকলোতে অনুগামীসকলৰ অংশগ্ৰহণৰ আহ্বান জনায়। সাধাৰণতে পাৰম্পৰিক সম্মতিৰে নেতৃত্বৰ অনুশীলন কৰে। ধনাত্মক উপায় আৰু পুৰস্কাৰৰ জৰিয়তে অনুগামীসকলক কৰ্মৰ প্ৰতি অনুপ্ৰেৰণা যোগায়। আকৌ আন কিছু নেতাই তেওঁৰ অধীনস্থসকলৰ ওপৰত কাৰ্যসম্পাদনৰ ভাৰ জাপি দিয়ে। অধীনস্থসকলৰ সিদ্ধান্তত কোনো ইচ্ছাৰেপ নকৰে। তেওঁ মাত্ৰ পৰিদৰ্শন কাৰ্যহে পালন কৰে। এনেধৰণৰ নেতৃত্বৰ স্বতন্ত্ৰ নীতি শৈলী বা মুক্ত শাসন শৈলী বোলা হয়।

স্বেচ্ছাচাৰী শৈলী নেতৃত্বৰ জৰিয়তে এজন নেতাই কোনো সিদ্ধান্ত গ্ৰহণৰ ক্ষেত্ৰত নেহেঁমীয়া নহয় যদিও নেতাজনৰ কাৰ্যকাৰিতা, দায়িত্বৰ বাবে কামৰ বোজা অধিক হয়। এনে নেতৃত্ব কম শিক্ষিত আৰু নিম্নশ্ৰেণীৰ অনুগামীৰ বাবেহে উত্তম। সাধাৰণতে এই নেতৃত্ব ধাৰেই অধীনস্থসকলৰ মাজত অশ্ৰিয়। আনহাতে গণতান্ত্ৰিক শৈলী আৰু মুক্তশাসন শৈলী নেতৃত্বত সিদ্ধান্ত গ্ৰহণৰ ক্ষেত্ৰত সদস্যসকলৰ মতানৈক্যৰ বাবে গতি নেহেঁমীয়া হয়। গণতান্ত্ৰিক শৈলীৰ নেতৃত্বৰ কৰ্তৃত্বৰ বিকেন্দ্ৰীকৰণৰ বাবে কৰ্মৰ বোজা হ্ৰাস পায় আৰু পৰিচালনাত ভালদৰে মনোনিবেশ কৰিব পাৰে। আনহাতে অনুগামীসকলে নিজেই গ্ৰহণ কৰা সিদ্ধান্তত কৰ্মৰ প্ৰতি হাবিয়াস বৃদ্ধি পায় আৰু সজাৰ্য সাধাৰ্বে কৰ্মত ব্ৰতী হয়।

শেষত ইয়াকেই ক'ব পাৰি যে এজন নেতাৰ শৈলী যেনেবলগেই নহওক লাগে এখন সমাজ বা এটা অনুষ্ঠান প্ৰতিষ্ঠানৰ উন্নয়ন প্ৰতিজন সুস্থ নাগৰিক বা অনুগামীৰ ওপৰতেই নিৰ্ভৰ কৰে। প্ৰতিজন ব্যক্তিয়েই যদি নিজৰ ক্ষমতা স্বাৰ্থ পৰিহাৰ কৰি অনুষ্ঠানিক আগবঢ়াই নিবলৈ যৎপৰোনাস্তি চেষ্টা কৰে তেন্তে অনুষ্ঠানটিৰ প্ৰগতিত কোনো বাধায়ে কোনো ধৰণৰ প্ৰতিবন্ধকতা সৃষ্টি কৰিব নোৱাৰে। ♦

সমবায় প্রতিষ্ঠানত বাণিজ্য ছাত্র-ছাত্রী আৰু ৰাজ্য চৰকাৰৰ ভূমিকা :

শ্ৰী গুণীন দিহিঙ্গীয়া

প্ৰাক্তন ছাত্ৰ

পাঠনি : উন্নতিৰ্থ শতিকাৰ সময়কালত সমবায় আন্দোলনৰ প্ৰথম আৰম্ভণি যদিও বৃটিছ শাসন কালত ভাৰতবৰ্ষত ইয়াৰ উদ্ভৱ ঘটেই নহৈছিল। সেই সময়ত সমবায়ৰ প্ৰাথমিক আৰু প্ৰধান উদ্দেশ্য আছিল কৃষি ঋণ যোগান ধৰি সৰু সৰু কৃষকক আৰু কৃষি কাৰ্যত জড়িত ব্যক্তিসকলক চক্ৰবৃদ্ধি হাৰত ঋণ প্ৰদান কৰা স্বাৰ্থসেৱী কণদাতাসকলৰ কৰ্মৰ পৰা মুক্ত কৰা। এই উদ্দেশ্যৰ বিৰুদ্ধে উদ্ভৱ ভাৰতত 'প্ৰথম ঋণদান সমবায় সমিতি' (First Credit Co-operative Society) গঠনৰ প্ৰক্ৰিয়া আৰম্ভ হৈছিল।

সমবায় সংজ্ঞা, নীতি আৰু বৈশিষ্ট্য : বিভিন্নজনৰ ক্ষুদ্ৰ ক্ষুদ্ৰ বৰঙনি আৰু ঐকান্তিক চেষ্টাৰ সংযোজন ঘটাই উন্নতিৰ্থীয়া অৰ্থনৈতিক অভাৱ আৰু সমস্যা সমাধানৰ বাবে লোৱা যৌথ চেষ্টাকে সমবায় বোলে। সমবায়ৰ ক্ষেত্ৰত পণ্ডিত এল.এচ গৰ্ভে দিয়া মন্তব্যটো হৈছে ■ "A Co-operative Society represents a union of persons while a Joint Stock Company represents a union of Capital."

সমবায়ৰ নীতি বুলি ক'বলৈ যাওঁতে আমাৰ এটা ধাৰণা হ'ব যে, একোটা সমবায় প্রতিষ্ঠানে একে আদৰ্শ আৰু উদ্দেশ্যধৰ্মী সংগঠনৰ লগত প্ৰতিযোগিতাত অৱতীৰ্ণ হ'ব নিবিচানে, তদুপৰি কোম্পানীৰেৰে প্ৰচলিত One share one vote ৰ বিপৰীতে সমবায়ত One man one vote ৰ ব্যৱস্থা থাকে। অংশীদাৰ হিচাপে প্রতিষ্ঠানটোত গুৰুত্ব বৃদ্ধি পায় কিন্তু অংশ সমাহাৰে অংশীদাৰৰ গুৰুত্ব বৃদ্ধি নকৰে।

সমবায়ৰ তুলনাবিহীন কেইটামান চাৰিত্ৰিক বৈশিষ্ট্য হ'ল :-

- (১) উপবিধিৰ আধাৰত মুক্ত আৰু স্বৈচ্ছামূলক অংশীদাৰত্বত্বকৰণ
- (২) গণতান্ত্ৰিকভাৱে পৰিচালনাৰ দায়িত্ব
- (৩) অৰ্থনৈতিক লাভ অংশীদাৰৰ মাজত সম-বিতৰণ
- (৪) মূলধন প্ৰয়োগৰ ওপৰত সীমিত সূত
- (৫) সমবায় শিক্ষাৰ বহল প্ৰচাৰ
- (৬) সমবায় সমিতিসমূহৰ মাজত পাৰস্পৰিক সু-সম্পর্ক

সমবায় প্রতিষ্ঠানত বাণিজ্য ছাত্র-ছাত্রী আৰু ৰাজ্য চৰকাৰৰ সম্ভাৱ্য ভূমিকা :

সমবায় প্রতিষ্ঠানত কেৱল যে বাণিজ্য ছাত্র-ছাত্রীয়েহে এক ভূমিকা পালন কৰিব পাৰে এনে নহয়, অন্যান্য বিভাগৰ অথবা অ-শিক্ষিত নিবনুৱা যুৱক-যুৱতীয়েও সার্বাধিক গুৰুত্ব ভিতৰত সমবায় স্থাপন আৰু পৰিচালনাৰ দায়িত্ব গ্ৰহণৰ আওতাৰ বাহিৰত নহয়, কিন্তু এই ক্ষেত্ৰত বাণিজ্য ছাত্র-ছাত্রীক সাঙুৰি লোৱাৰ অন্যতম কাৰণ হ'ল এটা প্রতিষ্ঠান পৰিচালনাৰ অন্য এক চাৰিকাঠি হ'ল হিচাপবন্ধন। এই হিচাপ বন্ধনৰ

প্ৰাৰম্ভিক শিক্ষা পদ্ধতি আৰম্ভ হয় বাণিজ্য বিষয়ৰ শিক্ষানুষ্ঠানসমূহত। অবশ্যে আজিকালি প্ৰায়বোৰ বৃত্তিমূলক শিক্ষা প্রতিষ্ঠানত হিচাপবন্ধন পদ্ধতিৰ বিষয়ে সম্যক জ্ঞান প্ৰদানৰ বাবে সংশ্লিষ্ট কৰ্তৃপক্ষ সমূহে ব্যৱস্থা কৰিছে যদিও গণতান্ত্ৰিক পদ্ধতিৰে স্থাপন কৰা সমবায় প্রতিষ্ঠানত উদ্যোক্তাসকলৰ দায়িত্ব লক্ষ্যীয় ধৰণৰ। সেয়েহে বাণিজ্য ছাত্র-ছাত্রীয়ে সমবায় অনুষ্ঠানৰ লগত জড়িত হ'লে সমবায়সমূহ গণতান্ত্ৰিক পদ্ধতিৰে পৰিচালিত হ'ব পাৰিব।

ভাৰতবৰ্ষৰ প্ৰত্যেক ৰাজ্যতে প্ৰযোজ্য হোৱাকৈ একো এখেৰখন সমবায় আইন আৰু বিধি প্ৰবৰ্তিত হৈ আছে। তেনে এখন আইন আৰু বিধি হ'ল অসমত প্ৰবৰ্তিত হৈ থকা Assam Co-operative Societies Act, 1949 and Rules 1953. এই আইনখন কাৰ্য্যকৰী দিশত ৰাজ্যিক ভিত্তিত ৰাজ্য চৰকাৰৰ অধীনত সমবায় সমিতিসমূহ গণ্ডীয়ক [Registrar of Co-operative Societies), জিলা ভিত্তিত উপ-গণ্ডীয়ক [Dy-Registrar of Co-operative Societies), মহকুমা ভিত্তিত সহ-গণ্ডীয়ক [Assistant Registrar of Co-operative Societies) সমূহে সমবায় প্রতিষ্ঠানসমূহৰ পৰিচালনাৰ তদাৰক কৰে। উপৰোক্ত বিভাগসমূহৰ লগত বাণিজ্যিক ছাত্র-ছাত্রীকে ধৰি সকলো ধৰণৰ নিবনুৱা যুৱক-যুৱতীয়ে যোগাযোগ কৰি সম্ভাৱনাপূৰ্ণ বি কোনো উদ্দেশ্যত সমবায় প্রতিষ্ঠান গঢ়ি তুলিব পাৰে।

ৰাজ্য চৰকাৰসমূহে বিভাগীয় মন্ত্ৰীৰ সহযোগত চৰকাৰৰ অধীনস্থ সমবায় বিভাগৰ জৰিয়তে উচ্চ ক্ষমতাসম্পন্ন কমিটি (High Power Committee) গঠন কৰি তাৰ পৰামৰ্শ অনুসৰি অঞ্চল বিশেষে থকা সম্ভাৱনীয়তাৰ ওপৰত স্থানীয় নিবনুৱা যুৱক-যুৱতীক লৈ নতুন নতুন সমবায় অনুষ্ঠান গঢ় দিয়াত মুখ্য ভূমিকা গ্ৰহণ কৰিব পাৰে। কেন্দ্ৰীয় চৰকাৰৰ সহায়ৰ উপৰিও ৰাজ্য চৰকাৰসমূহে সমবায় প্রতিষ্ঠানসমূহক অধিক সকল কৰিবলৈ উদ্বিগ্নমূলক হিচাপে সুস্থভাৱে পৰিচালিত হৈ থকা দুয়োবিধ সমবায় প্রতিষ্ঠান নাম হ'ল :-

(ক) Co-operative Banking Society and

(খ) Non-Banking Co-operative Society

সমবায়সমূহক পৰিশোধ নকৰিবলগীয়া বাৰ্ষিক খৰচনি (Non Refundable Financial Assistance) যোগান ধৰিব পাৰে। তদুপৰি অ-বিত্তীয় সমবায় প্রতিষ্ঠানসমূহ তথা ৰাজ্য চৰকাৰৰ অধীনস্থ বিভাগসমূহক সমবায় বেংক আৰু বিত্তীয় প্রতিষ্ঠানত নিজা নিজা হিচাপ খুলিব পাৰে। ৰাজ্য চৰকাৰে কৰ্তৃত্ব বা নীতি নিৰ্দেশনা দিয়া আৰু অন্যান্য উদ্বিগ্নমূলক ব্যৱস্থাও গ্ৰহণ কৰিব পাৰে। এইবোৰ কৰিলে সমবায় অনুষ্ঠানবোৰৰ প্ৰতি সাধাৰণ মানুহৰ মাজত থকা ভুল ধাৰণা দূৰ হ'ব আৰু স্থানীয় সম্পদৰ সু-ব্যৱহাৰ কৰি নিবনুৱা সমস্যা সমাধান ক্ষেত্ৰত সমবায় এক গুৰুত্বপূৰ্ণ ভূমিকা পালন কৰিব পাৰিব। ◆

নলিনীবালা দেৱীৰ কাব্য প্ৰতিভা

শ্ৰী সুনন্দ সুগন্ধি মহন্ত

স্নাতক দ্বিতীয় বৰ্ষ

ধাৰেই নলিনীবালা দেৱীৰ সৃষ্টিকৰ্মৰ মূল হ'ল ভাৰতীয় দৰ্শন আৰু
বহুসংস্কৃতি।

অসমীয়া কাব্য জগতত এক অৱশ্যীয় ব্যক্তিত্বৰ অধিকাৰিণী
চৰি নলিনীবালা দেৱী। কৰ্মবীৰ নবীনচন্দ্ৰ বৰদলৈৰ কন্যা
নলিনীবালা দেৱী অসমৰ কবিসকলৰ ভিতৰত অন্যতম। ১৮৯৮
খৃঃ মার্চ মাহত বৰপেটাত তেওঁৰ জন্ম হয়। তেওঁৰ মাতৃ আছিল
হেমন্তকুমাৰী দেৱী। নলিনীবালা দেৱীয়ে শৈশৱ কালত কোনো
পঢ়াশালিত শিক্ষা গ্ৰহণ কৰা নাছিল। ১৯০৯ খৃঃ ১২ বছৰ
বয়সতে জীৱেশ্বৰ চাংকাকতিৰ লগত বিবাহ হয় যদিও বিয়াৰ আঠ
বছৰ পাছতেই স্বামীৰ অকাল নিয়োগ ঘটে। স্বামী বিয়োগৰ
শোকৰ বহিঃস্ফূৰ্তি নৌপাওঁতেই তেওঁৰ স্নেহৰ পুত্ৰ পবিত্ৰ আৰু
কন্যা পুতলীকো হেৰুৱাব লগা হয়। আপোনজনৰ মৃত্যুশোকৰ
আঘাতে নলিনীবালাদেৱীক গভীৰ ভাৱে ব্যথিত কৰিছিল।
সমালোচকসকলৰ মতে ব্যক্তিগত জীৱনৰ এই দুখ-বেদনা আছিল
তেওঁৰ কবিতাৰ মূল উৎস।

মানুহৰ হৃদয় অনন্ত অনুভূতিৰ উৎস। অনুভূতি যেতিয়া
উজ্জ্বলিত হৈ হৃদয়ে কপায়িত হয় তেতিয়াই কবিতা নাম পায়।
সেই কবিতাই যেতিয়াই আনৰ অনুভূতিক স্পৰ্শ কৰিব পাৰে,
তেতিয়াই সি আনৰো আদৰ্শীয় হয়। কবি নলিনীবালা দেৱীৰ
ক্ষেত্ৰত এনে দেখা যায়। কবিৰ দাম্পত্য তথা পাৰিবাৰিক জীৱন
কাৰুণ্যৰে পৰিপূৰ্ণ। অকালতে স্বামী হেৰুৱা বৈধব্যৰ অন্তৰ্বহনেৰে
নৈসৰ্গিক সৌন্দৰ্য্যৰ বিশাল প্ৰাংগণত থিয় দি প্ৰকৃতিৰ বাহ্যিক
বৰ্ণনা কৰি বিমুগ্ধ হোৱা নাই। কবিয়ে প্ৰকৃতিৰ প্ৰকৃত সৌন্দৰ্য্য,
উপলব্ধি কৰিব পাৰিছে চৰাইৰ সুললিত সংগীত, জল-জুৰি, নৈৰ
কুলু কুলু ধ্বনি, ধান-গভীৰ পৰ্বতৰ কণৰ মাজত।

পাৰ্থিৱ জীৱনলৈ অহা গভীৰ সংঘাতে কোমল বয়সৰ
নাৰীগৰাকীক অস্থিৰ অশান্ত কৰিব নোৱাৰাৰ অন্তৰালত তেখেতৰ
পিতৃ আৰু পিতৃগৃহৰ পৰিবেশ আছিল অন্যতম কাৰক। তৎকালীন
সমাজৰ চিৰাচৰিত নিয়মমতেই বৈধব্যৰ সাজ পৰিহিতা
তপস্বিনীৰ বেশতে নিজৰ কন্যাক 'মহাশ্বেতা' ৰূপে দেখাব কল্পনা
কৰিব পাৰিছিল নবীনচন্দ্ৰ বৰদলৈয়ে। 'মহাশ্বেতা' ৰূপত চাব পৰা
পিতৃজনাই নলিনীবালা দেৱীৰ হাতত তুলি দিয়া 'শ্ৰীমদ্ভগৱৎ'
খনেই হয়তো আছিল পদ্মশ্ৰী কবিৰ কাব্য প্ৰেক্ষাৰ উৎস। সেই

নলিনীবালা দেৱীয়ে 'পিতা' নামৰ কবিতাৰ জৰিয়তে
কাব্যজগতখনত ফুমুক মাৰিছিল। তেওঁৰ সৃষ্টিকৰ্মৰ ভিতৰত
সন্ধিয়াৰ সুৰ (১৯৮২), সপোনৰ সুৰ (১৯৪৩), পৰশমণি (১৯৫০),
মুগদেৱতা (১৯৫৭), অলকানন্দা (১৯৬৭) আদি প্ৰধান কবিতা
পুথি সংকলন।

১৯৫৪ চনত অসম সাহিত্যসভাৰ ত্ৰয়োদশ যোৰহাট
অধিবেশনৰ সভাপতিৰ আসন অলংকৃত কৰা এইগৰাকী বিৰল
গুণসম্পন্ন কবিয়ে ১৯৫৮ চনত ভাৰত চৰকাৰৰ পৰা 'পদ্মশ্ৰী'
আৰু ১৯৬৮ চনত 'অলকানন্দা' কবিতা পুথিৰ বাবে ডাকডেমী
বঁটা লাভ কৰিছিল। অসমৰ নলবাৰী সংস্কৃত সঙ্গীতনী সভাই
তেওঁক 'কাব্য ভাৰতী' উপাধিৰে বিভূষিত কৰিছিল।

নলিনীবালা দেৱীৰ কবিতাৰ অতীন্দ্ৰিয়বাদ ধাৰাটিত
প্ৰকাশৰ মাধ্যম চৰি প্ৰকাশৰ :— কাৰুণ্য বিগলিত ভক্তিপ্ৰৱণ
প্ৰাৰ্থনাৰ কোমলতা, জন্মান্তৰবাদ, বহুসংস্কৃতি আৰু ৰোমাণ্টিক
বিষাদ।

কবি নলিনীবালা দেৱীৰ প্ৰায়ভাগ কবিতাতেই তেওঁৰ
জীৱন-যৌৱনৰ অপূৰ্ণতাৰ উপসন্ধিজনিত কৰুণ বিগলিত বিননি
শুনা যায়। প্ৰাৰ্থনাৰ কোমলতা পোৱা যায়। কবিয়ে 'অনাহুত'
কবিতাত কৈছে :

বিয়াকুল শত আশা
হিয়াতেই নিতে মাৰ যায়
জীৱনত কোনো দিনে
দেখা জনো নাপাম তোমাক।
ভিক্ষা পাত্ৰখনি মোৰ নিদিবানে অমৃতৰে পুৰি?
খুলিময় পৃথিৱীৰ পৰা
নলবানে
নলবানে তুলি ....?

কবি নলিনীবালা দেৱীৰ কবিতাৰ স্নায়ুকেन्द्रই হৈছে
জন্মান্তৰবাদ। তেওঁ গীত দৰ্শনেৰে পৰিপুষ্ট মনৰ অধিকাৰিণী।

আত্মাৰ অবিদ্যমানতা আৰু জন্মান্তৰ বাদৰ বিষয়ে কবিৰ ধাৰণা স্পষ্ট। কবি নলিনীবালা দেৱীয়ে 'পৰম তৃষ্ণা' নামৰ কবিতাটিত ভাৰতীয় মনৰ আধ্যাত্মিক বিশ্বাসক সুন্দৰভাৱে প্ৰকাশ কৰিছে। কবিৰ মতে জন্ম-মৃত্যু দুখন দুৱাৰেৰে অহা-যোৱা কৰি থকা মনুষ্যৰ আত্মা কেৱল দেহ পিঞ্জৰাত বন্দী কৰিবৰ আনহী। বিদৰে সন্ধিয়াৰ দিগন্তত পাখিত পাখি লগাই দূৰণিৰ পখীজাক বায় ঠিক সেইদৰেই মানৱ আত্মাই দেহকান্দী সঁজাৰ পৰা মুক্তি লাভ কৰি পৰমাত্মাৰ লগত মিলি যাব বিচাৰে। 'পৰম তৃষ্ণা'ত এই ভাৱ অতি স্পষ্ট ভাৱে প্ৰকাশ পাইছে।

'দূৰণিৰ পখীজাক মিলি যায় দিগন্তত
মাতি যায় আকুল সুৰত
প্ৰতিধ্বনি বাজে সুদূৰত।
জীৱন লগৰী মোৰ পিঞ্জৰাৰ পখীটিও
মিনি যাব খোজে অনন্তত
অসীমৰ অগ্নি বাটত।'

ড° সত্যেন্দ্ৰনাথ শৰ্মাদেৱে কবিতাটিৰ সম্পৰ্কত মন্তব্য দাঙি ধৰিছে এইদৰে 'জাগতিক বৰ্ণ বৈষম্যৰ অন্তৰালত আত্মগোপন কৰি থকা সত্য-শিব-সুন্দৰৰ লগত মিলনেই কবিৰ চৰম আকাংক্ষা। জীৱনৰ বিৰহ বেলাতুমিত প্ৰিয়তমৰ লগত মিলনেই কবিৰ ইচ্ছিত লক্ষ্য।'

'অসীম জীৱন' নামৰ কবিতাত কবিৱে প্ৰকাশ কৰে সূত্ৰায়েই জীৱনৰ সৰ্বশেষ সমাপ্তি নঘটায়। আত্মাই মৰণ অতিক্ৰম কৰি ভিন ভিন জীৱনৰ মাজেদি আত্মাৰে অমৰত অব্যাহত কৰি ৰাখে। কবিতাটো এনে ধৰণৰ :

'মৰণত নহয় শেষ জীৱন সমাধি
আৰু আছে জীৱনৰ অসীম পৰিধি ....'

মানুহৰ কামনা বাসনা অসীম। মানুহৰ তৃপ্তি হ'ল পোৱাৰ মাজত। ভোগ বিলাসে মানুহক তৃপ্তি দিব নোৱাৰে। সেই বাবে কবিৱে উল্লেখ কৰিছে :

"পাইছে সকলো যেন
নাই পোৱা তেওঁ
কিবা এটি নাই নাই নাই।"

অতীন্দ্ৰিয়বাদী কবি নলিনীবালাদেৱী আশাবাদী। কবিগৰাকীয়ে বিশ্বাস কৰে যে এদিন নহয় এদিন পৰমজ্ঞানে তেওঁক আকোঁৱালি ল'ব। তেওঁ এই যাত্ৰা মৰণ কালত হ'লেও সাৰ্থক হ'বই। সেয়ে তেওঁ ভগৱানক প্ৰণাম কৰিছে।

ধূলিময় পৃথিৱীৰ পৰা

নলবানে নলবানে তুলি ?

তোমাৰ অমৃত স্পৰ্শে

শীতলাই তনু মন প্ৰাণ

নিদিবানে শেষবাৰ মোক দুখ সন্তাপ পাহৰা

শান্তিময় চৰণত স্থান ?

নলিনীবালা দেৱীৰ ঈশ্বৰবাদ বা অতীন্দ্ৰিয়বাদৰ এটা গুৰুত্বপূৰ্ণ ধাৰা হৈছে বহস্যবাদ। জীৱনৰ সপোন ভঙাৰ যন্ত্ৰণা। চৰম সুখৰ প্ৰয়াস আৰু দুয়োটাৰ ফলশ্ৰুতি স্বৰূপে গভীৰ দুখবাদৰ সৃষ্টি হৈ বহস্যবাদৰ সুৰ অনুৰণিত হয়। কবি নলিনীবালা দেৱীৰ বহস্যবাদত অনুভূতিক এক চৰম কোমলতা দেখা যায়। সকলো সুখৰ আৰু সুকোমলতাৰ সৈতে আপুনি হিয়াৰ কোমলতাক মিলাব খুজি বহস্যবাদী কবিগৰাকীয়ে কৈছে :

'পুৱতিৰ শুভ লগনত
অকমৰ ৰঙা পোহৰত
তোমাৰ লগত মোৰ
অনন্ত মিলন
নিতে দেখা শেৱালি।

কবি নলিনীবালা দেৱীয়ে জীৱন আৰু জগতৰ অসংখ্য বহস্য ভেদ কৰিবলৈ গৈ জীৱন আৰু জগতৰ সম্পৰ্কে সুকীয়া সুকীয়া উপলব্ধিৰ স্বৰ্ণদুৱাৰ উন্মোচন কৰিছে। তেওঁ জীৱনত পোকা বিফলতা উপলব্ধি কৰিছে কিন্তু বিফলতাক সফল কৰিব পৰাৰ ব্যৱ পছা নাই। আশা আছে কিন্তু আশা পূৰণৰ মাধ্যম নাই। সেইবাবেই বিফলতাই চৰমাৰ কৰা জীৱনত কল্পনা আৰু আশাৰ সঙ্গীতনী :

'তুমি ক'ব পৰা দুৰে দুৰে দুৰে
মধু মুৰুলীৰ সুৰে সুৰে সুৰে
মৌন বীণত আঙুলি বুলাই
গুনালা অজ্ঞান সুৰ
তল্লা টুটিল সপোন ভাগিল
দুৰৰ পৰশে ছন্দ জাগিল
নুমুৱা প্ৰদীপ জ্বলিল
এছাৰ পঁজাত মোৰ।'

কবিগৰাকীয়ে 'নাট্যধৰ' নামৰ কবিতাটোৰ যোগেদি ব্যক্তিগত জীৱনৰ অসামৰ্থকতা আৰু বিফলতাক প্ৰকাশ কৰিছে। কবিতাটিত তেওঁ কৈছে যে বিফলতাৰে-ভৰা জীৱনৰ গীত গাই গাই তেওঁৰ চকুলো উপচি পৰে আৰু অবিৰত চকুলোৱে বিশাল সাগৰৰ কূল ওপচাই পেলায়। নাট্যধৰ কবিতাটিত তেওঁ লিখিছে —

বিফলতা লৈয়ে এই বচিলো জীৱন গীত
সৰি পৰে দুচকুৰ নীৰ
বিশাল বিশ্বত মাথো নয়নৰ লোৰে মোৰ
উপচিল সাগৰৰ তীৰ।

মানুহৰ জীৱনটো নাটঘৰৰ দৰেই ক্ষণিকীয়া। মৰম চেনেহ, প্ৰেম অনুৰাগ আদি সকলোবোৰ ক্ষণিকীয়া। জীৱনৰ নাটত প্ৰত্যেকেই নিজৰ নিজৰ অভিনয় কৰিছে আৰু আঁৰ কাপোৰ পৰাৰ পিছত অভিনেতা, দৰ্শক নিজ নিজ লক্ষ্যলৈ উভতি গৈছে। কিন্তু নাটঘৰৰ আঁৰকাপোৰ পৰাৰ পাছতো কোনোবাটো চৰিত্ৰৰ অভিনয়ৰ স্মৃতি জলপ দিনলৈ আমাৰ মনৰ মাজত ৰৈ যায়। সেয়ে কবিগৰাকীয়ে 'নাটঘৰ' কবিতাটিত কৈছে

“ভাগিল জীৱন নাট পৰি ৰ’ল যৱনিকা
পূৰ্ৱতিৰ তৰাও লুকাল
শূন্য আজি নাটঘৰ স্মৃতিৰ শলিভা জালি
বহি বহি ৰাতিটো পুৱাল।

নলিনীবালাদেৱীৰ কবিতাত এক গভীৰ দুখবাদৰ বিষাদৰ হৃদয় বিদীৰ্ণ কৰা দুখৰ সুৰ অনুৰণিত হোৱা শুনা যায়। কবিগৰাকীৰ এই দুখ ৰোমান্টিক দুখবাদ। তেওঁৰ এই ৰোমান্টিক দুখবাদ বা বিষাদৰ প্ৰমাণ কিছুমান কবিতাৰ মাজেৰে প্ৰকাশ পাইছে।

‘নকৰণ সুৰ এটি
বাজে মাথো দিনে ৰাতি
আকুল উদাসী সুৰে
ফুটে তাত মাথো এটি গীতি
বীণৰ কৰণ সুৰে

অতীতৰ স্মৃতি সোঁৱৰাব
কুকুৰ তলিৰ পৰা
হুনিয়া আঁজুৰি আনিবা।’

আধ্যাত্মিক জগতত সুন্দৰৰ সন্ধান কৰি ফুৰা কবিগৰাকীয়ে বাস্তৱ জীৱনত ‘জনমভূমিৰ’ প্ৰতি থকা অপৰিসীম শ্ৰদ্ধা, প্ৰেম প্ৰীতিক যি ওজস্বী ভাষাৰে মানুহৰ অন্তৰ চুই যাৰ পৰাকৈ প্ৰকাশ কৰিছে তাক কেতিয়াও মানুহে পাহৰিব নোৱাৰে। সুখে-দুখে জন্মভূমিৰ সেৱা কৰি জন্মভূমিৰ ধূলিকণাৰ লগতে মিহলি হৈ থাকিবলৈ কবিৰ প্ৰবল ইচ্ছা। জীৱনৰ আদিম পুৰাতো জন্মভূমিক কুকুত চকুমেচি বতাহ পানী খাই ডাঙৰ দীঘল হোৱা জন্মভূমিক মৃত্যুৰ পিছতো আকাশে বতাহে মিলিত হৈ জাম-জুৰি কনৰ চৰাই হৈ থাকিবলৈ কবিৰ প্ৰবল ইচ্ছা আছে। কবিগৰাকীৰ বাবে জন্মভূমি হ’ল —

‘দুখীয়াৰ ভগ্না পঁজা
একোখনি তীৰ্থ তাত
একোখনি পুণ্যৰ আশ্ৰম ....’

নলিনীবালা দেৱীৰ কবিতাসমূহৰ মাজেদি জাগতিক সৌন্দৰ্য, অতীন্দ্ৰিয় প্ৰেম, মৃত্তিৰ কামনা, বিশ্বজগত আৰু পৰমাত্মাৰ গভীৰ সম্পৰ্ক কৰ্মফল আৰু জন্মান্তৰবাদ, অতল দেশাত্মবোধ আদি অনেক ভাৱেৰে পৰিপূৰ্ণৰূপে প্ৰকাশিত বিকশিত হৈছে। জীৱনলৈ অহা প্ৰতিটো সংঘাতকে যদি আমি লুটিয়াই চাব জানো তাতেই আমাৰ সফলতা লুকাই থাকে। কথাসাধৰ যথার্থতা ঘটিছে কবি গৰাকীৰ জীৱনত। কথটি শিলত থলিলে যিদৰে সোণ উজ্জল হয়, নলিনীবালা দেৱীও পাৰ্থিৱ সংঘাতৰ ধৰ্মণৰ মাজেদিয়ে অসমীয়া কাব্য সাহিত্যৰ জগতত সোণৰ দৰে উজ্জলি থাকিব।◆◆

আনক সমালোচনা কৰিবলৈ যোৱাৰ আগতে নিজকে সমালোচনা কৰা। নিজে শুদ্ধ আৰু পবিত্ৰ হ’ব পাৰিলেহে আনৰ বিষয়ে মতামত দিয়াত যোগ্যতা অৰ্জন কৰিব পাৰিবা।

— ছক্ৰেটিছ

অসমৰ স্বাধীনতা আন্দোলনৰ প্ৰথম শহীদ পিয়লি ফুকন

(বুৰঞ্জীৰ উল্লেখিত অধ্যায়)

১৯ মাৰ্চ খালেহ উল ইছলাম

স্মৃতি (প্ৰথম বৰ্ষ)

খ্ৰীষ্টীয় ত্ৰয়োদশ শতিকাৰ আগছোৱাত সুদূৰ দক্ষিণ-পূব এচিয়াৰ মুংবিম্বুৰামৰ পৰা মুংখামুংজা ৰাজ্যৰ ৰজা চুওকুন নুইৰ দ্বিতীয় ৰাজকোঁৱৰ চাওলুং চুকাফাই অসীম সাহস, অফুৰন্ত উদাম, নিগন্ত বিস্তাৰিত দুৰদৰ্শিতা, বদান্যতা আৰু পাৰ ওপচা উদাৰতাবে পাটকাই পৰ্বত পাৰ হৈ ১২২৮ চনৰ ৩ ডিচেম্বৰত (১১৫২ শকৰ ১৬ আষাঢ়) সৌম্যৰ খণ্ডত প্ৰবেশ কৰি উত্তৰ-পূব ভাৰতৰ ইতিহাসত সমন্বয়ৰ কঠিয়া তলীত যি সোণালী শস্যৰ দেশ মাংছুন চুখামৰ সৃষ্টি কৰিছিল ১৮২৬ চনৰ ২৪ ফেব্ৰুৱাৰীত মান আৰু ইংৰাজৰ মাজত হোৱা ইয়াণ্ডাবু সন্ধিৰে সুজলা সুফলা চিৰউদিত সূৰ্য্যৰ সেই দেশক পৰাধীনতাৰ শিকলিৰে আৱদ্ধ কৰে।

১৮২৬ ৰ পৰা ১৮৩০ চনৰ সেই চাৰি বছৰীয়া কালছোৱা প্ৰতিজ্ঞন অসমীয়াৰ বাবে আছিল অতিদুৰ্দশাগ্ৰস্ত সময়। এই সময়ছোৱাত অসমৰ পৰা মান খেদোৱাৰ নামত অসমলৈ অহা ইংৰাজ বণিক গোষ্ঠীয়ে দেশখনক সুস্থিৰ আৰু পুনৰ গঠনৰ আঁৰ লৈ গোজেই গজালি হৈ শিপাবলৈ ধৰিলে। এদেও-দুদেওকৈ অসমৰ শাসন কাৰ্যতো ইংৰাজ বণিক গোষ্ঠীয়ে হস্তক্ষেপ কৰিবলৈ ধৰিলে। ফলস্বৰূপে উদাৰ আৰু সহজ-সৰল অসমীয়াই অভাৱ-অনাটনত জঁজৰিত হৈ থকা স্বত্বেও সংগঠিত হ'ব লগা হৈছিল পৰাধীন বিদেশী কোম্পানীৰ বিৰুদ্ধে। মানৰ শেহতীয়া আক্ৰমণৰ সময়ত বহু সংখ্যক অসমীয়া প্ৰজা নগাপাহাৰ, আবৰ পাহাৰ, মিচিমিপাহাৰ, খাছিয়া-জয়ন্তীয়া, ত্ৰিপুৰা আৰু কোচ-বিহুৰ আদিলৈ পলাই যোৱাত অসমখনেই প্ৰায় জনশূন্য হৈ পৰিছিল। তেনে প্ৰতিকূল পৰিবেশৰ মাজতো শক্তিশালী-বিদেশী শাসকৰ বিৰুদ্ধে তাকৰীয়া জন-গণক জাগ্ৰত কৰি প্ৰথম অসমীয়া স্বাধীনতা আন্দোলনক সৰল নেতৃত্ব দিয়া ব্যক্তিগৰাকীৰ নাম আছিল পিয়লি ফুকন।

মানক অসম ৰাজ্যৰ পৰা বিতাৰিত কৰি এই ৰাজ্যৰ শাসনভাৰ এজন উপযুক্ত স্থানীয় ৰজাৰ হাতত ন্যস্ত কৰিম বুলি ঘোষণা কৰি অসমলৈ অহা ইংৰাজ বণিক গোষ্ঠীয়ে মান খেদোৱাৰ পাছতো অসম এৰি নগৈ নিজ শাসন ব্যৱস্থাবে গজগজীয়া কৈ কিতাপি ল'ব ধৰা কাৰ্য্য প্ৰণালীয়ে অসমীয়া ডা-ডাঙৰীয়া আৰু প্ৰজাবৰ্গক ভীষণ অসন্তুষ্ট কৰি তুলে। ফলত ইয়েই স্বাধীনতা আন্দোলনক উদগনি জগোৱাত সহায়ক হৈ পৰে। পিয়লি ফুকনে বগা বঙালক অসমৰ পৰা খেদি পূৰ্বৰ স্বৰ্গদেউৰ অধীনত থকা অসম খণ্ডৰ শাসন ব্যৱস্থাক ঘূৰাই আনিবলৈ বিদ্রোহত নেতৃত্বানীৰ ভূমিকা লোৱা দিহিঙ্গিয়া কেন্দ্ৰৰ গমধৰ

কোঁৱৰক অসমৰ ৰজা বুলি ঘোষণা কৰিলে। অসমৰ প্ৰথম স্বাধীনতা আন্দোলনত এইজনা গমধৰ কোঁৱৰকে প্ৰথম বিদ্রোহী আৰু পিয়লি ফুকনক প্ৰথম শহীদ বোলা হয়।

পিয়লি ফুকন, গমধৰ কোঁৱৰ, জীউৰাম দুৰ্গীয়া বৰুৱা আৰু হৰনাথ পানীফুকন আদি কৰি এই চাৰিজন নেতৃত্বানীয়া লোকোই চৰিভাগত বিভক্ত হৈ ইংৰাজৰ বিৰুদ্ধে সশস্ত্ৰ বিদ্রোহৰ আঁচনি তৈয়াৰ কৰিছিল। পিয়লি ফুকনে শিৱসাগৰৰ সীমামূৰীয়া তিৰুপামৰ আৰু গেলেকীৰ পাহাৰীয়া অঞ্চলত থকা শিবিৰ পৰিচালনা কৰিছিল। এইখিনিতে উল্লেখযোগ্য যে পিয়লি ফুকন আছিল অসমলৈ মান জনা বদন বৰফুকনৰ মাজপুত্ৰ। জন্ম পিয়লি ফুকনৰ ককায়েক, এখেতে তিৰুপামৰ সৈন্য শিবিৰ পৰিচালনা কৰিছিল। পিতৃ বদনে অসমলৈ মান আনি যি দুখ-দুৰ্দশাৰ সৃষ্টি কৰিলে আৰু মানৰ অত্যাচাৰত খুৰুলা হোৱা অসমীয়া প্ৰজাৰ দুৰ্বলতাৰ সুযোগ লৈ সাত-সাগৰ তেৰ নদীৰ সিপাৰৰ পৰা বেপাৰ কৰিবলৈ অহা বিদেশী ইংৰাজে মান খেদাৰ আঁৰ লৈ অসম ৰাজ্যৰ শাসনভাৰ নিজৰ হাতলৈ নি প্ৰজাৰ যি অৱগণীয় দুখ নিৰ্যাতন ঘটালে তাৰেই প্ৰায়শ্চিত্ত ৰূপে ইংৰাজ বেপাৰীক খেদি দেশৰ স্বাধীনতা উদ্ধাৰ কৰিবলৈ পিয়লি ফুকন দৃঢ়প্ৰতিজ্ঞ হৈছিল।

সেই সময়ত অসমত ইংৰাজ বণিক গোষ্ঠীক মুখ্য নেতৃত্ব দিছিল কৰ্ণেল কুপাৰ আৰু নিউভিল চাহাবে। ১৮৫০ শকৰ কাতি মাহৰ ১৮ তাৰিখৰ দিনা নিউভিল চাহাবে জানিব পাৰে যে অসমীয়া বিদ্রোহীসকলৰ ইংৰাজ সেনাৰ সৈতে এখন ৰণ হ'ল। তেতিয়াই নোম টেঙৰ কাপ্তান নিউভিলে এই বুলি ঘোষণা কৰিলে যে ৰজা নিজে আহুদ আমি তাকে ৰজা পাতিম। সহজ-সৰল ৰাজমাওৱে কুট-বুদ্ধিত পাৰ্গত, বিশ্বাসঘাতক বণিয়া, ইংৰাজৰ ফাকতি নুবুজি গমধৰ কোঁৱৰৰ পিছা কাপোৰ নিবলৈ অহা ল'ৰা এজনৰ লগতে ইংৰাজৰ কেইজনমান কটকীও চাহাবৰ সজাতি হিচাবে কোঁৱৰৰ গুচৰলৈ লৈ গ'ল। এই ধূৰ্ত লোক কেইজনেও নগাচাঙত থকা গমধৰ কোঁৱৰক বুজাই ৰাখি ইংৰাজৰ শিবিৰলৈ আনি সম্পূৰ্ণ বিশ্বাসঘাতকতাৰে ৰজা গমধৰ কোঁৱৰক বন্দী কৰে। বিচাৰত ইংৰাজে গমধৰ কোঁৱৰক ১৪ বছৰৰ বাবে ঢাকাৰ গুচৰ ৰংপুৰত নিৰ্বাসন দণ্ডেৰে দণ্ডিত কৰিলে।

ইংৰাজে গমধৰ কোঁৱৰক বন্দী কৰাৰ লগে লগে সৰহ সংখ্যক বিদ্রোহীয়ে পিয়লি ফুকনৰ নেতৃত্বত গেলেকী, তিৰুপাহাৰ, জৰকাত থকা বিদ্রোহী শিবিৰকিন'কত যোগ দিয়ে। আনহাতে গমধৰ কোঁৱৰ

লগত বন্দী হোৱা বিদ্ৰোহী অসমীয়াপোক কেইজনগে এক সগ্ৰাহ নৌহওঁতেই ইংৰাজ জেলৰ পৰা পলাই আহি পুনৰ বিদ্ৰোহী শিবিৰত যোগ দিয়েহি। পিয়লি ফুকনৰ সকল-সুস্থ নেতৃত্ব, হৰনাথ পানীফুকনৰ অপৰিসীম শ্রম আৰু নিষ্ঠা, জীউৰাম দুলাই বৰুৱাৰ সাহসিকতাপূৰ্ণ সহযোগ আছিল স্বাধীনতাপিপাসু পিয়লি ফুকনৰ নেতৃত্বাধীন প্ৰথম বিদ্ৰোহৰ অন্যতম প্ৰেৰণাৰ উৎস। পিয়লি আছিল জনাৰে পৰা বাত-বিস্তৰ আক্ৰান্ত ব্যক্তি। এটা ঘৃণীয়া দেহৰ গৰাকী হোৱা স্বত্বেও পিয়লি ফুকনে গমধৰ কোঁৱৰৰ আধৰোৱা বিপ্লৱক জাগ্ৰত কৰিবলৈ পাহাৰ ভৈয়াম একলগ কৰি বিদ্ৰোহী কাৰ্য্যকলাপ সম্পন্ন কৰিছিল। পশ্চিমৰ খাছিয়া পৰ্বতৰ পৰা পূৰ্বৰ চিংফোলৈকে আৰু ধনশিৰিৰ পৰা বুঢ়ী দিহিং নদীলৈকে পাহাৰ ভৈয়াম একগোট কৰি বিদ্ৰোহৰ অগণি জ্বলাই তুলিছিল।

বন্দুক-বাৰুদৰে সু-সজ্জিত ইংৰাজ সেনাৰ লগত ঢাল তৰোৱাল আদিৰে যুঁজ দিবলৈ মোৱাটো সহজ নহয় বাবেই পিয়লিয়ে ইংৰাজৰ সমানে ৰণ দিবৰ উদ্দেশ্যে বৰটোপ, বন্দুক, খাৰ বাৰুদ নিজা বৰীয়াকৈ তৈয়াৰ কৰাৰ বিষয়ে চিন্তা কৰি জবকাত খাৰঘৰ, ভিকপথাৰ শিবিৰত বন্দুক আৰু ৰঙাটিলা দুৱাৰৰ বাৰীত কাৰখানা পাতি বৰটোপ সাজি লৈছিল। ১৮৩০ চনটো অসমৰ স্বাধীনতা আন্দোলনৰ বুৰঞ্জীত এক উল্লেখনীয় বছৰ। সেই চনতে ৰাজ্যখনৰ দক্ষিণ দিশত খাছিয়া, উত্তৰ-পূৰ্বত চিংফৌ আৰু খামতি এই দুয়ো বিদ্ৰোহীৰ মাজ অংশত পিয়লি ফুকনৰ নেতৃত্বত অসমীয়াৰ ইংৰাজ বিৰোধী বিদ্ৰোহে ভৰ পক ৰূপ ল'লে। আন্দোলনৰ অন্যতম গুৰিাল হৰনাথ পানীফুকন আছিল অক্লান্ত কৰ্মী। আন্দোলনৰ ভৰপক অৱস্থাত হৰনাথ পানীফুকনে নিজে শদিয়াৰ খামতি ৰজালৈ বিদ্ৰোহৰ বাৰ্তা নিয়া চিঠি ইংৰাজ বিষয়ই পাই দুখন চিঠিসহ তেওঁক বন্দী কৰে।

হৰনাথ পানীফুকনক ইংৰাজে বন্দী কৰাৰ খবৰ পোৱাৰ লগে লগে বিদ্ৰোহী দলটোৱে তৎক্ষণাত ইংৰাজৰ বিৰুদ্ধে যুদ্ধ ঘোষণা কৰিলে। সেই উদ্দেশ্যে অতি অলপ সময়ৰ ভিতৰতে গেলেকীত প্ৰায় পাঁচশমান বিদ্ৰোহী অসমীয়া সেনাৰ সমাবেশ হৈছিল। ১৮৩০ চনৰ মাৰ্চ মাহৰ এক সন্ধ্যা পৰা গেলেকীৰ পৰা ৰংপুৰত থকা ইংৰাজৰ খাৰঘৰত জুই দিয়াৰ উদ্দেশ্যে বিদ্ৰোহী দলটো আগবাঢ়িল। দলটো একেলগে আগ নাৰাঢ়ি দুটা ভাগত বিভক্ত হৈ এটা দলে বৰআলিয়েদি খৰিকটীয়া আলিৰে আৰু আনটো দলে ৰাট লয় জয় খামদাং পথৰে নৰা ভাঙি চমু বাটৰে ৰংপুৰলৈ। ইংৰাজৰ খাৰঘৰত জুই দিবলৈ অহাসকলৰ নেতাকপে আছিল পিয়লি ফুকন, পিয়লি বৰগোহাঁঞি, জীউৰাম দুলাই বৰুৱা, দেওৰাম দিহিংগীয়া, টিপমীয়া বৰুৱা আদি। এখন অপ্রকাশিত বুৰঞ্জীৰ উদ্ধৃতি অনুসৰি যথাসময়ত বিদ্ৰোহীসকলে শিবিৰ আক্ৰমণ কৰিলে আৰু জীউৰাম দুলাই বৰুৱা আৰু পিয়লি ফুকনে দুই দিশে খাৰঘৰত জুই দিছিল। প্ৰথম অৱস্থাত অসমীয়া

সেনাই বগা-বঙালক কচুৰুটা দিলে। কিন্তু ইংৰাজৰ সবহীয়া আৰু প্ৰশিক্ষিত সেনাৰ সন্মুখত বিদ্ৰোহী দলটো বেছি পৰ টিকিব নোৱাৰি যেনি-তেনি পলাবলৈ ধৰিলে। সেই অভিযানতে পিয়লি ফুকনক ইংৰাজ চিপাহীয়ে জয়সাগৰৰ ওচৰত বন্দী কৰি শিবিৰলৈ আনিলে। ৰণত জীউৰাম দুলাই বৰুৱা বেয়াকৈ আহত হয়। টিপমীয়া বৰুৱা আৰু জয়ী নগাপাহাৰলৈ পলায়। আনহাতে দহা ফুকন, বেণুধৰ গোস্বামীকে আদি কৰি ভালেকেইজন অসমীয়া দলনেতাক ইংৰাজ চিপাহীয়ে হত্যা কৰিলে।

বিদ্ৰোহত আগভাগ লোৱা পিয়লি ফুকন, জীউৰাম দুলাই বৰুৱা, ৰূপচান্দ কোঁৱৰ, দেওৰাম দিহিংগীয়া ফুকন, বম চিংফৌ আৰু হৰনাথ পানী ফুকনক বিচাৰৰ নামত পঞ্চায়তত থিয় কৰালে। এই পঞ্চায়তত মাধবাম বৰগোহাঁঞি, মণিৰাম বৰুৱা, হৰনাথ বৰবৰুৱা আৰু তামুলীফুকন নামৰ কেইজনমান অসমীয়া ইংৰাজৰ অনুগত বিষয়াই আগভাগ লৈছিল। বিচাৰত পিয়লি ফুকনৰ ফাটীৰ হুকুম হ'ল আৰু সেই একে বিচাৰতে জীউৰাম দুলাই বৰুৱাৰো ফাটীৰ হুকুম হয়। আন আন অভিযুক্তসকলক সাত বছৰলৈকে ফাটেকত দিয়ে। তাৰোপৰি সেই বিচাৰতে কেইজনমানক চৈধ্যবছৰৰ নিৰ্বাসন দণ্ডে দণ্ডিত কৰে। বিচাৰৰ অন্তত পিয়লি ফুকনে নিউভিল চাহাবক উদ্দেশ্যে স্পষ্ট ভাষাৰে কৈছিল — 'মই স্বদেশ উদ্ধাৰ কৰিবলৈ অহাটো সঁচা। পৰাধীন হৈ থাকিবলৈ কোনেও ভাল নাপায়। মৰণলৈ ভয় কৰি তোমালোকৰ বিৰুদ্ধে অন্তৰ ধৰা নাই বুলি নকওঁ আৰু ক'বও নোৱাৰোঁ।'।

১৮৩০ চনৰ আগষ্ট মাহৰ ৬ তাৰিখে স্কট চাহাবৰ চেৰাপুঞ্জী আদালতত পিয়লি বৰফুকন আৰু জীউৰাম দুলাই বৰুৱাৰ ফাটীৰ হুকুমত অনুমোদন জনোৱা হয়। শিৱসাগৰৰ বৰপুখুৰী পাৰৰ উত্তৰ পূৰ্ব-কোণত একেদিনাই একে ঠাইতে দুখন ফাটীশালত পিয়লি ফুকন আৰু জীউৰাম দুলাই বৰুৱাক ফাটী দিয়া হয়। দুজন স্বদেশপ্ৰেমী ব্যক্তিক ৰাজহুৱা ভাবে ফাটী দিয়া হৈছিল।

পিয়লি ফুকন আছিল গভীৰ আত্মবিশ্বাসী, নিষ্ঠাৰ আৰু অকুণ্ঠ স্বদেশপ্ৰেমৰে উদ্ভূত লোক। বিচাৰৰ সময়ত তেওঁ নিউভিল 'কেপ্তেনক কৈছিল, "যদিও মোৰ আজি এনেদৰা তথাপি মোৰ বুদ্ধি জ্ঞান শেষ হোৱা নাই। মেগাজিনত জুই দিয়াৰ পাচত মোৰ সৈন্য সামন্ত পলাই গ'ল। নহলে এই ৰণ ইমানতে শেষ নহ'লহেঁতেন।" পিয়লি ফুকনৰ ইংৰাজ বিৰোধী এই বিপ্লৱে অসমত যি পৰিবেশৰ সৃষ্টি কৰি গ'ল অতি সুস্পষ্টভাৱে বিশ্লেষণ কৰিলে ক'ব পাৰি যে এই বিদ্ৰোহৰ ক্ৰিয়া-প্ৰতিক্ৰিয়া সুদূৰ প্ৰসাৰী হৈ ৰ'ল। পাছৰ প্ৰজন্মৰ মণিৰাম দেৱান, পিয়লি বৰুৱা, কুশল কোঁৱৰ, কনকলতা, ভোগেশ্বৰী ফুকননী আদিৰ আত্মবলিদান তাৰ এক উজ্জ্বল নিদৰ্শন। ♦♦

অসমীয়া সংস্কৃতিলৈ ৰূপকোঁৱৰ জ্যোতি প্ৰসাদ আগৰৱালাৰ অৱদান

শিল্পীকা বৰা

স্নাতক দ্বিতীয়বৰ্ষ

“সুন্দৰৰ যে ফুলাৰ মন্ত্ৰ অহোবাঞ্ছি মাতে
সেয়েহে আজি ইমান ফুল প্ৰভাতে প্ৰভাতে”

প্ৰভাতে প্ৰভাতে ফুলি উঠা ফুল কুমলীয়া মনৰ সংবাদ
যোৱা শতিকাৰ ত্ৰিশ চল্লিশৰ দশকত এজন শিল্পীয়ে দিব
জানিছিল, পাবিছিল অপূৰ্ব চিত্ৰময়তাবে ভাৱেৰে দাঙি ধৰিব।
সেইজন শিল্পীয়েই হ'ল আলোক সঙ্কলনী, অসমত নব সংগীতৰ
জন্মদাতা, ৰূপকোঁৱৰ, সংস্কৃতিৰ মুকুট স্বৰূপ, সুবৰ সজাট, গীতৰ
যাদুকৰ, ভাষা-সাহিত্যৰ পথ-প্ৰদৰ্শক, একেলেঠাৰিয়ে কবি,
সাহিত্যিক, নাট্যকাৰ, সুঅভিনেতা, গায়ক, গীতিকাৰ, স্বাধীনতা
সংগ্ৰামৰ এজন আগশাৰীৰ ব্যক্তি, জননীৰ প্ৰকৃত সন্তান, শংকৰ
মাধৱৰ পাছতেই লেবেলিব খোজা অসমীয়া সংস্কৃতিৰ বৃক্ষজোপাক
সাৰ জাৱৰ চপাই সজীৱিত কৰিবলৈ উঠি পৰি লগা আমাৰ শ্ৰদ্ধাৰ
পাত্ৰ অসমৰ শিৱৰ মুকুট, অসমীয়া জাতিৰ আপোন, হেপাহৰ,
প্ৰিয়ভাজন, অসমৰ আকাশৰ পুৰতিৰ ধন্ব তৰা স্বৰূপ ৰূপকোঁৱৰ
জ্যোতিপ্ৰসাদ আগৰৱালা।

১৯৩০ চনৰ ১৭ জুন তাৰিখে এইজনা অসমীয়া জাতিৰ
সেৱকে জন্মলাভ কৰিছিল ডিব্ৰুগড়ৰ তামোলবাৰী চাহ বাগিছাত।
তেখেতৰ পিতৃৰ নাম পৰমানন্দ আগৰৱালা আৰু মাতৃৰ নাম
কিৰণময়ী আগৰৱালা। কবি চন্দ্ৰকুমাৰ আগৰৱালা জ্যোতিপ্ৰসাদৰ
বৰদেউতাক আছিল। এসময়ত জ্যোতিপ্ৰসাদ আগৰৱালাদেৱে
অসমক সাহিত্য-সংগীত কলাৰ পোহৰে জ্বলিকাই তুলিছিল।
এইখিনি কবিতাৰ বাবে জ্যোতিপ্ৰসাদে সৰুৰে পৰা নীৰৱ সাধনা
কৰিছিল। জ্যোতিপ্ৰসাদৰ জীৱন চৰিত্ৰৰ মাজত অসমীয়া ভাষা,
সাহিত্য আৰু সংস্কৃতি সোমাই আছে। অসমীয়া সাহিত্য সংস্কৃতিৰ
কাৰণে তেখেতে অশেষ চেষ্টা কৰিছিল। আগৰৱালাদেৱে অসমীয়া
সাহিত্য, সংস্কৃতিলৈ যি অৱদান দি থৈ গ'ল, সেই কথা অসমীয়া
ৰাইজে কেতিয়াও নাপাহৰে।

জ্যোতিপ্ৰসাদৰ ৰচনা সৰ্বতোপ্ৰসাৰী হ'লেও মৌলিক
ৰূপত তেখেত আছিল এগৰাকী শিল্পী। নাট্যকাৰৰ ভূমিকাও কবি
শিল্পী জ্যোতিৰেই এক অভিব্যক্তি বুলি নিঃসন্দেহে কব পাৰি।
তেওঁৰ কাব্য বা কবিতা সংখ্যাৰ ফালৰ পৰা বহুত এনে কথা ক'ব

নোৱাৰি। তেওঁতকৈ বেছি কবিতা লিখা কবি বহুকেইজন ওলাব,
কিন্তু বহুসুখী প্ৰতিভাৰ অধিকাৰী হৈ কৰ্মব্যস্ত, নীতিদীৰ্ঘ জীৱনৰ
ভিতৰত যিখিনি দেশপ্ৰেমমূলক কবিতা ৰচনা কৰি আমাক দি গ'ল
সেইখিনিৰে জ্যোতিপ্ৰসাদক অসমীয়া কাব্য সাহিত্যৰ সুবৰ্ণীত
আগশাৰীৰ স্থায়ী আসন দিব বুলি আমি আশা কৰিছো।

কবি হিচাপে জ্যোতিপ্ৰসাদৰ কেইটামান স্বকীয় বৈশিষ্ট্য
আমি লক্ষ্য কৰিব পাৰো। তেখেতৰ কবিতাত প্ৰধানকৈ
জাতীয়তাবাদৰ গাৰণাই প্ৰতিবন্ধক ৰূপে বৰ্তমানলৈকে থিয় দিব
পৰা নাই। তেওঁ জাতীয়তাবাদ অকুৰ বাধিও সংকীৰ্ণ জাতীয়তাব
উৰ্দ্ধত থাকিবলৈ সক্ষম হৈছে। কবিয়ে এই প্ৰসঙ্গতে গাই গ'ল
.....

‘সুইতৰ পাৰে পাৰে, ভাৰত সাগৰলৈ, মুকুতা বিচাৰি
ভটিয়াওঁ

ওপজা গাঁৱৰ পৰা, নিজৰাৰ পাৰেদি, জ্ঞান-জুৰি নৈয়েদি
সুইতৰ ৰূপালীম বাগিয়ে মই।
জোনাকত বালি ভাত খাওঁ।

সোণশিৰীয়া সোণ দিনৌ কমাওঁ।

মাৰ যোৱা বেলিটিৰ জিলিকনি ৰূপ মই

নতুন পুৱাৰ ছবি চাওঁ

মহাভাৰতৰ বাটে পৃথিৱীৰ সবাহলৈ যাওঁ,

মই কিন্তু শিল্পী প্ৰাণে গাঁৱৰ গণীতে থাকি,

উপজিয়ে হৈ আহোঁ বিশ্ব নাগৰিক।

আগৰৱালাদেৱৰ ৰচিত কবিতাসমূহৰ ভিতৰত প্ৰধানকৈ
‘সুন্দৰৰ জয়যাত্ৰা’, শিল্পীৰ আলোক খাতা, ‘ৰেডিঅ’, মহামানৱ,
বিশ্বশিল্পী, যুক্তি, চিত্ৰলেখা, সাধক, সোণ সপোনৰ সাধু, লাচিতৰ
আহান, আহ অ’ অকপি আহ, আদি। জ্যোতিপ্ৰসাদ সুন্দৰসেৱী
শিল্পী আৰু কবি আছিল। জীৱনটো গঢ় দি সুন্দৰ কৰা প্ৰয়াসকে
শিল্পীৰ আনৰ্শ বুলি কবিয়ে একাধিক ঠাইত ব্যক্ত কৰি গৈছে। ৰূপহী
মদাৰৰ দৰে শুকতো নলগা, ভকততো নলগা, কেৱল ৰূপসৰ্বস্ব
সুকুমাৰ কলা পৰিশোধক জ্যোতি নাছিল। তেওঁ বিমূৰ্ত সৌন্দৰ্যৰ
পূজাৰী বা কবি নাছিল। জ্যোতিপ্ৰসাদে অনুভৱ আৰু বিশ্বাস

কৰিছিল যে যি কাব্য সাহিত্য আৰু সুকুমাৰ কলা এমুঠি অভিজাত শ্ৰেণী আৰু ভাগ্যবান লোকৰ বিলাস-বিনোদৰ সামগ্ৰী ৰূপে ব্যৱহৃত হয়, সেই সাহিত্য বা কলাৰ কোনো সাৰ্থক্য নাই।

ৰূপকোঁৱৰ জ্যোতিপ্ৰসাদ আলোক-সন্ধানী আছিল। তেওঁ যি এখন নিজা নিষ্পেষণহীন, মঙ্গলময় ৰাষ্ট্ৰ আৰু জগতৰ যি সপোন দেখিছিল এতিয়া নহ'লেও সেই স্বপ্ন হয়তো ভৱিষ্যতে দিঠক হ'ব। তাৰ কাৰণে আমি সকলো জনগণ একত্ৰিত হ'ব লাগিব।

জ্যোতিপ্ৰসাদৰ সাপ্তাহিক পৰিশ্ৰুত্বৰ বাটীছে নাট্য ৰচনাত। জ'ৰালি কালৰ পৰা তেজপুৰৰ বাণ বঙ্গমঞ্চৰ লগত ঘনিষ্ঠ সম্পৰ্ক থকাৰ কাৰণেই তেওঁৰ নাটকসমূহে কাব্যগুণসম্পন্ন হৈ মঞ্চত সফলতা লাভ কৰিবলৈ সক্ষম হৈছে। তেওঁ এজন ভাল অভিনেতাও আছিল। জ্যোতিপ্ৰসাদৰ নাট্য কাব্যধৰ্ম আৰু নাট্যধৰ্ম পৰিপূৰক হৈছে।

আগৰৱালাই দেখিলে যে অসমৰ চাৰিওফালে বঙালী নাট, গীত, পুথি আদি বহুমূল্যৰ দৰে বিয়পি পৰিছে। লগে লগে বিপ্লৱী শিল্পীৰ মনত জাগি উঠিল বিদ্ৰোহ; সৃষ্টি হ'ল শোণিত কুঁৱৰী। তেতিয়া তেওঁৰ বয়স আছিল চৈধ্য বছৰ। এই শোণিত কুঁৱৰীয়ে অসমীয়া সংগীতৰ প্ৰথম বিপ্লৱ আনে এই গীতিধৰ্মী নাট। শোণিত কুঁৱৰী নাটকখনৰ চিত্ৰলেখাৰ চৰিত্ৰটো সখী উষাৰ ছায়ামূৰ্তি। উষাৰ অন্তৰত কামনাৰ টোবোৰ নাচি উঠে, কিন্তু অনুভূতি জাগে চিত্ৰলেখাৰ মনতহে। সেই দেখি চিত্ৰলেখাই কৈছে।

‘সখীৰ কামনাবোৰ

ৰ'ই ৰ'ই অন্তৰত মোৰ

ভূমুকি মাৰিছে, আঘাতত মোৰ

শিয়ৰি উঠিছে মোৰ।

হৃদয়ত মোৰ শত ব্যাকুলতা

কোন নজনাৰ ফালে

কিহৰ বহস্যফালে যাব খোজা হিয়া

সৃষ্টিৰ আদিৰ পৰা

অনন্ত কাললৈ

য'তবোৰ সৌন্দৰ্যৰ নিমিতি প্ৰতিমা

ফুলি উঠি

নিৰৱ হিয়াত জ্বগালেহি

কিহৰ প্ৰেৰণা।

চিত্ৰলেখাৰ এই প্ৰেৰণাই হৈছে জ্যোতিপ্ৰসাদৰ দৰদী শিল্পীৰ মনৰ প্ৰেৰণা। চিত্ৰলেখাৰ চৰিত্ৰ জ্যোতিপ্ৰসাদৰ শিল্পীমানে সৃষ্টি কৰিব খোজা চৰিত্ৰ। সেয়ে চিত্ৰলেখাকপী জ্যোতিয়ে গাইছিল।

“ফুলিলে সহস্ৰফুল

ক'ত যুগ ধৰি

গ'বহি অনন্তকাল ফুলিলে অমিয়া

বিলাব সৌভ ফুলি শত ফুল কলি

তথাপি নহ'ব যে শেষ

অতৃপ্ত হিয়াৰ মোৰ সৌন্দৰ্যৰ সাধনা।’

হিয়াৰ পাছতেই বিপ্লৱী শিল্পীৰ কলমৰ পৰা নিগৰি আহে বৈপ্লৱিক চিন্তা ধাৰাৰে সৃষ্টি কৰা কাৰেঙৰ লিগিৰী, ৰূপালীম, খনিকৰ, লভিতা, নিমিতি কইনা আদি। পাশ্চাত্য সংগীত অসমীয়া সংগীতত সুমুৱাব বাবে বহুতে আপত্তি কৰা দেখা যায়। এই বিষয়ে বিশ্ব কবিয়ে কি গ'ল ‘আজিলৈকে ভাৰতীয় সংগীতে পাশ্চাত্য সংগীতক জীৱন নিয়াৰ নোৱাৰাটো আমাৰ গীতসমূহৰ দুৰ্বলতাৰহে লক্ষণ। তেখেতৰ কবিতাত পোৱাৰ দৰে গীতসমূহতো আমি দুটা ভাৱৰ অভিব্যক্তি দেখিবলৈ পাব — এটা হৈছে স্বদেশ প্ৰেম আৰু আনটো সুন্দৰৰ সন্ধান আৰু সাধনা।

আনহাতে জ্যোতিপ্ৰসাদৰ চলচিত্ৰৰ প্ৰতি ৰাপ আছিল অসীম। সেই কাৰণে প্ৰথমে লণ্ডন আৰু তাৰ পাছত বাৰ্লিনত এই শিল্পৰ বিষয়ে অধ্যয়ন কৰে। জ্যোতিয়ে এই শিল্পত বিশেষ ধৰণে পাৰদৰ্শিতা লাভ কৰিছিল। কিন্তু সেই কালছোৱা আজিৰ দৰে উন্নত নাছিল। শিল্পীৰ সংখ্যা তেনেই তাকৰ আছিল। মহিলাসকল মঞ্চলৈ আগবাঢ়ি আহিবলৈ সুবিধা নাপাইছিল। জ্যোতিয়ে বিভিন্ন ঠাইৰ পৰা শিল্পী নিৰ্বাচন কৰিছিল। শিল্পী ৰাচনী বৰ সহজ কাম নাছিল যদিও এইক্ষেত্ৰত তেওঁ কৃতকাৰ্যতা লাভ কৰিছিল।

তেওঁৰ আপাণ চেপ্টাৰ ফলতেই ১৯৩৫ চনত আমি লাভ কৰিলো প্ৰথম অসমীয়া কথা ছবি ‘জয়মতী’। জয়মতী কথাছবিৰ চিত্ৰগ্ৰহণৰ সময়ত জ্যোতিয়ে বহুতো দুখ-দুৰ্গতিৰ সন্মুখীন হ'ব লগা হৈছিল। পিতৃ-মাতৃৰ বিয়োগৰ ঘাত-প্ৰতিঘাতে তেওঁক ‘জয়মতী’ৰ চিত্ৰগ্ৰহণৰ কামত অসুবিধাৰ সৃষ্টি কৰিছিল। তথাপিও ৰাইজৰ হেপাঁহ আৰু আশীৰ্বাদত ‘জয়মতী’ কথা ছবি নিৰ্মাণ হ'ল। ইমানবোৰ দুখ-দুৰ্গতিৰ মাজতো কথাছবি উলিওৱাটো জানো বিশ্বয়জনক নহয়। এই কথাছবিখন তেওঁ নিজে প্ৰযোজনা

পৰিচালনা আৰু সংগীতো পৰিচালনা কৰিছিল। নিজে গীত ৰচনা কৰি সুৰ দি শ্ৰোতাক মুগ্ধ কৰিছিল।

জ্যোতি প্ৰসাদে সাহিত্য জীৱন আৰম্ভ কৰে চেমনীয়া কালতে। আজিলৈকে জ্যোতিপ্ৰসাদৰ এখন প্ৰাথমিক আৰু বিশদ জীৱনী লিখিবলৈ কোনো লেখক নোলোৱাত আৰু তেওঁৰো আত্মজীৱনী লিখিবলৈ সময় নোপোৱাত তেওঁৰ জীৱনৰ ব্যক্তিগত দিশৰ বহু কথাই আমি জানিবলৈ অক্ষম হৈছো। কিন্তু ঘৰুৱা পৰিৱেশে যে তেওঁক চেমনীয়া কালতে সাহিত্য জগতলৈ উলিয়াই দি অনুপ্ৰেৰণা দিছিল, সি কম কথা নহয়। জ্যোতিপ্ৰসাদৰ ৰচিত প্ৰবন্ধসমূহ 'মহাশ্মাগান্ধীৰ জীৱন সোঁৱৰণী', শিল্পীৰ পৃথিৱী, নতুনৰ পূজা, নতুন দিনৰ কৃষ্টি' অসমীয়া সংস্কৃতি, তৰুণ দৰ্শন, বিয়াম্ৰিছৰ কাহিনী, আইদেউৰ জোনাকী বাট, পোহৰলৈ প্ৰাগজ্যোতিকা, অসমৰ শিল্প, অসমীয়া স্থাপত্যৰ নবৰূপ, ইত্যাদি শিশু সাহিত্যৰ ক্ষেত্ৰত 'শিশু কবিতা আৰু 'জ্যোতি ৰামায়ণ'। জীৱনীগ্ৰন্থ ৰচনাৰ ক্ষেত্ৰত মাত্ৰ এখন — চন্দ্ৰকুমাৰ আগৰৱালাৰ জীৱনীগ্ৰন্থ। জ্যোতিপ্ৰসাদৰ গল্প, উপন্যাস ৰচনা হৈছিল বিশ্ব দৰ্শকত। সেই সময়ত গল্প উপন্যাস ৰচনাৰ চৰিত্ৰৰ মনোবিভ্ৰমণ ৰীতিয়ে প্ৰাধান্য লাভ কৰা নাছিল। তেওঁ ৰচিত গল্প উপন্যাসৰ ভিতৰত ৰূপহী, বগীতৰা, সোণতৰা, মুকুতা আৰু সাউদ, সোণটিৰ অভিমান, যুজাক, সন্ধ্যা, সতীৰ সোঁৱৰণী

প্ৰত্নতাত্ত্বিকৰ কলা ঘুমতি আদি জ্যোতিপ্ৰসাদৰ জীৱনৰ অন্তিম সময়ছোৱাত আমাৰ গাঁও নামৰ এখন উপন্যাস লিখিবলৈ আৰম্ভ কৰি শেষ কৰিব নোৱাৰিলে।

অসমৰ আকাশত সংস্কৃতিৰ ন-সূৰ্য্যৰ জন্ম দি অসমীয়া ভাষা-সংস্কৃতিক বিশ্বদৰবাৰত প্ৰতিষ্ঠা কৰি নবযুগৰ যুগময়ী, কালজয়ী, যুগজয়ী জ্যোতিপ্ৰসাদে সাহিত্য সংস্কৃতিক একান্তমানে সেৱা কৰি থাকোঁতেই হঠাতে ১৯৫১ চনৰ ১৭ জানুৱাৰী তাৰিখে ৪৮ বছৰ বয়সত সকলোকে কন্দুৱাই লগতে জননীৰ আঁচল চকুৰ পানীৰে তিয়াই জননীৰ কোলাতে চিৰদিনৰ বাবে বিদায় ল'লে। তেখেতৰ বিপ্লৱী মনৰ অমৰ আত্মাই আজিও যেন অসমৰ আকাশে কতাহে চিঞৰিব ধৰিছে ॥

শংকা নকৰা, নকৰা ভয়

জয় অসমৰ অসমীয়াৰে জয় ॥

ৰূপকোঁৱৰ জ্যোতিপ্ৰসাদ আগৰৱালাদেৱে আমাক যৰিবলৈ ভয় নকৰিবলৈ শিকালে। দেশৰ মান ৰাখিবলৈ নিৰ্ভয় ভাবে সাজু হ'বলৈ শিকালে আৰু জ্যোতিৰ অমৰ ধ্বজাই আজিও নতুন পুৰুষক আকৌ জগাই তুলিছে ॥

'লুইতৰ পাৰে আমি ডেকা ল'ৰা

যৰিবলৈ ভয় নাই।' ♦♦

তুমি নোপোৱা বস্তুৰ বাবে অপ্ৰত্যাশ নকৰিবা আৰু যি পাইছা তাতো অহংকাৰ নকৰিবা।

— কোৰাণ

শিক্ষা হ'ল উপযুক্ত সময়ত সুৰ-মুখ অনুভৱ কৰিব পৰা ক্ষমতা। ই হৃদয় দেহ আৰু আত্মাৰ সকলো সৌন্দৰ্য বিকাশ কৰে।

— জেটো

কাৰোবাক যদি প্ৰশংসা কৰিব নোখোজা তেন্তে তেওঁক নিন্দাও নকৰিবা।

— ৰবিভূষণ ঠাকুৰ

আজিৰ যুৱ সমাজ কোন পথে ?

১৯ বোহিনী গগৈ

প্ৰাক্তন ছাত্ৰ

এখন দেশৰ অধিতীয় শক্তি হ'ল 'যুৱ শক্তি'। এই যুৱ শক্তিৰ ওপৰতেই এখন দেশৰ প্ৰগতি নিৰ্ভৰ কৰে। যুৱক-যুৱতী সকলে প্ৰকৃত শিক্ষাৰে শিক্ষিত হৈ নৈতিক জ্ঞান আহৰণ কৰি এখন সু-শৃংখলিত নিকা, সুস্থ, সকল সমাজ গঢ়াৰ ক্ষেত্ৰত আগবাঢ়িব লাগে। কিন্তু বৰ্তমান সময়ত আনুষ্ঠানিক শিক্ষাৰে শিক্ষিত হোৱা বহুত যুৱক-যুৱতীয়ে নৈতিক শিক্ষাৰ অভাৱত চৰম উশৃংখলতাত মেৰ খাই গৈছে। সুস্থ আৰু গতিশীল সমাজ এখন গঢ়ি তোলাত আধ্যাত্মিক চিন্তাধাৰাৰ গুৰুত্ব আৰু প্ৰয়োজনীয়তা অতি বেছি। আধ্যাত্মিকতাই মানুহক সৎ হ'বলৈ, সংযমী হ'বলৈ শিকায়। বৰ্তমান বহুতো যুৱক-যুৱতীয়ে আনুষ্ঠানিক শিক্ষাৰ উচ্চ ভিত্তি লৈও নৈতিক জ্ঞান, আধ্যাত্মিক জ্ঞানৰ অভাৱৰ বাবে বিভিন্ন অসামাজিক কামত লিপ্ত হোৱাৰ লগতে চৰম উশৃংখলতাত মেৰ খাই সমাজৰ পৰিবেশ কলুষিত কৰি তুলিছে, যিটো বৰ্তমান সময়ত আটাইতকৈ চিন্তাৰ বিষয় হৈ পৰিছে।

বহু যুৱক-যুৱতীৰ কাম-কাজ, সাজ-পাৰ, চলন-কৃৰণ আদিত চৰম উশৃংখলতা পৰিলক্ষিত হৈছে। বহু স্কুল-কলেজীয়া ছাত্ৰই ৰাষ্টাই-ঘাটে মাদক দ্ৰব্য সেৱন কৰি অভ্যস্ত আচৰণ কৰাৰ লগতে ওচৰতে থকা জ্যেষ্ঠজনৰ আগত অলপো কুঠাবোধ নকৰি অগ্নীল মাত মতা, উচিত অনুচিত বিচাৰ নকৰি মহিলাসকলক অসৎ আচৰণ কৰা, চিনেমা হলত অপ্ৰয়োজনীয় ভাবে চিঞৰ-বাখৰ কৰা আদি দৈনন্দিন দৃষ্টি গোচৰ হৈছে। সামান্যতম ব্যবহাৰৰ জ্ঞান নথকা এক শ্ৰেণীৰ যুৱক-যুৱতীৰ আচাৰ ব্যৱহাৰ দেখিলে নিজৰেই লজ্জা অনুভৱ হয়। দেউতাকৰ হন-দৌলতেৰে চহকী এচাম যুৱক-যুৱতীয়ে পেটৰ তাড়নাত বিজ্ঞা, ঠেলা চলোৱা, জোতা চাফা কৰা লোকক মানুহ বুলিয়ে গণ্য নকৰি অতি নীচ ব্যৱহাৰ কৰে। এইখিনিতে মনত পৰিছে এটি দুখীয়া পৰিয়ালৰ এজন যুৱকৰ কথা। যুৱকজনে খৰৰ বোজা কমাৰৰ বাবে বিজ্ঞা চলাবলৈ লয়। এদিন বিজ্ঞা নৰখোৱাৰ বাবে এজন যুৱকে তেওঁক মিথিনি ব্যৱহাৰ কৰিলে, সেই ব্যৱহাৰৰ সীমা অতিক্ৰম কৰা বাবে বিজ্ঞাচালকজনে যুৱকজনক ইংৰাজীত কেইটামান শব্দ ক'লে। পিছত গম পোৱা গ'ল যে সেই বিজ্ঞাচালকজন বোলে উচ্চ

ভিত্তিধাৰী অৰ্থাৎ ■ এ পাছ। গতিকে বৰ্তমান সময়ত স্কুল ■ সমূহত 'বাইক'ৰ প্ৰতিযোগিতাৰ সৃষ্টি হৈছে। এই প্ৰতিযোগিতাত টিকিব নোৱাৰি বৰ্তমান বহুতো নিম্ন মধ্যবিত্ত শ্ৰেণীৰ ছাত্ৰ-ছাত্ৰীয়ে স্কুল-কলেজ ত্যাগ কৰাৰ দৃষ্টান্তও নথকা নহয়। এই খিনিতে আকৌ মনত পৰিছে দুজন ছাত্ৰই বন্ধুবৰ্গৰ সৈতে প্ৰতিযোগিতাত নমাৰ বাবে মাক-দেউতাকক 'বাইক' কিনি দিবলৈ বাধ্য কৰাৰ কথা। এজন ছাত্ৰই মাকৰ চাদৰ এখনি চিলিঙি কেনেত বাছি লৈ কয় — মোক বাইক দিবনে ? নহ'লে সিপুৰলৈ যাম। উপায় নাপায় মাক-দেউতাকে 'বাইক' কিনি দিবলৈ বাধ্য হয়। কেইদিনমানৰ পাছত বাইকত তেল ভৰাবলৈ টকা নিদিয়াত দেউতাকৰ চুলিত ধৰে। অন্য এজন ছাত্ৰই ঠিক সেইদৰে মাটি সম্পত্তি বিক্ৰী কৰি 'বাইক' কিনিবলৈ বাধ্য কৰায়। গতিকে চিন্তা কৰক, বৰ্তমান যুৱচামৰ মানসিকতা। সন্তানৰ কথামতেই স্কুল কলেজলৈ অহা যোৱাৰ বাবে অভিভাৱকে 'বাইক' লৈ দিয়ে। কিন্তু দেখা যায় এইসকলৰ শতকৰা আশীভাগ ছাত্ৰই শিক্ষাত পাৰদৰ্শিতা বা সাফল্য লাভ কৰিব পৰা নাই। 'বাইক' প্ৰতিযোগিতাত নামি বহু যুৱক-যুৱতীয়ে বিপদত নপৰাকৈও থকা নাই। ল'ৰাটো দিনটো ক'লৈ গৈছে, কি কৰিছে তাৰ খবৰ মাক-দেউতাকে নাৰাখে, যাৰ ফলত অত্যধিক হাৰত অসামাজিক কাম-কাজ, চুৰি ডকাইতি আদিবোৰ বৃদ্ধি পাইছে। বৃদ্ধি পাইছে 'ইজিম্যানি' লাভৰ বাবে বিভিন্ন অপকৰ্ম।

অধ্যয়নৰ ক্ষেত্ৰতো ছাত্ৰ-ছাত্ৰীয়ে অৱহেলা কৰা দৃষ্টিগোচৰ হয়। কষ্ট নকৰাকৈ পৰীক্ষাত অসৎ উপায় অৱলম্বন কৰি 'ভাল' (?) মাৰ্কশ্বিট আহৰণৰ বাবে চেষ্টা নকৰাকৈ নথকা নহয়। ইয়াৰ উপৰিও ডুৱা মাৰ্কশ্বিট সংগ্ৰহ কৰাৰ ক্ষেত্ৰত কৃপণালি নকৰে।

যুৱ চামৰ মাজত উশৃংখলতা বা অপৰাধমূলক কাৰ্য্য বৃদ্ধি হোৱাৰ বাবে যেনেকৈ ধনী পৰিয়ালৰ ছাত্ৰ-ছাত্ৰীৰ হাতত থকা পৰ্য্যাপ্ত টকাই প্ৰভাৱ পেলায়, ঠিক একেদৰে অভাৱেও বিভিন্ন অপৰাধ উশৃংখলতা বৃদ্ধিত সহায় কৰে। উচ্চ শিক্ষা লাভ কৰিও বহুতো যুৱক-যুৱতীয়ে সংস্থাপন বিচাৰি হাবাধুৰি যায়। ব্যৱসায় কৰিবলৈও মূলধনৰ অভাৱৰ বাবে 'ইজিম্যানি' ঘটাৰ উপায় হিচাপে

বাচি লয় চুৰি, ডকহিতি বা কম মূলধনেৰে কৰিব পৰা কিছুমান নিবিদ্ধ আৰু নিকৃষ্ট ব্যৱসায়। সেইদৰে হতাশাত যুৱক-যুৱতীয়ে বিভিন্ন নিচাজাতীয় দ্ৰব্য সেৱন কৰি বাস্তৱিক পাহৰৰ চেষ্টা কৰে। যুৱচৰ্মক সংস্থাপনহীনতাই যে বিপথে পৰিচালিত কৰিছে সি ধূৰূপ।

ছাঃ বা ছাত্ৰীসকলক সাজ-পোছাকলৈ লক্ষ্য কৰিলে অনুমান হয় যে হিন্দী চিনেমাৰ আৰু পশ্চিমীয়া সংস্কৃতিৰ প্ৰভাৱে সিহঁতক বিপথে পৰিচালিত কৰিছে। নিজৰ জাতীয় উৎসৱ, সামাজিক ধৰ্মীয় অনুষ্ঠান আদিত জাতীয় সাজপাৰ পিন্ধিবলৈ সংকোচ কৰা এক শ্ৰেণীৰ যুৱতীয়ে যিদৰে অৰ্ধনগ্ন হৈ যে অকসমান বস্ত্ৰ পৰিধান কৰিবলৈ লৈছে সেয়া সঁচাই লজ্জাজনক। গতিকে যুৱশক্তিৰ হাতত

আমাৰ ভৱিষ্যত কিমান নিৰুপদ সহজেই অনুমেয়।

যুৱ সমাজক সৎপথে পৰিচালিত কৰিবলৈ হ'লে প্ৰথমে অভিভাৱকসকল সচেতন হ'ব লাগিব। ঘৰখনৰ পৰিবেশ, নীতিনিয়ম আৰু আদৰ্শইহে যুৱক-যুৱতীৰ সৎ চৰিত্ৰ গঠনত সহায় কৰে। যিকোনো এখন দেশৰ ভৱিষ্যত যুৱ চামৰ ওপৰতে নিৰ্ভৰ কৰে। গতিকে যুৱ সমাজ সু-শৃংখলিত হ'ব লাগে। শিক্ষা অৰ্জন কৰি নিজে বিবেকক প্ৰাধান্য দি সুস্থ মৰল, নিকা, সুসংঘত সমাজ গঢ়াত ভাগ লব লাগে। যুৱ শক্তিক সৎ পথলৈ আনিবৰ বাবে অভিভাৱকসকল, চৰকাৰী তথা বৈচৰকাৰী সংগঠনসমূহ আৰু সমাজে চেষ্টা নকৰিলে যুৱ চাম আৰু অধিক অধঃপতিত হোৱাৰ সম্ভাৱনাই প্ৰকট। ■◆

এজন জিনিয়াছ, শচীন তেণ্ডুলকাৰ

শ্ৰী দিব্যজিত মহন্ত

উচ্চতৰ মাধ্যমিক প্ৰথম বৰ্ষ

মহৎ প্ৰতিভাৰ জন্মহে হয়, তেওঁলোকক সৃষ্টি কৰিব নোৱাৰি (Genius are born, not made)। বিশ্বৰ প্ৰতিটো ক্ষেত্ৰতে এই কথা প্ৰযোজ্য। প্ৰতিজন জিনিয়াছেই আৰম্ভণিৰে পৰা দেখুৱাই আহিছে যে তেওঁলোক আনসকলতকৈ স্বতন্ত্ৰ, অনন্য আৰু অস্বাভাৱিক ক্ষমতাৰ অধিকাৰী। কিন্তু এই 'জিনিয়াছ'সকল সংখ্যাত জতি তাকৰ আৰু ক্ৰিকেটত এই সংখ্যাটো একেবাবে আঙুলিৰ মূৰত গণিব পৰা। এই সীমিত সংখ্যকৰ ভিতৰতে আছে ভাৰতৰ 'মাষ্টাৰ ব্ৰাষ্টাৰ' শচীন তেণ্ডুলকাৰ।

২৪ এপ্ৰিল, ১৯৭৩ চন। বাম্ৰাৰ সাহিত্য সহবাস হাউছিং কমপ্লেক্সৰ 'উষাকাল' নামৰ ঘৰটো আনন্দত মুখৰিত হৈ পৰিছিল। কাৰণ সেই দিনাই জন্ম হৈছে পৰিয়ালৰ কণিষ্ঠ সদস্যগৰাকীৰ শচীন ৰমেশ তেণ্ডুলকাৰ, যাক সকলোৱে মৰমতে পাচলৈ মাতে 'সামু' আৰু 'তেণ্ডুলা' বুলি। পিতৃ অধ্যাপক ৰমেশ তেণ্ডুলকাৰ কবি আৰু সাহিত্য সমালোচক হিচাপে মাৰাঠী সাহিত্য ক্ষেত্ৰখনত যথেষ্ট নাম থকা এজন সন্মানীয় ব্যক্তি। একেদৰেই মাতৃও এল. আই. চিত চাকৰি কৰা এগৰাকী বিষয়া। ফলত পিতৃ মাতৃ কাৰোৰে

সময় নাই কণিষ্ঠ সন্তানক সংগ দিবলৈ। সেয়ে সৰুৰে পৰা শচীনৰ মাকু ককায়েক অজিতেই তেওঁৰ 'বন্ধু' আৰু পথপ্ৰদৰ্শকৰূপে পৰিগণিত হৈছিল। শচীনৰ সকলো ইচ্ছাই পূৰণ কৰিছিল অজিতে। আন শিশুসকলৰ দৰে শচীনেও ক্ৰিকেটৰ বেটখন হাতত তুলি নৈছিল। তেতিয়াই শচীনৰ দ্বাৰাৰিক প্ৰতিভা লক্ষ্য কৰিছিল। ঘিৰাং কৰিলে এজন প্ৰশিক্ষকৰ কাষ চপাৰ। কিন্তু ইচ্ছাবোৰ জানো সহজে পূৰণ হয় কিয়নো শচীন তেতিয়া জন মেৰেনৰোৰ এঘৰমুঠ ভক্ত। মূৰত বান্ধি ফুৰে মেৰেনৰোৰ দৰেই ৰবাৰ বেণ্ড। সেয়ে শচীনক বন্ধু-বান্ধয়ে মাতিছিল 'মেক' বুলি। তেতিয়া শচীনৰ এটাই ইচ্ছা কেনেকৈ এজন টেনিছ খেলুৱৈ হোৱা যায়, কিন্তু ভাৰতবাসীৰ তথা ক্ৰিকেট বিশ্বৰ ভাগ্য ভাল যে 'সাহিত্য সহবাস'ৰ ওচৰত কোনো টেনিছ প্ৰশিক্ষক কেন্দ্ৰ নাছিল অন্যথাই .....।

এক উজ্জ্বল আবেলি। ভাৰতীয় ক্ৰিকেটৰ মহানতম ক্ষণ মুম্বাই শিৱাজী পাৰ্কত বৰ্তমানৰ দ্ৰোণাচাৰ্য ৰামাকান্ত ভিট্ৰল আচৰকাৰৰ পৰিচালনাত অসংখ্য কিশোৰে গাভাস্কাৰ বা কপিলদেৱ হোৱাৰ লক্ষ্যৰে হাতত বেট বা বল লৈ সাধনাত ব্যস্ত। তেতিয়াই

ককায়েকৰ হাতত ধৰি শচীন সোমায় গৈছিল পাৰ্কৰ ভিতৰলৈ আৰু দ্রোণাচাৰ্যৰ লগত পৰিচয় হৈছিল। ককায়েকে কঢ়িয়াই অনা কিটবেগটোৰ সৈতে অলপ দূৰতে বহি থাকিল। এমুঠি স্বপ্নৰ সৈতে শচীনে কিন্তু প্ৰথম দিনা বেটিং কৰাৰ সুযোগেই নাপালে। দ্বিতীয় দিনা বায়েক সবিতাই দিয়া বেটখনৰ সৈতে ঠিক পুৱা চাৰে সাত বজাত ককায়েকৰ লগত শচীন উপস্থিত হৈছিলগৈ শিক্ৰভী পাৰ্কত। এটা সময়ত শচীনে বেটিং কৰিবলৈ আমন্ত্ৰণ পালে কিন্তু কোনোও ক'ৰ পৰা নাছিল যে সেয়েই হ'ব ভাৰতীয় ক্ৰিকেটৰ ঐতিহাসিক ক্ষণ। এইদৰেই আৰম্ভ হৈছিল এজন কিশোৰ মহানায়ক হোৱাৰ পথ-পৰিক্ৰমা।

১৯৮৬ চনত ১৫ বছৰ অনুৰ্ভ ছাইলফ্ৰ্ড শ্বিল্ডত শচীনে সাৰদাশ্ৰমৰ হৈ অংশগ্ৰহণ কৰে। সেই সময়ত সাৰদাশ্ৰম স্কুলে এটাৰ পাচত এটা ট্ৰফী জিকিবলৈ লয়। মূল ৰূপকাৰ 'শচীন-কাৰলি'ৰ যুটি। ১৯৮৭ চনত সাৰদাশ্ৰমে সোতৰ বছৰ অনুৰ্ভ 'হেন্ৰিছ শ্বিল্ড' জিকে। শচীনে লাভ কৰে শ্ৰেষ্ঠ অলৰাউণ্ডাৰ পুৰস্কাৰ। ১৯৮৮ চনত স্কুল ক্ৰিকেটত একেৰাহে দুটা ইনিংছত ত্ৰিশতাধিক ৰাণ কৰি শচীনে দেখুৱাই দিয়ে যে মুখাই ক্ৰিকেটক শাসন কৰিবলৈ এক নতুন তৰকাৰ আবিৰ্ভাৱ হৈছে।

১৯৮৮ চনৰ সাতাইশ ফেব্ৰুৱাৰী দিনটো শচীন তেণ্ডুলকাৰৰ লগতে ভাৰতীয় ক্ৰিকেটৰ এক মহানতম ক্ষণ। 'হেন্ৰিছ শ্বিল্ড'ৰ ছেমিফাইনেলত চেণ্ট জেভিয়াৰ্ছৰ বিপক্ষে শচীন আৰু কাৰলীয়ে সংগ্ৰহ কৰে ৬৬৪ ৰাণ যিটো এক বিশ্ব অভিলেখ। শচীনে ৩২৬ আৰু কাৰলীয়ে ৩৪৯ ৰাণ কৰে। দুয়োজনে অষ্ট্ৰেলিয়াৰ বাফেলাৰ পেটন আৰু ৰিপনৰ ৬৪১ ৰাণৰ অভিলেখ ভংগ কৰে।

১৯৮৮ চনৰ মুখাইৰ ৰঞ্জী দলত পোন্ধৰ বছৰীয়া শচীনেও স্থান লাভ কৰে। শচীনে গুজৰাটৰ বিৰুদ্ধে প্ৰথমখন ৰঞ্জী মেচতে এশ ৰাণ কৰি অপৰাজিত হৈ থাকি প্ৰতিভাৰ প্ৰমাণ দিয়ে। প্ৰথম বছৰ শচীনে ৰঞ্জী ক্ৰিকেটত ৬৮.৭৭ গড়ে ৫৮৩ ৰাণ কৰে। তাৰ পিছতে দিলীপ ট্ৰফীতো পশ্চিম মণ্ডলৰ দলৰ হৈ গুৱাহাটীত ১৫৯ ৰাণৰ এটা ইনিংছ খেলে। ৰঞ্জী আৰু দিলীপ ট্ৰফীৰ সফলতাৰ

পিছত শচীনে অৱশিষ্ট একাদশৰ হৈ ইংলী ট্ৰফীটো ১০৩ ৰাণ কৰি অপৰাজিত থাকে।

দেশৰ তিনিওখন প্ৰতিযোগিতাৰ প্ৰথম মেছতে শতৰাণ কৰাৰ পিছত শচীনে পাকিস্তানগামী ভাৰতীয় দলত স্থান লাভ কৰে। তেতিয়া শচীনৰ বয়স যোন্ধ বছৰ।

১৫ নৱেম্বৰ, ১৯৮৯ চন। ভাৰতীয় তথা বিশ্ব ক্ৰিকেটৰ এক মহানতম ক্ষণ। কাৰণ সেই দিনাই শচীনৰ অভিষেক ঘটে ষ্টেছ ক্ৰিকেটত। প্ৰথম ষ্টেছত শচীনে কৰে মাত্ৰ পোন্ধৰ ৰাণ। দ্বিতীয় ষ্টেছত ৫৯ ৰাণ কৰি সকলোকে দেখুৱাই দিয়ে তেওঁৰ বেটিং পৰাক্ৰম। এই শৃংখলাত চাৰিখন ষ্টেছৰ ছটা ইনিংছত খেলি দুটা অৰ্ধ শতকেৰে ৩৫.৮৩ গড়ে শচীনে ২১৫ ৰাণ কৰে। বিশ্ব ক্ৰিকেটত বৰ্তমান এইজন ক্ৰিকেটাৰেই বিশ্বশ্ৰেষ্ঠ বেটছমেন বুলি আখ্যা পাইছে। যিজনে প্ৰথমতে এদিনীয়া শতৰাণৰ বাবে অপেক্ষা কৰিব লগা হৈছিল ৭৯ ডম মেচ খনলৈকে। তাৰ পাছত প্ৰবল পৰাক্ৰমেৰে ৩৮ টা শতৰাণৰ অভিলেখ তেওঁৰ হাতত।

নিজ প্ৰতিভাৰ দ্বাৰা শচীনে এতিয়া সকলোকে আকৰ্ষিত কৰিছে। শ্ৰেষ্ঠত্বৰ যুঁজত শচীনে শ্বেন ৱাৰ্ণ আৰু ব্ৰায়ান লাৰাৰ দৰে ক্ৰিকেটাৰকো বহু পিছলৈ ঠেলি দিছে। খেলপথাৰৰ লগতে বিজ্ঞাপন জগতখনতো আধিপত্য বিস্তাৰ কৰা এই পাঁচ ফুট চাৰি ইঞ্চি উচ্চতাৰ যুৱকজনে বিয়া কৰাইছে তেওঁতকৈ পাঁচ বছৰ ডাঙৰ চিকিৎসক অঞ্জলিক।

শচীন বৰ্তমান নৱপ্ৰজন্মৰ আদৰ্শ স্বৰূপ। সেয়ে তেওঁ কৈছে যে তেওঁ কোনো দিনে মদৰ বিজ্ঞাপনত অংশ নলয়। কাৰণ তেওঁ নৱপ্ৰজন্মৰ আগত কোনো ভুল দৃষ্টান্ত ৰাখিব নিবিচাৰে। এইখিনিতে প্ৰকাশ পায় শচীনৰ মহানতা।

সৰ্বকালৰ শ্ৰেষ্ঠ বেটছমেন চাৰ ডন ব্ৰেডমেনে যিজন বেটছমেনৰ খেলৰ মাজত নিজৰ অতীত বিচাৰি পায় সেই শচীনৰ ওপৰত দেশবাসীৰ এটাই আশা — 'টেনিছ এলব' ৰোগৰ পৰা আৰোগ্য হৈ তেণ্ডুলকাৰে দেশৰ কাৰণে খেলিব আৰু কেইটামান দশনীয় ইনিংছ। ♦♦

বিজ্ঞাপন

১৯ আশীষ বেৰিয়া

প্ৰাক্তন ছাত্ৰ

services or ideas to a group, such presentation being any sponsored by the advertiser."

কিন্তু বিজ্ঞাপন বুলিলে আমি ইয়াৰ বিভিন্ন মাধ্যম, (যেনে দূৰদৰ্শন, ৰেডিঅ', বাতৰি কাকত, পত্ৰাৱলী) আৰু ইয়াৰ ব্যৱহাৰৰ বিষয়ে জনা উচিত। এজন ব্যৱসায়ীয়ে গ্ৰাহকৰ পৰিসৰ আৰু নিজৰ সামৰ্থ্য অনুযায়ীহে বিজ্ঞাপনৰ মাধ্যম নিৰ্বাচন কৰে।

আমি বহুতে বহু সময়ত বিজ্ঞাপন শব্দৰ ঠাইত 'প্ৰচাৰ' শব্দৰো ব্যৱহাৰ কৰো।

বিজ্ঞাপন আৰু প্ৰচাৰ এই দুয়োটাৰে উদ্দেশ্য একে হ'লেও এই দুয়োটাৰে যাজত কিছুমান মন কৰিবলগীয়া পাৰ্থক্য আছে। বিজ্ঞাপনদাতাই বিজ্ঞাপন দিবৰ বাবে মূল্য পৰিশোধ কৰিবলৈ ল'ব লাগিব কিন্তু প্ৰচাৰৰ ক্ষেত্ৰত প্ৰচাৰদাতাই মূল্য পৰিশোধ কৰিবলগীয়া নহ'বও পাৰে। বিজ্ঞাপনৰ দ্বাৰা সাধাৰণতে জনসাধাৰণক কোনো দ্ৰব্য ক্ৰয় কৰিবলৈ কোৱা হয়। চৰকাৰ, বিভিন্ন অনুষ্ঠান, প্ৰতিষ্ঠান আদিয়েও নিজৰ কৰ্ম আঁচনি যতাদৰ্শ ভাৱধাৰা সাফল্য আদিৰ বিষয়ে

অৱগত কৰিবলৈ ৰাজ্য চলায়।

মুঠৰ ওপৰত ক'বলগীয়া মূল বিষয় এয়ে যে বিজ্ঞাপন আৰু প্ৰচাৰ দুয়োটাৰে আমাৰ সমাজৰ এক বিশেষ তথ্য এবাৰ নোৱাৰা অংগ হিচাপে পৰিগণিত হৈছে। এই বিজ্ঞাপনে বহুতো নিৰপুৰাণ সংস্থাপনৰ পথ মুকলি কৰি দিছে। ইয়াৰ লাভ ল'ব জনাটোহে মূল কথা। ♦♦

কলেজত ৰেগিং

১৯ উৰ্মি মালা মহন্ত

উঃ মাঃ প্ৰথম বাৰ্ষিক

মনত অপাৰ আনন্দ কলেজত পঢ়িবলৈ পাম। কলেজৰ নাম ভৰ্তিৰ দিনটোৰ বাবে বৰ উদ্বিগ্ন হৈ বৈ আছে। কলেজ নামটো মনলৈ আহিলেই নানা সপোনো মনত দোলা দি যায়। কিন্তু অন্য এটা কথা ভাবি মোৰ পেটতে হাত ভৰি লুকুৱাব অৱস্থা হয়। কথাটো হ'ল - ৰেগিং।

সকলে পৰা ৰেগিং সম্পৰ্কে নানা জনৰ মুখত নানা তথ্য শুনি আহিছে। বিশেষকৈ ৰেগিংৰ নামত হোটেলৰ ছাত্ৰ-ছাত্ৰীৰ ওপৰত নানা শাৰীৰিক, মানসিক উৎপীড়ন চলোৱাৰ কথা শুনিছিলো। কোনোবা ছাত্ৰ-ছাত্ৰীৰ মৃত্যু পৰ্য্যন্তও হৈছিল। এই কথাবোৰক শুনিয়েই মোৰ ৰেগিঙৰ

প্ৰতি ভয়লগা অৱস্থা হৈছিল।

২০০৬ চনৰ ১০ জুন তাৰিখে মই কলেজত নাম ভৰ্তি কৰোঁ। তাৰ পাছত ১ জুলাইৰ পৰা মই নিয়মিতভাৱে কলেজলৈ অহা যোৱা কৰোঁ। সেই অৰিষ্টটো মোৰ বাবে এটা পাহৰিব নোৱাৰা দিন। অগ্ৰজসকলে আমাৰ লগত কৰা বাৰহাৰ আৰু চিনাকি নহ'ব আমাক আশ্বস্ত কৰি তুলিছিল। এদিন - দুদিন নহয় বহুদিন ধৰি জ্যেষ্ঠসকলে আমাক কলেজ সম্পৰ্কে নজনা কথা শিকাইছিল। গতিকে কলেজৰ ৰেগিঙৰ প্ৰতি থকা মোৰ ভুল ধাৰণাবোৰ নাইকিয়া হ'ল। ♦♦

স্বাধীনতা আমাৰ সংগ্ৰাম

শ্ৰী ফাৰহানা আহমেদ

উচ্চতৰ মাধ্যমিক (দ্বিতীয় বৰ্ষ)

বতাহত নাচি থকা ত্ৰিৰঙ্গ নিচানখন তলত থিয় হৈ তাই গুনিবলৈ চেষ্টা কৰে বিকলাঙ্গ পিয়লিৰ সেই তেজোদীপ্ত কণ্ঠস্বৰ — ‘মোক স্বৰ্গ নালাগে, মোক বৈকুণ্ঠ নালাগে, মই সোণৰ সৰুৰো দেৱৰো দুৰ্লভ অসমলৈ আকৌ আহিম। জনম ল'ম। ..... সিহঁতে মোক এবাৰ ফাঁচি দিব, মই দুবাৰ জনম লম। সিহঁতে দুবাৰ ফাঁচি দিব, মই দহবাৰ জনম লম।’ কণকলতাৰ প্ৰতিমূৰ্ত্তিৰ আগত থিয় দিলে তাইৰ দুগাল চকুৰ পানীৰে তিতি যায়।

এটা চেপা উত্তেজনা। বিশ্ববিদ্যালয়ত পঢ়ি থকা এজনী ছোৱালীক তাইৰ দেউতাকে মতাই আনিছে। কোন সময়ত কি হয় কোনোও নাজানে। তাই ঘৰত থাকিলে অন্ততঃ মাক-দেউতাকহলৈ নিচিন্তে থাকিব পাৰে। ছোৱালীজনী ভিতৰি ভিতৰি উত্তেজিত হৈ আছে। তাইৰ চিন্তাধাৰাত আউল লাগি গৈছে। বাবে বাবে দেউতাকে প্ৰশ্ন কৰিছে, ‘কিয় কৰিব নালাগে?’ দেউতাকক জেদ ধৰিছে। কৰিবই তাই, সৰুতে ভয় অথবা মৰমে বুজুৱাৰ দৰে দেউতাকে তাইক বুজাব খুজিছে। কিন্তু বুজাব পৰা নাই। আবেগিক হৈ পৰিছে ছোৱালীজনী। সাহস আৰু ত্যাগৰ প্ৰতীকেই সিহঁতৰ আদৰ্শ বা নীতিত কি বাধাৰ সৃষ্টি কৰিব পাৰে ?

সৰুতে যেতিয়া এই বিশেষ দিনটোত সিহঁতৰ উচ্চশিৰে নিচানখন বতাহত টো খেলি থকা দেখিছিল, তেতিয়া তাই গৰ্ব অনুভৱ কৰিছিল, নিচানখনৰ বাবে আৰু আৰু দেউতাকৰ বাবে। দেউতাকে নিচানখনৰ কথা কয়, নিচানখনক সদায় সন্ধান কৰাৰ কথা কয়। শান্তি, সাহস আৰু ত্যাগৰ কথা কয়। শান্তি মানেই তাই বুজে ভগৱান, বুদ্ধ আৰু গান্ধীজীৰ কথা। শান্তিয়েই আচলতে পৰম প্ৰশান্তি। নহ'লেনো কলিংগ যুদ্ধৰ সেই বিৰাট সফলতাৰ পাছতো সম্ৰাট অশোক তেনেদৰে শোকত ভিয়মল হৈ পৰেনে? দেউতাকে ছোৱালীজনীক স্বাধীনতাৰ যুঁজৰ কাহিনী কয়, বগা বঙালসৰৰ কথা কয়। মিৰজাফৰৰ বিশ্বাসঘাতকতাৰ সেই কাহিনী গুনিলে তাইৰ হৃদয়ৰ কোনোবা এটা কোণত বিহুৰ অনুভৱ হয়।

১৯৪২ ৰ গণ আন্দোলনৰ অথবা পথৰুৱাট ফুলগুৰিৰ কৃষক বিদ্ৰোহীৰ কাহিনী গুনিলে তাই শিহৰিত হৈ উঠে, জনতাৰ কি প্ৰচণ্ড শক্তি। জালিয়ানাৰাগৰ নিৰীহ জন-গণৰ আৰ্তনাদে তাইৰ চকুৰ পানীৰে উপচাই পেলায়। দেউতাকে ছোৱালীজনীক উদম সিঙৰ কাহিনী কয়। কি প্ৰচণ্ড ক্ষোভ লৈ ল'ৰাটোৱে একৈশ বছৰ কঢ়িয়াই লৈ ফুৰিছিল ! হত্যাকাণ্ডৰ উদ্যোক্তা মাইকেল ডায়াৰক উদম সিঙে লণ্ডনত গুলীয়াই হত্যা কৰিছিল। জালিয়ানাৰাগৰ হত্যাৰ একৈশ বছৰৰ পাছত উদমৰ পিতৃ জালিয়ানাৰাগত শহীদ হৈছিল।

ত্ৰিৰঙ্গ নিচানৰ তলত থিয় হৈ ছোৱালীজনী অনাৰ্যৰ স্বাজত বিলীন হৈ যায়। য'ত তাই একেলগে অনুভৱ কৰে বিষাদ, আনন্দৰ পৰিত্ৰতাৰ এক অপূৰ্ব অনুভূতি। বতাহত নাচি থকা ত্ৰিৰঙ্গ নিচানৰ তলত থিয় হৈ তাই গুনিবলৈ চেষ্টা কৰে বিকলাঙ্গ পিয়লিৰ সেই তেজোদীপ্ত কণ্ঠস্বৰ — ‘মোক স্বৰ্গ নালাগে, মোক বৈকুণ্ঠ নালাগে, মই সোণৰ সৰুৰো দেৱৰো দুৰ্লভ অসমলৈ আকৌ আহিম। পুনৰ জনম ল'ম।’ কণকলতাৰ প্ৰতিমূৰ্ত্তিৰ আগত থিয় হৈ দিলে তাই দুগাল চকুৰ পানীৰে ভৰি পৰে। দুচকু মুদি তাই অনুভৱ কৰে পৰাধীনতা কি ভয়ংকৰ !

স্বাধীনতাৰ স্বৰ্ণ জয়ন্তীত বতাহত ভাহি থকা ত্ৰিৰঙ্গ নিচানখন দেখি তাইৰ পুনৰ দুচকু ভৰি পৰিল। ত্ৰিশকোটি সন্তানৰ সাহস আৰু ত্যাগৰ জলন্ত প্ৰতীক এই নিচানখন। অকল জানো সেইয়ে ? এই ত্ৰিৰঙ্গ নিচানখন সমগ্ৰ জাতিৰ চেতনা, ঐতিহ্য, আশা-আকাঙ্ক্ষা আৰু আদৰ্শৰো পৰিচায়ক। এই নিচানখনৰ তলত থিয় হৈ তাই অনুভৱ কৰে আকাশৰ বিশালতা, বাৰিবাৰ নদীৰ দৰে গভীৰতা অথবা জুৰিৰ চঞ্চলতা। তাই জ্ঞানিবৰ মন যায় আজিৰ স্বাধীনতা বিচৰা ল'ৰাজাকে স্বাধীনতাৰ প্ৰতীক এই ত্ৰিৰঙ্গ নিচানখন দেখি কোনো অনুকম্পা অনুভৱ নকৰে নেকি ? ♦♦

মৰমৰ উপহাৰ

শ্ৰী বীতমণি বৰুৱা

স্নাতক (প্ৰথম বৰ্ষ)

নিজান ৰাতি সাৰ পাই শিখাই শুনিছে কুলিটিয়ে কুউ-কুউকে মতা হিয়া ভগা মাত আৰু কেতেকীজনীয়ে জুৰে তাইৰ আকুল বিননি। নাই, আৰু একমিনিটো বিছনাত পৰি থাকিব নোৱাৰি। তায়ো যদি এই চৰাইবিলাকৰ দৰেই গান গাই গাই জগতৰ মানুহবিলাকক আপোন কৰি ল'ব পাৰিলেহেঁতেন ! কিয় বাক চৰাইবিলাকে যত্নমুখী মানুহবিলাকক প্ৰেম মতলীয়া কৰি তুলিছে। তাই আজি নিজকে বৰ অকলশৰীয়া অনুভৱ কৰিছে। সুকোমল অন্তৰখনে আজি হাহাকাৰ কৰি উঠিছে এবাৰি সুৰীয়া মাতৰ অপেক্ষাত। নাই নাই, তাই আজি সেই সুৰীয়া সমভাগী হ'বলৈ নোৱাৰে। গছ-গছনিয়োও পাত সলাইছে। তাইৰ লগৰ লগৰীয়েও বছৰেকৰ মূৰত অহা ৰঙালী বিখটিত বঁচি, জেংবিছ গাবলৈ গুচি গৈছে। কিন্তু তাই আজি এই বিখটিত অশ্রুৰ বাদে একো পোৱা নাই। শিখাৰ দুগালে দুধাৰি চকুলো বৈ আহিল। নাজানে তাইৰ জীৱনলৈ আৰু সুখৰ ঢল নামি আহে নে নাহে। নিয়তিৰ কি যে নিষ্ঠুৰ পৰিহাস। দুখেই জীৱন। দুখেই লালন পালন কৰি সুখ বিচাৰি বাৰ লাগিব। গোটেই ৰাতিটো শিখাই উজাগৰীভাৱেই কটাই দিলে। বহুত কিচিম ভাবনা লৈ তাই আৰু ভীয়াই থাকিব ইচ্ছা কৰা নাই। সুৰজৰ ৰেঙনিয়ো শিখাৰ মনটো উৎফুল্লিত কৰি তুলিলে। আজি সিহঁতৰ ঘৰলৈ এজোৰা খাতনাখা হঁচৰিৰ দল আহিব। কিন্তু হঁচৰিৰ কথা ভাবি থাকোঁতেই তাইৰ মনটো পুনৰ সেমেকি উঠিল। হাতত বাকটো লৈ চাফা কৰোঁ নকৰোঁকৈ থৰটো চাফা কৰিলে। হঁচৰি আহিব যেতিয়া তানদৰে আলপৈচান ধৰিব লাগিব। হঁচৰি দলক চাহ-তামোল দিবৰ বাবে শিখাই তাইৰ লগৰ সৰুৰে পৰা উমলি জ্যমলি ফুৰা মনমীকো মাতি আনিলে। দুয়োজনীয়ে কাম-বন শেষ কৰি হঁচৰিৰ অপেক্ষাত ব'ল। মাক-দেউতাকহঁতেও নিজৰ নিজৰ কামত ব্যস্ত হৈ পৰিল।

প্ৰায় চাৰি ৰাতিৰৰ হ'ল। হঁচৰি দলটিয়ে লাহে লাহে সিহঁতৰ চোতালত পদধূল। পেলালেহি। গৃহস্থইও তেওঁলোকৰ নিজৰ কৰ্তব্যবিলাক নিয়াৰিকৈ কৰি গৈছে। চাহ-তামোল খোৱা ইতিমধ্যে শেষ গৈছে। কিন্তু শিখায়ে অকণমানো ফুৰ্তি কৰিব পৰা

নাই। মৰম মাজত অলেখ বহুসাই দোলা দি গৈছে। নাই, তাই আৰু হঁচৰি চাব নোৱাৰিলে। বিছনাত পৰি লৈ মনে মনে হিয়া উজাবি কান্দি ল'লে। কিমান যত্ননা আৰু সহিব। কান্দি কান্দি ভাগবি পৰিছিল দুৰ্ভাগীয়া শিখাজনী। লাহে লাহে টোপনিয়োও হেঁচা দিলেহি।

হঁচৰি শেষ হ'ল। সকলো ঘৰাঘৰি গ'ল। মনমী আৰু মাকে শিখাক বিচাৰি ফুৰিছে। বিছনাত শুই থকা দেখি মনমীয়ে শিখাক জগালে। শিখা উঠচোন, বিহু নাচাই কিয় শুই আছে ? হঁচৰি গ'লগৈ নহয়। ইমান ধুনীয়াকৈ অনুপম ককাইদেৱে বিছনাম দিছিল তাই বাক এবাৰ শুনিবলৈ ৰ'ব নোৱাৰিলেনে ?

মনমী ... ? তই আৰু কোনোদিনেই সেই নামটো উচ্চাৰণ নকৰিবি। সেই নামটোক মই ধুগা কৰো, মনমী। বিহু শুনিম কেনেকৈ ? হঁচৰি চাম কেনেকৈ ? মনমী, তায়ো মোৰ ক্ৰন্দন ভাৱ জীৱনৰ কথা ভালদৰে নাজান। তই ছাগে ভাবিছ মই অনুপমক ভাল পাওঁ। মনমী, আজি তোক সকলো কম। তোক সকলো কথা কৈ দিলে মই যেন মুক্ত হৈ পৰিম। শুন মনমী, আজি প্ৰায় আঠ বছৰৰ আগৰ কথা। তেতিয়া মই পঞ্চম শ্ৰেণীত। মই পঢ়া স্কুলতেই লগ পাইছিলো অনুপম ককাইদেউক। তেতিয়া তেওঁক মোৰ খুউৰ ভাল লাগিছিল। কেতিয়াবা ছাৰ-বাইদেৱে কৰিবলৈ দিয়া Home Work বিলাকো তেওঁৰ ওচৰলৈকে লৈ গৈছিলোঁ। এনেকৈয়ে দিনবিলাক পাৰ হৈছিল। মই তেতিয়া হাইস্কুললৈ প্ৰথম গৈছিলোঁ। অনুপম ককাইদেৱেও হাইস্কুল শিক্ষান্ত পৰীক্ষা দিছিল। মনমী, মোৰ দেখোন মনটোৱে বাৰে বাৰে অনুপম ককাইদেউকে বিচাৰি ফুৰিছিল। কেবল মায়ে যে তেওঁক বিচাৰি ফুৰিছে এইটো নহয়। মোৰ অনুভৱ হৈছিল যেন ককাইদেৱেও মোক কাষত পাবলৈ হাবাপুৰি খাইছে। এদিন সঁচকৈয়ে মই ভৱাৰ দৰেই অনুপমৰ পৰা চিঠি আহিল। ময়ো তাৰ উত্তৰ দিলো। লাহে লাহে আমাৰ বন্ধুত্ব গভীৰৰ পৰা গভীৰ হ'ল। আমাৰ এই সম্পৰ্কৰ কথা মায়েও গম পাবলৈ ধৰিলে। মায়ে মোক বহুতো হকা-বাধা দিছিল, কিন্তু মনমী, মৰমে জানো বাধা মানে ? মৰমে জানো

জাতি-অজাতি বিচাৰ কৰে ? মায়ে আমাৰ এই সঁচা মৰমকণৰ কথা বুজি নাপালে। অনুপমৰ মাকেও কথাবোৰ গম পালে। অনুপমৰ মাকেও আমাৰ এই সম্পৰ্কৰ কথা মানি নলৈ। কিন্তু অনুপম আৰু মই মৰমৰ মাজত অন্ধ হৈ পৰিছিলোঁ। আমি কাৰো হকা-বাধা নামানি আগুৱাই গৈ থাকিলোঁ।

এসময়ত ককাইদেৱে চাকৰি কৰিবলৈ গুচি গৈছিল বহুদূৰলৈ। ময়ো মেট্ৰিক পাছ কৰিলোঁ। ভাবিছিলোঁ আন ল'ৰাবোৰৰ দৰেই অনুপমে চাকৰি কৰি মোক পাহৰি যাব বুলি। কিন্তু ধাৰণা একেবাৰেই ভুল আছিল। অনুপমে মোক পাহৰি নগ'ল। কোম্পানীৰ চাকৰি ক্ষুণ্ণকীয়া। অনুপম ঘৰলৈ গুচি আহিছিল কেৱল মোৰ বাবেই। অনুপমে এটা সিদ্ধান্ত ল'লে। তেওঁ এটা স্থায়ী সংস্থাপন লৈ মোক লৈ যাব। কিন্তু কথাতে কয় নহয় “ভবা কথা নহয় নিকি, বাটত আছে কণা বিধি।” সেই কথা বিধিটোৱে অনুপমৰ পাছ নেৰিলে। সি মোক পাহৰি পেলাইছিল। মোক পাহৰি গুচি

গৈছিল ক'বলৈ। সি মোৰ জীৱনতকৈয়ো মৰমৰ আছিল। যাবৰ বেলিকা মোক কথা এখাৰো নক'লে। জান মনমী, আঠ ন বছৰে মোৰ ভালপোৱাৰ পৰিণাম এয়াই। বহুত দিনৰ মূৰত শুনিছিলোঁ অনুপমে হেনো বিহুদলত যোগদান কৰিছেগৈ। আৰু আজি বিহুৰ প্ৰথম দিনাই এজন ল'ৰাই আহি খবৰ দি থৈ গৈছিলহি হাঁচৰি অহাৰ। মোৰ মনটো অনুপম গুচি যোৱাৰ দিনাৰ পৰাই বেদনাৰে ভৰি আছিল, আৰু আজি সেই অনুপমেই আহি হাঁচৰি গাই থৈ গ'লহি। বিহু গাই থাকোতেই অনুপমে মোক মাতি নি কৈছিল, লিখা তোমাক দিয়া প্ৰতিশ্ৰুতি মই পালন কৰিব নোৱাৰিলোঁ। আজি এই বিহুৰ দিনা তোমাক মোৰ মৰমৰ উপহাৰ হিচাপে দিবলৈ একো নাই। আছে মাথো নয়ন ফালি ওলাই অহা দুখাৰি অন্ধ। মোক ক্ষমা কৰি দিয়া শিখা। মই এবাৰ মাত অনুপমক দিব পৰা নাছিলোঁ। আৰু তাৰ পাছত মোৰ কি হৈ গৈছিল মই নাজানো মনমী ..... ◆◆

বন্ধুত্বৰ এনাজৰী

শ্ৰী নাচিমা বেগম
স্নাতক (প্ৰথম বৰ্ষ)

অমানিশাৰ অন্ধকাৰ নিশা। পৰীক্ষাৰ সময় সমাগত। ক্ৰীপাকালীন গতিৰে পৰীক্ষাৰ বাবে প্ৰস্তুতি চলাইছে। কিন্তু মোৰ আজি পঢ়াত অলপো মন বহা নাই। বাৰে বাৰে মনটো উৰা মাৰিছে অতীতলৈ। অতীতৰ কিছুমান স্মৃতি যিবোৰক হয়তো কোনোদিনেই মানসপটৰ পৰা মচি পেলাব নোৱাৰিম। স্মৃতি সদায়েই মধুৰ। কিন্তু মোৰ বাবে স্মৃতি কেৱল দুখৰহে।

ল'ৰালি কালটো আন বহুতৰ দৰেই মোৰো অতিবাহিত হৈছিল হাঁহি-ধেমালিৰ মাজেৰে। মা-দেউতা দুয়োজনেই চৰকাৰী চাকৰিয়াল হোৱাৰ বাবে মোক ঘৰত থৈ যোৱাৰ বাবে আইতা আহিবলগীয়া হৈছিল। লাহে লাহে বাৰ্দ্ধক্যজনিত কাৰণত আইতা অহাৰো অসুবিধা হৈছিল। সেয়েহে মই সময়তকৈ আগতেই বিদ্যালয়লৈ যাব লগা হৈছিল।

প্ৰথমদিনা বিদ্যালয়লৈ গৈ মই এজনী বাহা ছোৱালীৰ দৰেই নিজৰ আসনত মনে মনে বহি আছিলো। ঠিক অলপ সময়ৰ পাছতেই এজনী ছোৱালী আহি মোৰ কাষত বহিছিলহি। তাই খুব আন্তৰিকতাৰেই মোৰ লগত চিনাকি হৈছিল। তাই মোক সুধিছিল।

‘তোমাৰ নাম কি?’

‘মনমী’ মোৰ চমু উত্তৰ।

কিছু পৰ কথোপকথনৰ পাছত তাইৰ নাম ময়ূৰী বুলি গম পাইছিলো। প্ৰথম চিনাকিতে মোৰ কোমল অন্তৰৰ ময়ূৰীৰ অমায়িক ব্যৱহাৰে সঁচা বহুতাইছিল। ঘৰত সদায় উৎপাত কৰা, বিদ্যালয় বুলিলে কন্দা-কটা কৰা মইজনী হঠাৎ বহুত সলনি হৈ গ'লো। ময়ূৰীৰ লগ পাই বিদ্যালয়ৰ সকলো পৰিবেশ মোৰ ভাল লাগিল। তাই আৰু মোৰ মনৰ মাজত অভূতপূৰ্বভাৱে সাদৃশ্য আছিল। লাহে লাহে প্ৰাইমেৰী বিদ্যালয় পাৰ হৈ আমি মধ্য ইংৰাজী বিদ্যালয় পালোহি। পঢ়া-শুনাত আমি দুয়োজনী প্ৰায় সমানেই আছিলো। ময়ূৰী আৰু মোৰ মাজত কোনোদিন কথাৰ কটাকটিও হোৱা নাছিল। বিদ্যালয়ত আমাৰ দুয়োজনীৰ বন্ধুত্বৰ বাবে বহুতৰে হিংসাৰ পাত্ৰও হ'ব লগা হৈছিল। ময়ূৰী আছিল অত্যন্ত গৰীন। যিটো আছিল তাহিক ভাল লগাৰ মোৰ অন্যতম কাৰণ। ভাল, অমায়িক পৰোপকাৰী ছোৱালীজনীয়ে মোক সকলো কথাই খুলি কৈছিল, কোনো সমস্যাৰ সন্মুখীন হ'লে দুয়োজনীয়ে

আলোচনা কৰি সমস্যা সমাধান কৰিছিলো। এনে ধৰণেৰেই আমাৰ বন্ধুত্বই পূৰ্ণ ৰূপ পাইছিল। লাহে লাহে প্ৰবেশিক পৰীক্ষাৰ কাৰ্য চাপিছিল। পৰীক্ষাত আমি দুয়োজনীয়েই একেটা বিভাগত ভালকৈয়েই উত্তীৰ্ণ হ'লো। পৰীক্ষাৰ আগতেই ঠিক কৰি ৰখা কলেজৰে আমাৰ সপোন সাকাৰ ৰূপ পাইছিল। দুয়োজনীয়ে এদিন সোণৰ ফুলৰ ৰঙেৰে সপোন বুলি কলেজত ভৰি থৈছিলো। দুচকুত তেতিয়া তীব্ৰবাহিছিল অমৃত সপোনে।

ময়ূৰী কলেজলৈ আহে, কিন্তু খুব মন মাৰি থাকে। তাইৰ শৰীৰটোও বৰ দুৰ্বল দেখা গৈছিল। স্পষ্টকৈ ধৰিব পৰা যায় যে তাই কিবা ৰোগত ভুগি আছে। এদিন তাইক মই কণাটো সোৱাত তাই কেবল হুকুকাই কাঞ্চিলে আৰু ক'লে যে তাই দুৰাৰোগ্য কৰ্কট ৰোগত ভুগি আছে। কৰ্কট ৰোগৰ চিকিৎসা ব্যয় যথেষ্ট উচ্চ হোৱাৰ বাবে ময়ূৰীৰ দেউতাক বৰ অসুবিধাত পৰিছিল।

দেউতাক আছিল এটা কৰ্মজীৱৰ চতুৰ্থ শ্ৰেণীৰ কৰ্মচাৰী। মোৰ মাতৃদেউতাই যিমান পাৰে সহায় কৰিছিল, কিন্তু তাইক ৰক্ষা কৰিব পৰা ক্ষমতা কাৰোৰে নাছিল। এদিন সকলোকে কন্দুৱাই তাই চিৰদিনৰ বাবে পৃথিৱীৰ পৰা বিদায় মাগিলে। ময়ূৰীৰ মৃত্যুত সকলোতকৈ অকলশৰীয়া হৈ পৰিলো মই। সকলো বিলাকেই মোৰ চকুৰ আগত ধূসৰ হৈ গ'ল। যাৰ কাৰণে পৃথিৱীখন এদিন বস্তীপ দেখিছিলো সিয়েই মোক প্ৰৱণনা কৰি থৈ গ'ল।

“মনৰী, তই এতিয়াও শোৱা নাই ? পৰীক্ষাৰ সময়ত বেছিকৈ টোপনি খতি কৰিলে অসুখ হ'ব।” দেউতাক মাতত মই বাস্তৱলৈ ঘূৰি আহিলো। দেউতাক মই ক'ব খুজিছিলো যে মই পঢ়ে নাই, মই অতীতৰ এটা স্মৃতিক ৰোমন্থন কৰিছোঁ, কিন্তু ক'ব নোৱাৰিলো। মই ভগৱানৰ ওচৰত প্ৰাৰ্থনা কৰো যে ময়ূৰী য'তেই থাকক ৰূগৱানে তাইক শান্তিৰে ৰাখক। ♦♦

শিক্ষক

(এক ব্যক্তিগত অনুভৱ)

২৯ অগমিত গলৈ

উচ্চতৰ মাধ্যমিক (দ্বিতীয় বৰ্ষ)

‘তুমি জল, তুমি বায়ু, তুমিয়েই বেদ;

তোমাৰ ধৰ্মত, তোমাৰ মহিমা নাই কোনো ভেনা-ভেনা।’

মোৰ কথাৰে আজি মই শিক্ষকৰ ওপৰত, আজিৰ যুগ অনুসৰি কিছু কথা ক'বলৈ ওলাইছো। ঈশ্বৰৰ এই পৃথিৱীত, এজন ভাল শিক্ষক হ'ব পথাটো মানুহ এজনৰ বাবে শ্ৰেষ্ঠতম কৃতিত্ব। মোৰ মতে, ভগৱানৰ অন্য এটা ৰূপ বা অন্য এটা নামেই হ'ল শিক্ষক। সেইবাবেই হয়তো কোৱা হয়, শিক্ষক হোৱাটো ভগৱানৰ এক অমূল্য আশীৰ্বাদ। বিশেষকৈ ছাত্ৰৰ জীৱনত শিক্ষক হৈছে এনে এজন ব্যক্তি যাৰ অবিহনে ছাত্ৰৰ জীৱন নিৰর্থক। ছাত্ৰই যে শিক্ষকৰ অবিহনে জীৱন গঢ়িব পাৰিব, সেই কথা কল্পনাৰো অতীত। কোনো ছাত্ৰৰ সাফল্যত মাক-দেউতাকৰ ওপৰতো শিক্ষকক প্ৰাধান্য দিয়া হয়। যেতিয়া এজন ব্যক্তিয়ে শিক্ষকৰ মৰ্জা লাভ কৰে, তেওঁ তেতিয়া বহুতো গুণৰ গৰাকী হয়। শিক্ষক এজনে সদায় নিজৰ সজ্ঞ গুণ, উচ্চ আদৰ্শ ছাত্ৰকে তেওঁ দিবলৈ চেষ্টা কৰে। এই শিক্ষকেই হৈছে

ছাত্ৰৰ জীৱনৰ আটাইতকৈ কাৰণ ব্যক্তি। যেতিয়া এজন শিক্ষকে শিক্ষাদান কৰে, তেতিয়া ছাত্ৰৰ ইমানেই কাৰ্য চাপি আহে যে ছাত্ৰৰ লক্ষণ, ছাত্ৰৰ ভাপ-বেয়া গুণ আদি বিনা সংকোচে কৈ দিব পাৰে। কোনো ছাত্ৰ যদি বিপথগামী হয়, তেতিয়া এজন শিক্ষকে ছাত্ৰজনক সংপথলৈ আনিবৰ বাবে যথাসাধ্য চেষ্টা কৰে। সেয়ে হয়তো শিক্ষকক ভগৱানৰ লগত তুলনা কৰা হয়। পৃথিৱীত সকলো ক্ষেত্ৰতে ‘ভাল বা বেয়া’ এই শব্দ দুটা প্ৰয়োগ হয়, কিন্তু শিক্ষকতাৰ ক্ষেত্ৰত ইয়াৰ ‘বেয়া’ শব্দটোৰ ব্যবহাৰ নাই। ছাত্ৰৰ জীৱনত সকলো ছাত্ৰই শিক্ষকসকলক উচ্চ আসনত বহুৱা উচিত। মই আজি ক'বলৈ বাধ্য যে এজন শিক্ষকক অপমান কৰা বা তেওঁৰ বিষয়ে বেয়াকৈ ভবা ছাত্ৰই কেতিয়াও ভগৱানৰ আশীৰ্বাদ লাভ কৰিব নোৱাৰে। সেয়েহে যি ছাত্ৰই শিক্ষকক সন্মান নকৰি শিক্ষকক অপমান কৰে, তেনে ছাত্ৰৰ ভৱিষ্যত অন্ধকাৰ হয় আৰু এনে ছাত্ৰই এদিন আমাৰ সমাজত ভয়াবহ পৰিস্থিতিৰ সৃষ্টি কৰিব পাৰে। ■ ■

দোষ কাৰ ?

১৯ ইলমেৰ শৰ্মা

স্নাতক (দ্বিতীয় বৰ্ষ)

মনলৈ উভতি আহে ল'ৰালি .....

তোৰে মোৰে এটি এটি ধেমালি .....

গানটো বজি আছে চলুনখনৰ বেতি'অটোত। চুলি কটাই থাকি উপভোগ কৰি থাকোঁতে নগিতৰ হাতৰ কেৰামতি আৰু গানৰ সুৰৰ মুৰ্ছনাই তাৰ মনটো ক্ৰমাৎ উৰাই নিলে ওপজা গাঁওখনলৈ। কিৰে সুন্দৰ আছিল তাৰ ল'ৰালি কালৰ দিনবোৰ -- নাছিল কোনো চিন্তা, নাছিল কোনো দায়িত্ব। প্রকৃতিয়ে দুয়োহাতে অকুপণে দিছে গাঁওখনক। সিহঁতে মাথো উপভোগহে কৰিব লাগে। পাঠশালাত পঢ়া 'শুৱনি আমাৰ গাওঁখনি শুৱনি গছৰে ভৰা' পদ্যটোৱে এইখন গাঁওক লৈয়ে বচনা কৰিছিল যেন ভাৱ হয়। পথাৰত ধান, বাৰীত বহুৰ সৰলো ফল, শাকতলী, পাচলিবাৰী মুঠতে চাৰিওফালে প্রকৃতিৰ অকৃত্ৰিম প্রাচুৰ্য। দৈনন্দিন ব্যৱহৃত সকলোখিনিৰ বাবে কাৰো ওচৰত হাত নগতাকৈ চলি গৈছিল। গাওঁবাসীৰ নাছিল কোনো কৃত্ৰিমতা, আছিল প্রকৃতিৰ সন্তান গাওঁবাসী সৰল-সহজ। আত্মীয়তাৰে বান্ধ খোৱা গাওঁবাসীৰ অস্ত্ৰত বিয়া, ভাওনা আদিত সকলো উৰুৰি খাই পৰেহি। গৃহস্থ নিমিত্তহে হৈ বয়। বাকী সকলো যেন বহিৰ্জৰ দায়িত্ব। শাওনৰ শেষৰ ফালে নামঘৰত মেল বহে। ক্ৰমশঃগাঁওৰ ভাওনা, ভাওনাৰ মেলত মহিলাৰ বাহিৰে সকলো মানুহৰে অধিকাৰ থাকে। মাত মতাৰ নাট নিৰ্বাচন কৰোঁতে কোনেও বৰবায়ন আৰু বৰমেধিন কথাৰ ওপৰত মাত নামাতে। ডেকাহঁতৰ মন বুজি বায়নে ঠিক কৰে নাট। ভীমৰ বচনৰ কাৰণে মদন ককাইটি, কৃষ্ণৰ বাবে অমূল্য পেহা একেবাৰে সঠিক নিৰ্বাচন। ভীমৰ ভাৱত মদন ককাইটিয়ে যেতিয়া নামঘৰৰ মজিয়াত ভৰিৰ গোৰোহনি মাৰে, একেলৈকে ভয় নথকা ভীমৰ কেইটাও মাকৰ কোলাত তাপ মাৰে। মাইকী ভাওৰ কাৰণে বীৰেশ্বৰ সদা সাজু, নাম যদিও বীৰেশ্বৰ খোজে-কাটলে তেনেই হালিজালি যায়। সিহঁতে মৰমতে মাতে 'লাহৰী গাওঁখন যদিও হিন্দু প্রধান, তথাপিও কাষৰ 'মুচলপুৰ'ৰ হামিদা, কৰিম, মোস্তাফইতৰ কমলহঁতৰ গাঁৱৰ সকলোৰে অবাধ মিলামিছ। ভাওনাত হামিদা, বেহেনাইত আহি সোপতলীৰ জেউতি অমিলাইতৰ আলহী হয়হি; নামঘৰৰ বাহিৰৰ বডাৰ তলত একেলগে চায়

ভাওনা, ঈদৰ দিনাও বেহেনা, হামিদাৰ ঘৰত পোলাও, চেৰৈৰ জুতি কমলহঁতেও পায়। একমাত্ৰ ধৰ্মৰ বাহিৰে কোনেও ক'ব নোৱাৰে যে এই দুখন গাঁও কিহঁত পৃথক। একোটা ঘাটৰ পানী খাই, একেখন পথাৰতে হাল বাই, বল খেলি ভাঙৰ হৈছে দুইখন গাঁৱৰ মানুহ।

কমলহঁতৰ পাঁচজনীয়া পৰিয়ালটোত মাক-দেউতাকৰ বাহিৰে কমল, ভায়েক বিমল আৰু ভনীয়েক বিনীতা; পৰিয়ালটোৰ আকালো নাই, ভবালো নাই। ভবালত ধান উঠেনদী, সৎ, চক্ৰিবান মাক-দেউতাকৰ ছত্ৰছায়াত সিহঁত তিনিওটা হৈ উঠিছিল তৰ্ঘঠ, সত্য নাৰায়ণ আৰু পৰিশ্ৰমী। সেইবাবে কমলে দ্বিতীয় বিভাগত মেট্ৰিক পৰীক্ষা পাছ কৰিছিল। মাত্ৰ পাঁচ নম্বৰৰ বাবে বিভাগ নোপোৱা কমলৰ এই বিজ্ঞাপ্ত যদিও সি নিজে সন্তুষ্ট নাছিল তথাপি তাৰ পৰে এটা পৰিশ্ৰমী সৎ ল'ৰাক শুভেচ্ছা জনাবলৈ সকলো উৰুৰি খাই পৰিছিল তাৰ ঘৰত। দেউতাক মাকৰ উজ্বল মুখেই প্রমাণ কৰিছে তেওঁলোক বৰপুত্ৰৰ পৰীক্ষাৰ কৃতকাৰ্য্যতাত সুখী।

কমলৰ মোমায়েক চহৰত থাকি চৰকাৰী চাকৰি কৰে। তেৱেই ভাগিনীয়েকক চহৰতে তেওঁৰ ঘৰত থাকি হায়াৰ চেকেণ্ডেৰী পঢ়াৰ প্ৰস্তাব দিলে। কমলে দুবাৰ চহৰলৈ গৈ এডমিছনৰ যাৱতীয় কাম-কাজ কৰি ক্লাচ আৰম্ভ হোৱাৰ দুদিন আগত একেবাৰে চহৰত থাকিবলৈ বুলি ঘৰৰ পৰা ওলাই আহিল। পুতেকেনো চহৰত ক'ত খিচা, ঢেকীয়া খাবলৈ পাব বুলি মাকে সকলো বাঞ্ছা লগতে নিজে ভজা পিঠা মোমায়েক-মামীয়েকলৈ বুলি দি পঠালে। বিদায় বেলাৰ দুখ সামৰি এক নতুন জীৱনৰ আশাত কমল চহৰ গালেহি। সোনকালে উঠাৰ অভ্যাস থকা কমলে পিছদিনা মোমায়েকৰ ঘৰৰ বাবান্দাতে খোজকাটি আছিল। ঘৰখনৰ বাকীসকল ওই উঠাই নাই। চহৰত চাগৈ এনেকুৱাই হয়, কমলে ভাবিলে। তাৰ মনত পৰিল গাঁৱত এই সময়ত সকলো ব্যস্ত হৈ পৰে এটা নতুন দিনক আদৰিবলৈ। এনেতে গোটখনতে হকাৰটোৱে বাতৰিখন হাতত তুলি ল'লে। প্রথম পৃষ্ঠাতে ছবিসহ হেডলাইন-গোষ্ঠীপ্ৰভ সংঘৰ্ষত উদ্ভাল সোণতলী। কমলে উশাহ নসলোৱাকৈ

পঢ়ি গ'ল, সোণতলী গাঁওত যোৱা নিশা হোৱা এক গৌৰীপুত্ৰ সংঘৰ্ষত মহিলা শিশুসহ প্ৰায় সম্ভৱজন গাঁওবাসীৰ মৃত্যু। শতাব্দিক আহত। কমলে উচ্চস্বৰে চিঞৰিবলৈ ধৰিলে, “মামা-মামী উঠক। সাইতৰ কিবা হ'ল। মই ঘৰলৈ যাওঁ।” কমলৰ চিঞৰত মামা-মামীয়েক একে কোবে উঠি তাৰ কাষ পালেহি। কমল তেতিয়া উন্মাদপ্ৰায়। মোমায়েকে সাবটি ধৰি চকিত বহুৱাই শান্ত কৰা চেষ্টাত থাকোতেই মামীয়েকে পঢ়ি গ'ল নিহতসকলৰ নাম।

কমল, মোমায়েক-মামীহঁত যেতিয়া গৈ সোণতলী পালেগৈ, তেতিয়া সোণতলী গাঁওখনত যেন অতীত মায়।

যেনি-তেনি মৰি পৰি থকা গৰু, হাগলী, আখাপোৰা ঘৰ, সিহঁতৰ ঘৰৰ আগফালৰ দুয়োটা ধানৰ ভড়ালৰ পৰা তেতিয়াও ধোৱা ওলাই আছে। মাক-দেউতাক, ভায়েক, ভনীয়েক সকলো ছলি ছাই হৈ গৈছে। ঘৰৰ গোহালিত বান্ধি থোৱা অৱস্থাতে মৰি আছে কমলৰ মৰমৰ গাই ‘লখিমী’।

এনেতে নাপিতে মাত মতাত কমলে উচপ খাই উঠিল। চকুদুটি চলচলীয়া হৈ পৰিছিল। তেতিয়া মাত্ৰ কমলে এটাই কথা ভাবি আছিল এই পৰিস্থিতিৰ বাবে দোষ কাৰ ?

(‘দৈনিক জনমভূমি ১১/০৮/০৬ তাৰিখে প্ৰকাশিত বুদ্ধ, বাংলাদেশৰ অসম আক্ৰমণ’ শীৰ্ষক বাতৰিৰ আলমত)◆◆

জীৱনেও সঁতি সলায়

মানস গগৈ

উচ্চতৰ মাধ্যমিক (প্ৰথম বৰ্গ)

অভিলাষ আৰু শ্ৰীবাস্তৱ দুয়ো ককাই-ভাই। সিহঁত সৰু হৈ থাকোঁতেই মাকৰ মৃত্যু হৈছিল। গতিকে দেউতাকে বাতিপুৰাৰ পৰা নকিয়া পৰলৈকে কিয়া চলাই তিনিজনীয়া পৰিয়ালটো পোহ পাল দি আছিল। বহুদিনৰে পৰা মেলেৰীয়া বেমাৰত ভুগি থকাৰ বাবে দুৰ্বল হৈ পৰিছিল। অভিলাষ ডাঙৰ, গতিকে সি দেউতাকৰ দুখ-কষ্টৰ কথা বুজি পাই নৱময়ান শ্ৰেণীতে স্কুলীয়া জীৱনৰ সামৰণি মাৰিলে। তেতিয়া শ্ৰীবাস্তৱ সপ্তম শ্ৰেণীত আছিল। অৱশেষত টকাৰ অভাৱত দেউতাকৰ মৃত্যু হ'ল। অভিলাষ, শ্ৰীবাস্তৱে দেউতাকৰ মৃত দেহটো সাবটি ধৰি কান্দিবলৈ ধৰিলে। এয়াই জীৱন নেকি বাক ? নে এয়া জীৱন নামৰ এখন দুখৰ নাটকৰ পৰিসমাপ্তি ?

অভিলাষ আৰু শ্ৰীবাস্তৱক চহৰত থকা মোমায়েকজনে নিবলৈ আহিল, কিন্তু অভিলাষ যাবলৈ মান্তি নহ'ল। দেউতাকে বহু কষ্টৰে সাজি থৈ যোৱা ঘৰটোতে দুয়ো ভাতুৱে হাঁহি-শ্ৰেয়ালিৰে কঁটাৰ বুলি ভাবিছে। অভিলাষ এতিয়া কাম কৰিব। যি কোনো কাম। যি কাম কৰিলে দুয়ো এনাজ খাব পাৰে আৰু শ্ৰীবাস্তৱকো পঢ়ুৱাব পাৰিব।

অভিলাষে কষ্টৰ ফল লাভ কৰিলে, মানে ভায়েক বাস্তৱে পাঁচটা বিষয়ত লেটাৰ নম্বৰ পাই জিলাৰ ভিতৰত প্ৰথম স্থান লাভ কৰিলে। স্কুলৰ শিক্ষক-শিক্ষয়িত্ৰী, বন্ধু-বান্ধৱ, গাঁও আৰু

নগৰৰ বহুজনে বস্তৱক শুভেচ্ছা তথা উপহাৰো মাচিলে। ভায়েকৰ এই কৃতিত্বৰ বাবে ঘৰখনত উৎসৱমুখৰ পৰিবেশৰ সৃষ্টি হ'ল।

এনেকৈয়ে এদিনাখন শ্ৰীবাস্তৱ বি. এ. পাছ কৰি বিশ্ববিদ্যালয়ত পঢ়িবলৈ ইচ্ছা কৰিলে, কিন্তু সি ভাবিলে দাদাই ইমানবোৰ টকা ক'ত পাব, মই আৰু নপঢ়োঁ। দাদাকো কষ্ট কৰিব নিদিওঁ। দাদাক মই কামত সহায় কৰিম। সি অভিলাষক ক'লে, “দাদা, এতিয়া আৰু মই নপঢ়োঁ। চাকৰিহে বিচাৰিম আৰু মই চাকৰি পালে আমি দুয়ো আনন্দৰে জীৱন কটাম।” অভিলাষে ক'লে — অসম্ভৱ। তই পঢ়িব লাগিব, অন্তত স্নাতকোত্তৰ ডিগ্ৰীটো লৈ ল’।” ককায়েকৰ কথা পেলাব নোৱাৰি বিশ্ববিদ্যালয়ত এড্‌মিছ্যন ল'লে। সি হোষ্টেলত নাথাকি মনোজ বৰুৱা নামে এজন ব্যক্তিৰ ভাড়া ঘৰত থাকিবলৈ ল'লে। শ্ৰীবাস্তৱে মনোজ বৰুৱাক খুড়া বুলি সম্বোধন ধৰে। অভিলাষে বহু কষ্টৰে উপাৰ্জন কৰি মাহৰ শেষত ভায়েকক টকাকেইটা দি আহেগৈ আৰু ভায়েকক আহিবৰ সময়ত মনপূতি পঢ়িবলৈ উপদেশ দি আহে। অভিলাষ যোৱাৰ পাছত শ্ৰীবাস্তৱে দেউতাকৰ মুখখনলৈ মনত পেলাই, ককায়েকে দি থৈ যোৱা ধনকেইটা যাতে সদব্যৱহাৰ কৰিব পাৰে তাকে চিন্তা কৰে।

মনোজ বৰুৱাই প্ৰায়ে শ্ৰীবাস্তৱৰ খবৰ লয়। মাহত এবাৰ হ'লেও বাস্তৱৰ ওচৰলৈ আহে। পঢ়া-শুনাত যথেষ্ট ভাল বাবে শ্ৰীবাস্তৱক বৰুৱাই যথেষ্ট মৰমো কৰিছিল আৰু কেতিয়াবা

ঘৰলৈকো মাতি থৈ যায়।

আজি ববিবাব। পুৱাৰে পৰাই ক্লিনকিনীয়া কৰকুণজাক দি আছে। দিনটো আয়নি লাগিছে। এতিয়া তিনি বাজিল। কি কৰো বুলি ভাবি মনোজ বৰুৱালৈ মনত পৰিল। মানুহজনে ইমান মৰম কৰে, ঘৰলৈ গাত্বে, কিন্তু যাবলৈ এদিনো সময় নহয়। আজি বৰুৱা খুড়াৰ ঘৰলৈ যাম বুলি ভাবি অৱশেষত বাওনা হ'লো।

দীঘল ৰাস্তাৰে বৰুৱা খুড়াৰ ঘৰলৈ সোমাই গ'লো। তেতিয়া প্ৰায় সন্ধিয়া হ'ল। বৰুৱা খুড়া ঘৰত নাছিল। তেওঁৰ জীয়েক মনিষাৰে ঘৰত আছিল। মনিষাই প্ৰথমে চিনাকি হৈ বহিবলৈ ক'লে। ছোৱালীজনী দেখাত খুবেই মৰম লগা। আচৰ্ষ্য মাজিত। মৰমসনা হাঁহি। ক্ষত্ৰেকতে মোৰ হৃদয় মন কাটি নিলে। ক'ব নোৱাৰাকৈয়ে মই তাইৰ প্ৰেমত পৰিলো। কুকুৰখন কোনোবা এটা কোণত পলকতে খোদিত হৈ গ'ল মনিষাৰ নাম।

আজিকালি প্ৰায়েই বৰুৱা খুড়াৰ ঘৰলৈ যাওঁ। মনিষা আৰু মোৰ মাজৰ সম্পৰ্ক ক্ৰমে দৃঢ় হৈছে। বৰুৱা খুড়ায়েও কথাবোৰ গম পালে। কোনেও আপত্তি নকৰিলে।

অৱশেষত এম এম বিজাল্ট ওলাল। আশা কৰা মতেই বিজাল্ট পালো। বিজাল্টৰ খবৰ পাই মনোজ বৰুৱা আৰু তেওঁৰ জীয়েক মনিষা উৎফুল্লিত হৈ উঠিল। এদিনাখন মই এটা ডাঙৰ চাকৰি পালো। মনিষাক বিয়া কৰাই যুগ্ম জীৱনৰ পাতনি মেলিলো।

শ্ৰীবাস্তৱে পাহৰি গ'ল ককায়েক অভিলাষৰ কথা। অভিলাষে ভায়েকৰ বিজাল্টৰ খবৰ শুনি অৰ ভাড়া ঘৰটোলৈ আহিল। কিন্তু তাক লগ নাপায় ঘূৰি যাবলগীয়া হ'ল। এইদৰে ককায়েক তিনি চাৰিদিন আহি ঘূৰি যাবলগীয়া হৈছে। শ্ৰীবাস্তৱে পাহৰি গ'ল যে ককায়েকৰ বাবেই সি কলেজ, বিশ্ববিদ্যালয়ত পঢ়িবলৈ পাইছিল। পাহৰি গ'ল যে এমুঠি অগ্ৰৰ বাবে, এডোম্বৰ বস্ত্ৰৰ বাবে কেনেকৈ মানুহৰ ওচৰত হাত পাতিবলগীয়া হৈছিল। এবাৰো সি ককায়েকৰ দুখ-কষ্টৰ কথা ভাবি চাইছেনে? শ্ৰীবাস্তৱে মনোজ বৰুৱা আৰু জীয়েক মনিষাৰ জ'লত বৰ বেয়াই বন্দী হ'ল। শেষত অভিলাষে ভায়েকৰ কোনো সম্বন্ধে উলিয়াব

নোৱাৰিলে। সি বাক আন ভাড়াৰ ঘৰলৈ গ'ল নেকি? বছৰিনি চিঠিও দিয়া নাই। অনেক প্ৰশ্নই আহৰি ধৰিছে অভিলাষক। উত্তৰ কিন্তু শূন্য। শ্ৰীবাস্তৱ তাৰ মৰমৰ আছিল। অভিলাষে শ্ৰীবাস্তৱক নিজৰ প্ৰাণতকৈও বেছি ভাল পাইছিল। সকলো পৰা শ্ৰীবাস্তৱক অভিলাষেই ডাঙৰ-দীঘল কৰিছিল। হঠাৎ সি যে ছেৰাই যাব অভিলাষে কাহানিও ভবা নাছিল।

এদিনাখন গাঁৱৰে ল'ৰা এটাই অভিলাষক ক'লে যে সি হেনো এটা ডাঙৰ চাকৰি পালে আৰু তাতেই সংসাৰ পাতিলে। সেইদিনা অভিলাষ ধৈৰ্যহীন হৈ পৰিল। সেইদিনাৰ পৰাই মাক-দেউতাক মৰি যোৱাৰ দৰেই শ্ৰীবাস্তৱকো পাহৰি যাব। তাৰ প্ৰতি থকা প্ৰেম, বিশ্বাস সকলো শেষ হৈ যাব।

অভিলাষে গাওঁ এৰি চহৰলৈ গুচি আহিল আৰু চহৰলৈ আহি বিজা চলাবলৈ ধৰিলে। ভায়েক শ্ৰীবাস্তৱো সেইখন চহৰতেই থাকে। চহৰখনতেই থকা চাৰি আলিটোৰ পৰাই শ্ৰীবাস্তৱ চাকৰিলৈ যায়। চাকৰিটো মনোজ বৰুৱাই যোগাব কৰি দিছে। অফিচৰ আগত বিজাখন ৰখাই শ্ৰীবাস্তৱে বিজাবালাজনক তিনি টকা এটা দিলে। তিনি টকাত নহব চাহাব পাঁচ টকা বিয়ক। আজিকালি আমাৰ পৰিশ্ৰমৰ মূল্য আছে বুলি ক'লত শ্ৰীবাস্তৱৰ ৰং উঠি গ'ল। সদায় তিনি টকাত আঁহো অৰ্থাৎ আজি দুটকা বঢ়াৰ কাৰণ কি? বিজাবালাজনে বাবে বাবে উপযুক্ত দামটো বিচৰাৰ কাৰণে খঙত একো নাই হৈ বিজাবালাৰ গাত হাত তুলিবলৈ গৈ শ্ৰীবাস্তৱত ধমকি ব'ল। মলিয়ন কাপোৰ, দীঘল চুলি-দাড়িৰে আবৰা এইজন দেখোন তাৰেই ককায়েক অভিলাষ।

সেইদিনাখন মোৰ দুগাল ভৰি পৰিল চকু পানীৰে। মই কৰা ভুলৰ বাবে হয়তো দাদায়ে মোক কেতিয়াও ক্ষমা কৰি নিদিব। মই হাত দুখনেৰে মুখখন ঢাকি হুকুকাই কান্দিবলৈ ধৰিলো। মই দাদাৰ ভৰিত পৰি ক্ষমা বিচাৰিলো। হাত দুখনত ধৰি 'নাকান্দিবি ভাইটি' বুলি কৈ অভিলাষে শ্ৰীবাস্তৱক সাৰটি ধৰিলে আৰু ক'লে "মানুহ মাথোঁই তুল হয়। গতিকে এপাৰ-দুবাৰ তুল হোৱাটো কোনো ডাঙৰ কথা নহয়।"◆

হেড ক্লার্ক

শ্ৰী মহেন্দ্ৰ শৰ্মা,

কাৰ্যালয় অধীক্ষক

আজি কাৰ্যালয়ত কাম নাই। এনেয়ে বহি আছে। নিজৰ চকীখনত বহি আলহী বহিবলৈ দিয়া চকীখনত বহি লগৰ এজনৰ লগত কথা পাতি আছে। এনেতে এগৰাকী ভদ্ৰ মহিলা কাৰ্যালয়লৈ আহি মোক সুধিলে, 'হেড ক্লার্ক আছেনে নাই?'

ময়েই হেড-ক্লার্ক। ইফালে মোকেই সুধিছে হু কি আচৰিত কথা। যি কি নহওক নিজৰ পৰিচয় নিদি সুধিলো, 'আপোনাৰ কিবা কাম আছে যদি কওক।'

তেওঁ ক'লে, 'হেড ক্লার্কৰ বাহিৰে মোৰ এইটো কাম কোনেও কৰিব নোৱাৰে।'

ইয়াকে কৈ মহিলাগৰাকী ওলাই গ'ল। তাৰ পিছত আমাৰ কাৰ্যালয় সহায়িকা শ্ৰীমতী শইকীয়াক সুধিলে, 'হেড ক্লার্কগৰাকী ক'ত আছে, কওকচোন।'

শ্ৰীমতী শইকীয়াই ক'লে, 'তেখেত নিজৰ কোঠাতে আছে। এইমাত্ৰ মই লগ কৰি আহিলো।'

'ক'তা ? মই চোন লগ নাপালো।'

'আহকচোন, মই লগ কৰাই দিছো।'

শ্ৰীমতী শইকীয়াই তেওঁক লগতে লৈ আহি মোক

দেখুৱাই দি গুচি গ'ল।

মহিলাগৰাকীয়ে মোলৈ চাই চকু খাই উঠিল। লাজে পালে অলপ। চুচুক-চামাককৈ মোৰ টেবুলখনৰ কাষ চাপি আহি ক'লে, 'বেয়া নাপাব দেই। মই আকৌ হেড ক্লার্কগৰাকী বয়সীয়া মানুহ হ'ব বুলিহে ভাবিছিলো।'

মই আৰু একো নক'লোঁ। মহিলাগৰাকীৰ কামটো কৰি দিলোঁ। ধন্যবাদ জনাই তেওঁ বিদায় ল'লে।

সংসাৰণ ঘটনা। কিন্তু ঘটনাটোৱে মোক ভবাই তুলিলে। কমবসয়ীয়া হোৱাৰ বাবে মই কিবা হেড-ক্লার্কৰ গুণ আৰ্জন কৰা নাই নেকি ? কাৰ্যালয়ৰ বাবে উপযুক্ত হেড ক্লার্ক হ'বৰ বাবে বয়সস্থ হ'বই লাগে নেকি ? .....ঘৰলৈ আহি অহিলাৰ আগত বহি চুলিকিলাকত পাউদাৰ দি বগা কৰি নিজৰ কপটো নিজেই চাঙ্গোঁ।

এনেতে মোৰ ঘৰৰ মানুহজনী আহি মোলৈ চাই বিচৃতি খালে। চকুহাল কপালত তুলি তেওঁ ক'লে, 'কলেজৰ পৰা আহি আপুনি এনেকৈ বুঢ়াৰ ডেশচন লৈছে যে। হ'লনো কি আপোনাৰ?'

মই আৰু কি ক'ম ? শ্ৰীমতীলৈ চাই মিচিকিয়াই হাঁহিলো।◆

আমি সোঁহাতেৰে লিখোঁ কিয় ?

— পৰী শৰ্মা

উঃ মাঃ প্ৰথম বাৰ্ষিক

মানুহৰ মগজুটো সোঁ আৰু বাওঁ দুটা অংশত বিভক্ত। এই দুয়ো অংশই আকৃতিগত ভাৱে সমান। কিন্তু দেখা যায় যে এটা ফাল আনটো ফালতকৈ বেছি কাৰ্যকৰ। মগজুৰ সোঁ আৰু বাওঁফাল দুটাৰ ভিতৰত বাওঁ ফালটো অধিক কাৰ্যকৰ। মগজুৰ যি দুটা অংশ, তাৰ এটা এটা অংশৰ দায়িত্ব শৰীৰৰ এটা এটা ফালে লয়। বাওঁফালৰ ওপৰত শৰীৰৰ সোঁফালৰ দায়িত্ব আৰু সোঁফালৰ ওপৰত শৰীৰৰ বাওঁফালৰ দায়িত্ব। আমাৰ মগজুৰ বাওঁফালটো সোঁফালতকৈ অধিক কাৰ্যকৰ বাবেই আমি সোঁহাতেৰে লিখোঁ আৰু সৰহ কাম সোঁহাতেৰেই কৰোঁ।

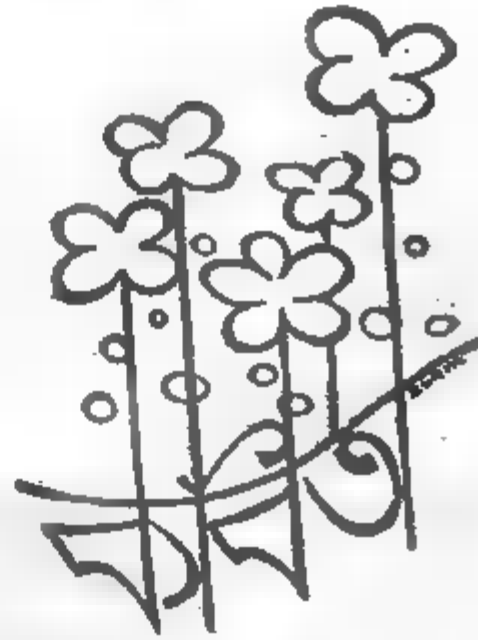
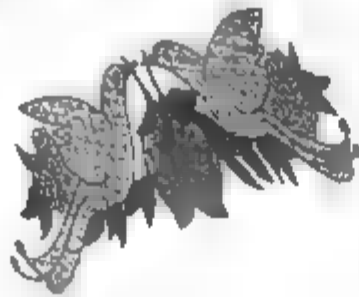
কিন্তু কোনো কোনো মানুহে বাওঁ হাতেৰেও লিখে। ইয়াৰ কাৰণ হ'ল- তেনে লোকৰ মগজুৰ সোঁফালটো বেছি কাৰ্যকৰ। অৱশ্যে কিয় এনে হয় তাৰ কাৰণ এতিয়াও জানিব পৰা হোৱা নাই।◆◆

মোৰ কল্পনাৰ প্ৰেয়সী

শ্ৰীবিজ্ঞান আনি

সাতক প্ৰথম বৰ্ষ

মোৰ কল্পনাৰ প্ৰেয়সী
অথচ তোমাক মই কেতিয়াও দেখা নহৈ
লগো পোৱা নহৈ।
হয়তো কেতিয়াবা দেখিছোঁ তোমাক
মোৰ মনৰ কল্পনাতে
হয়তো কেতিয়াবা সপোনতে।
নাজানো মই কেনেকুৱা তুমি
মোৰ দৰে সঁচাকৈয়ে সঁচানে
নে সপোনহে মাথোঁ।
জানিবৰ মন যায় তোমাৰ বিষয়ে
তোমাৰ অনুভৱৰ বিষয়ে
তোমাৰ আশাবোৰৰ বিষয়ে।
মোৰ কল্পনাৰ প্ৰেয়সী তুমি
তোমাৰ কল্পনাতে এতিয়া মোৰ
প্ৰতিটো দিন আৰু প্ৰতিটো ৰাতি।
এতিয়া মোৰ প্ৰতিটো মূৰ্ত্ত পাব হয়
কল্পনাৰ সাগৰত তোমাৰ কথাৰে ডাবি
হয়তো তুমি এদিন আহিবা
মৰুমৰ মোৰ বুকুৰ মাজলৈ
এটুকুৰা মৰম হৈ
জোকাবাহি মোৰ আকুল প্ৰাণ
মোৰ সুখ-দুখৰ লগৰী হৈ
এসাগৰ প্ৰেৰণা হৈ।
মোৰ কল্পনাৰ প্ৰেয়সী তুমি
তোমাক লৈয়ে এতিয়া মোৰ আশাবোৰ
আৰু মোৰ সপোনবোৰ
মোৰ জীৱনৰ বাটত
তুমিয়েই এতিয়া মোৰ
শেষ আশা আৰু কল্পনা। ◆◆

মোৰ আহ্বান

শ্ৰী মানসজ্যোতি কোঁৱৰ

উচ্চতৰ মাধ্যমিক প্ৰথম বৰ্ষ

ঐক্যবদ্ধ আমি আলোকৰ সন্ধানী
আগবাঢ়ো আমি জীৱনৰ ৰূপ বিৱৰ্ত্তন
অনন্তৰ মহাপ্ৰাণ জগাই তুলি
যাম আমি শান্তিৰ সৌৰভ বিলাহি।।

কবি যাম পূজা আমি শান্তি সুন্দৰ
প্ৰণাম জনাম আমি
মেলি যাম আমি নৱজীৱনৰ পাতনি
সৌন্দৰ্য্য সৃষ্টিৰ মহান মেলাৰ।।

ফনি তুলিম আমি আকাশে বতাহে
অনন্তক জনাই আহ্বান
অসাহ্য চেষ্টাৰ নাই বিফলতা
নৱজীৱনৰ এয়া নৱ অভিযান।।

বেদৰ অমোঘ ৰাধী সাধক হোৱাৰ
এয়াই যে অপূৰ্ব সময়
আঁহা আমি একেলগে একে সুৰে গাঁও
তমসো মা জ্যোতিৰ্গময়।◆◆

বিদায়

১৯ মঃ চামচুদ্দিন আহমেদ
উচ্চতৰ মাধ্যমিক (দ্বিতীয় বৰ্ষ)

সিদিনা শুনিবো মই
তোমাৰ মৃত্যুৰ বাতৰি,
নোহাৰিলো বাঘিৰমই
মোৰ চকুপানী।
কিমান যে কৰিছিলোঁ
তোমাক আমনি।
মনত পৰিলে
কান্দে বুকুখনি।
কত আশা বুকুত বাছি
তুমি গ'লা ওচি,
তোমাৰ আত্মাই
পাওঁক শান্তি,
এয়ে মোৰ তোমালৈ
অন্তৰৰ শ্ৰদ্ধাজলি। ♦♦

চিত্ৰলেখা ..... তুমি অনন্যা

১৯ উদিত মন
উচ্চতৰ মাধ্যমিক (প্রথম বৰ্ষ)

তুমি জীৱন
কল্পনাৰ আঁৰত লৈ
ভূমুকি মাৰা
অনন্ত সজ্জা জীৱনৰ
তালি দিম তোমাৰ
আঁচলৰ ছাঁত
তুমি অনন্যা,
সৰিবা নিশা
নিয়ৰৰ টোপাল হৈ
দুহাত মেলি
থাকিম বৈ
মাথোঁ হিয়াৰ

সপোন তুমি।
জোনাক সৰা ৰাতি
সংগ মোৰ হ'বা আহি
কল্পনা নেওচি
বাস্তৱৰ বহন সানি
ছলি ববা
মোৰ দুচকুত
দুপাহি সেউজী
সপোন হৈ
শব্দ তুমি।
যেন উপহাৰ
আহিবা এদিন
বন্ধ কোঠাৰ
কন্ধ দুবাৰ মেলি
এচাটি মলয়া হৈ
মায়াবিনী ৰাতি
ওপুতে তুমি
এখানি কলিতে সৰা গোলাপৰ
ওখ পাপৰি তুমি
লিপি দিম তাত
কবিতা একাকি
প্ৰেমৰ,
সত সহস্ৰ যুগৰ
আশাৰ নাচোন তুমি
দেওপাৰি ফুৰা
সপোনৰ মাজত
অকলে, নীৰবে
এটি জোনাকী হৈ
আহিবা তুমি হু হুহু ♦♦

এজন দেশপ্ৰেমিকক বিচাৰি

১৯ শিল্পীক বৰ
সাতক (প্ৰথম বৰ)

সন্ধিয়া আকাশৰ তলত বহি
আকাশখনৰ সৌন্দৰ্য উপভোগ কৰিছে
বিশাল আকাশত চিমিক্ চামাক্ ছলি
তৰাবোৰে বিলাই ফুৰা বাতৰি পঢ়ি।
সেমেকা শীতল বতাহজাকে
গাত খুন্দা মাৰিছে
মইও বাৰে বাৰে বিফল হৈছে,
তৰাৰ বুকুত বাতৰি পঢ়িবলৈ চেষ্টা কৰি
জোনাকৰ পোহৰে চৌদিশ আবৰিছে।
দূৰণিত কাৰোবাৰ বেসুৰা স্বৰ শুনা গৈছে
জোনাকৰ ৰাতি, অসমীয়ে মাটি
হঠাৎ পাহৰা কথাৰ দৰে মনলৈ আহিল
আজিৰ অসমক জানো জোনৰ পোহৰৰ সৈতে
তুলনা কৰিব পাৰি।
অসমতে। আজি ধ্বংসৰ গৰাহত
টকা পইচাৰ লালসাত বিভীষণ হোৱা
জ্ঞাতি ডাইসকলৰ পৰা
অথবা স্বাধীন অসমৰ দাবীৰে তোলপাৰ কৰা
ডেকা শক্তিৰ পৰা,
আৰু আমাৰ দুৰ্নীতি পৰায়ণ সমাজখনে ?
পশ্চিমীয়া সংস্কৃতি অনুকৰণৰ পৰা।
কোন হ'ব পাৰে অসমীয়া উদ্ধাৰ কৰোতা ?
যিয়ে আমাৰ নতুন প্ৰজন্মক
আমি অসমীয়া নহওঁ দুখীয়া বুলি
গৌৰৱ কৰিবলৈ শিকাব।
এই যান্ত্ৰিক যুগত ক'ব পৰা ওলাব
এনে এজন দেশপ্ৰেমিক
যাৰ হৃদয়ৰ ৰক্তে ৰক্তে বিয়পি থাকিব
জননী জন্মভূমিস্ত অগৰ্ভাঙ্গি গৰিয়সী
কোন সেই দেশপ্ৰেমিকজন .....? ♦♦

মজাৰ কথা

১৯ সপোন মধুৰ সত্যপতিত
সাতক (প্ৰথম বৰ)

কথা এটা কণ্ঠ মই
মনে মনে শুনা
কথাটো কিন্তু বৰ মজা
একেবাৰে বাদাম ভজা
আমাৰ খবৰ ওচৰত আছে এজন দাদা
তেওঁ বৰ চিধা চাধা
নাম তেওঁৰ ৰোহিত।
কৰে সকলোৰে অহিত।
দেখি দেখি নতুন ফেছন
কনাই ল'লে নিজকে একদম মাইকেল জেকছন
চুলিবোৰ তেওঁৰ কিনো চাবা কঁকাললৈকে পৰা
পিছফালৰ পৰা খবিকৈ নোৱাৰি বস্ত্ৰটো মাইকী নে যতা
হাতখন কিনো চাবা বাক শিকলিৰে ভৰা
দেখিলে এনে লাগে যেন গৰু বন্ধা পৰা
পেণ্টটো কিনো চাবা মাটিলৈকে পৰা
সুখিলে কয় এইটো ল ৰাইজ বাবা
সকলোকে দেখি তেওঁ ল'লে এখন হিৰোজ্জা
চলাব নেজানে মাৰে য'তে ত'তে খুন্দা
পঢ়ৰ কথা ক'লে কয় মই আন্দাৰ মেট্ৰিক পাছ
সকলোকে কয় তেওঁ বোলে সুন্দৰ
আমিহে জানো কিমান বান্দৰ
হাঃ হাঃ হাঃ ♦♦

কলম

শ্ৰী আহমেদ মোচক্কি নচন

স্নাতক প্ৰথম বৰ্ষ

মুখা

শ্ৰী নিতু বড়া

উচ্চতৰ মাধ্যমিক দ্বিতীয় বৰ্ষ

কলম এটি
মিঠা শব্দ
তিনিটা বৰ্ণৰ সৃষ্টি।
সমগ্ৰ বিশ্বৰ
সহস্ৰ গ্ৰন্থ
কলমেই হ'ল সৃষ্টি
সমগ্ৰ বিশ্বৰ
শিক্ষিত সমাজ
কলমক লৈ ব্যস্ত।
প্ৰমাণ জানো
নহ'ল বাক
তৰোৱালতকৈ কলম শ্ৰেষ্ঠ
এই কলমে
জ্ঞানৰ খুজিলে
জ্ঞানৰ পাৰে জুই
সমাজৰ যত
আবৰ্জনা আছে
নিব পাৰে খুই।
কলম এটা
শক্তিশালী অস্ত্ৰ
বিশ্ব সমাজত
নানা চুক্তি
স্বাক্ষৰ হয়
কলমেই গুণত
কলমৰ সৃষ্টি
নানান শাস্ত্ৰ
কিমান যে পবিত্ৰ
কলমৰ আৱিষ্কাৰক
বটাৰ চমন
ধন্যবাদৰ পাত্ৰ। ■◆

ধুনীয়া ধুনীয়া
চালে চকু বোৱা,
'মুখাবোৰ এবাৰ আঁজুনি
কিনো আছে চোৱা
আঁহাৰ আঁহাৰ
প্ৰতিটো মন
প্ৰতিটো প্ৰাণ
বন্ধ হৈ আছে
সকলোৰে চকু-কাণ
দিনৰ পোহৰত
গিফিৰ গাফী টুপী
এন্ধাৰ নামিলেই হ'ব
হিটলাৰ নাতি।
ধন বুলিলেহে
চকু মেজিব,
নাই বুলিলেই
মুখ ঘূৰাব।
তোমাৰ পৰাই কাটি আনি
দিব তোমাকে দান
ভেতিয়াহে সমাজত
নাম পাব মহান।
পোহৰত মিঠা হাঁহি দেখি
নাযাবা ভোল
গিছত মিঠা হাঁহিয়েই হ'বগৈ
নচৰ্ছী শূল।
দিনৰ পোহৰত যি দেখা
সেয়া নহয় সঁচা,
ৰাতিৰ এন্ধাৰতহে জানিবা
সকলোৰে গিফি থাকে
ভেজ-মঙহৰ একোখন 'মুখা'। ◆◆

শিপাৰ সন্ধানত

শ্ৰীমন্তে ইন্দ্ৰ

সাতক (প্ৰথম বৰ্ণ)

সুদৃশ্যমান বৃক্ষজোপাৰ গা-গছবোৰে এদিন ক'লে

শিপা হু

কি হয় শিপা ?

জীৱনৰ ভয়ত লোকচক্ষুৰ আঁৰত

মাটিত মূৰ ওজি

জীয়াই থকাটোৱেই যাৰ পৰিচয়

সেয়াই নহয় জানো শিপা ?

কিন্তু মই ধৰণীৰ ওপৰত সকলোৰে সমুখত

বৃদ্ধি হৈছে

হিৰ হৈ আছে।

আৰু বৃক্ষৰ অবিহিতিৰ পৰিচয় দিছে

সুদৃশ্যমান বৃক্ষজোপাৰ ভালবোৰে এদিন ক'লে

গা-গছ !

কি হয় গা-গছ ?

বিয়ে অৰাবত নিজৰ গুণ-গায়

প্ৰগতিশীল এই বিশ্বত যাৰ বিকশিত চিত্ত নাই

যি খাই বৈ এক সুবিধামোগী শৰীৰৰ সৃষ্টি কৰিলে

সেয়াই নহয় জানো গা-গছ

কিন্তু আমাক চোঁৱ

যদিও আমাৰ সৃষ্টিৰ আদি আছে গা-গছত

তথাপি আমি দিক বিদিক প্ৰসাৰিত হৈছে

ওপৰলৈও গৈছে তললৈও আহিছে

প্ৰত্যেক মলয়াকে সহাবি দিছে

আৰু প্ৰকৃতিৰ এই বিনক্ষীয়া জগতত চিৰ পৰিচিত হৈছে

সুদৃশ্যমান বৃক্ষজোপাৰ পাতবোৰে এদিন ক'লে

ডাল হু

নিজৰ সামান্য গুণবোৰক লৈ কিয় ক'ৰে সি ইমান ভালফাল ?

কেৱল মলয়াৰ সহাবিত আন্দোলিত হৈ

চাৰিওফালে প্ৰসাৰিত হৈ সি কয়

নিজকে শ্ৰেষ্ঠ বুলি:

কিন্তু ধ্বনিপ্ৰধান এই পৃথিৱীত পাইছে জানো

সি কেতিয়াবা ধ্বনি তুলি।

কিন্তু আমি সুৰীয়া ধ্বনিৰে

এই মনোৰম পৃথিৱীত মৰমৰ বাৰ্তা বিলাইছে

শীতল সৰি বসন্তত পুনৰ ওপজোঁ

ভাগৰুৱা পথিকৰ অৱলাদ ছাঁৰ দ্বাৰা হৰণ কৰো

শীতল বতাহেৰে পুনৰুজ্জীৱিত কৰোঁ।

সুদৃশ্যমান বৃক্ষজোপাৰ ফুলবোৰে এদিন ক'লে

পাত হু

কিনা আৰ্কাৰণীৰ আছে জানো তাত ?

যি সংখ্যাৰ শক্তিয়ে মাত্ৰ ডালত আউজি ল'লে

ডাল শক্তিকেই নিজৰ শক্তি বুলি বখানিব ধৰিলে

কিন্তু আমি নিজেই ফুলিলো

ৰং ললো, ৰস ললো, পৰাগ ল'লো

আমাৰ যশ-গন্ধ দূৰ-দূৰণিলৈকে বিয়পি পৰিছে

ভোমোৰা মৌ-মাথিয়েও আমাৰ গুণ গাব ধৰিছে

সুদৃশ্যমান বৃক্ষজোপাৰ সকলোৰে ক'বলৈ ধৰিলে

মাত্ৰ হু

বৃক্ষৰ পিৰাইছে আত্মপ্ৰাণ নকৰিলে। ♦♦

বৰষুণৰ সৌন্দৰ্য

শ্ৰীনাথিমা কৈশ

স্নাতক (প্ৰথম বৰ্ষ)

আকাশখন কলীয়া ডাৱৰে আগুৰি ধৰিছে
এতিয়া হয়তো এজাক বৰষুণ আহিব
উতলা বসুন্ধৰাক শীতলতাৰ প্ৰলেপ দিব
আহ ! বহাগৰ প্ৰথম বৰষুণ
কিয়ে এক মিঠা অনুভূতি।
মোৰ মন আকাশত গুজৰি গুমৰি থকা বৰষুণজাক
হঠাৎ বহাগৰ ন পানীৰ পৰশ পাই নোহোৱা হ'ব।
মনৰ ভিতৰত সাতো বঙৰ বামধেনু উদয় হ'ব
বুকুৰ ভিতৰখন এজাক পকীৰ কাকলিৰে সুৰবিত হ'ব।
বৰষুণৰ সৌন্দৰ্য বুজোতাইহে বুজে
সেইজনেই বৰষুণৰ সৌন্দৰ্য নুবুজিব
যিজনে বৰষুণত তিতি গীতৰ কলি গুণগুণাই
বৰষুণত তিতি হাঁচৰি নাগায়
খিকীৰ কাবত বহি বৰষুণৰ সৌন্দৰ্য উপভোগ নকৰে।◆

মৃত্যুও এক সৃষ্টিৰ উৎস

শ্ৰী বিশ্বেশ্বৰী সখি

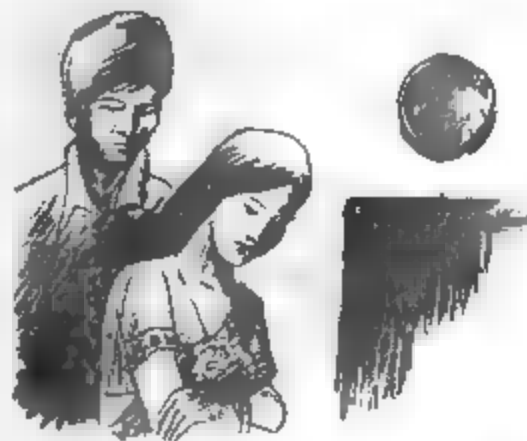
উচ্চতৰ মাধ্যমিক (প্ৰথম বৰ্ষ)

বহুজনৰ মৃত্যু হ'ল
বহুজন ইয়াৰ প্ৰতিবাদ জনালে
সৃষ্টি হ'ল এক নতুন ইতিহাস
বহুজনেই গুলি বিন্ধা হ'ল, বহুজন বিকলাংগ হ'ল
সৃষ্টি হ'ল এক জীয়া ইতিহাসৰ
এক জীয়া কাহিনী
বহুজনৰ মৃত্যু হ'ল, বহুজনে ইয়াৰ
প্ৰতিবাদ জনালে;
সৃষ্টি হ'ল এক কবিতাৰ পিৰোনামা
বহুজনে বহু অভিনয় কৰিলে
বহুজনে ইয়াৰ সত্যতা উদ্ঘাটনৰ কথা ভাবিলে
সৃষ্টি হ'ল এক বাতৰি কাকতৰ
ডাঙৰ ডাঙৰ হেড্ লাইন।◆◆

হেৰাই যোৱা সময়

শ্ৰী জ্যোতিৰ ফুকন, বি.টি.এ.

এটা সপোন হৈ আহিছিল
মোৰ জীৱনলৈ তুমি।
লাহে লাহে সময়ৰে হেৰাই গ'ল
জীৱনৰ বুকুত।
আৰু আমি দুয়ো হেৰাই গ'লো
সপোনৰ মাজত।
সপোনে ভালো জীৱন গঢ়ে ?
তুমি যদি হেৰাই যোৱা
জীৱনৰ ঘন বহুসাব মাজত
যিদৰে হেৰাই যায় প্ৰতিটো পল, প্ৰতিটো সময়
জীৱনৰ গৰ্ভত।
নোপোৱা সুখবোৰে যিদৰে জীৱনত
অভাৱে অৰ্থ বুজায়; সেইদৰে জীৱন এক অৰ্থ
এই অৰ্থ প্ৰকাশ কৰে সুখ দুখে
কিন্তু তেজমাক নাপালেও
মই নোপাহৰো তেজমাক
যিদৰে ডাৱৰৰ মাজত হেৰাই যোৱা বেলিটোৱে
দিনটোৰ অবিচ্ছিন্ন বন্ধা কৰে
তুমিও সেইদৰে মোৰ মনৰ ইচ্ছা হৈ
হয়তো মোৰ অস্তিত্ব বহন কৰিছ।◆◆

Photo Speak : Sibsagar Commerce College

Faculty members and the students of BCA
& the other self financing courses

Students in BCA Laboratory.

Fashion show by the students of
Fashion Technology.

Bihu Dance by the college students
in DU. Youth Festival.

Photo Speak

CDT. CAPT. Samad Ullah
attended New Sainik Camp. at
Vihakhapatnam.

CDT. CAPT. Triluchand Singh
attended New Sainik Camp. at
Vihakhapatnam.

Dhurbalyoti
Secured second position in
Prebudan D.U. Inter
College Youth Festival

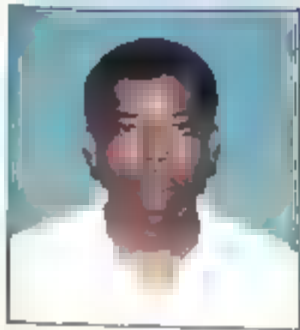

Raja Serma
Secured second position in D.U
Inter College Body Building .
2005-2006 Youth Festival

CDT. CAPT. Ahmed Ansari
attended New Sainik Camp.
at Vihakhapatnam

Office -bearers of the Students Union

Vice-President Bablu Datta

Indra Shekhar Sarma
General Secy.

Shyamaljit Gogoi
AGS & Secy.In-charge
Magazine

Nibir Chaliha
Secy. for Social Service

Akramul Hussain
Secy. for Music & Art

Rekha Mudra
Secy. for Girls Common Room

THE SIBSAGAR COMMERCE COLLEGE MAGAZINE

2005-06

**Editor —
Shyamaljit Gogoi**

THE SIBSAGAR COLLEGE

ENGLISH SECTION :

ARTICLE

Some Historical Aspects of hiv/Aids	Dr. Sujaud Doullah	35-36
Bermuda Triangle	Sanjay Kakoty	37
NCC— A Gateway ■ Defence Service	Ratal Samah	38-39
Core Banking	Debajit	40
Strike Drugs Before They Strangle You ■	Rakha Madra	41
Earth's Disaster, True or False ?	Kakoli Dey	42
Why Students Fail in Exam ??	Vivek Shukla	43
Eve Teasing - An evil deed	Debajit Dey	44
The Bridge of Language	Sabita Agarwalla	45
Who is Happier our Ancestors or We ?	Srishti Khandelwal	46
Management Education	Jibon Bora	47-49
Self Financing Courses	Rizwan Rehman	50
Restructuring of Higher Education	Kartick Ch. Dutta	51-52
Some Issues of Higher Education	Dr. A.K. Gogoi	53-57

POETRY SECTION :

Examination Fear	Nitika Maskara	58
Oh ! Examination	Jyotima Khamkar	
Prayer	Dhuryoti Boruah	59
Our College Teacher	Hadi Ahmed	
Someone	Shyamaljit Gogoi	60
Friends	Goutam Kamdar	61
Friendship	Vivek Kr. Sukla	
The Turning Point	Rafiqur Ali	62
Was that you ?	Do	
The Sibsagar Commerce College Students Union, 2003-04, 2004-05, 2005-06		63-64

— Dr. Sujaud Doullah

Head, Dept. of Economics

At present AIDS is regarded as the most talked-about subject among the researchers of the world. Till now recorded history depicted that AIDS virus entered to the human body from the genus of an African white monkey.

First it was infected in 1981 in the city of Los Angeles of USA. Virus got importance when internationally famed Hollywood actor Rock Hudson has suffered from the disease. As per research report of American Center, such type of virus S.T.L.V III (Symianti Lymphotropic Retro Virus) from which it came the .T.I.VIII virus of AIDS which had been continued amongst the monkeys for the last fifty thousand years. These types of monkeys were regarded as the carrier of these viruses but they did not suffer from the virus as reported by the scientists engaged in the research. Although a larger number of people died and it had been spread to America (USA), Central Africa & West Indies since 1970, nobody gave so much emphasis on the subject till 1981. In that year, it took epidemic form in the USA. Later on, it spread to the countries like Belgium, Denmark, France, Netherland, Switzerland, England and Germany etc. As per report of WHO, the next three years of 1981 eleven thousand people were infected by the AIDS virus, out of this 80% were American citizens. Till 1986 thousand of people died of this epidemic especially in the USA because of the non- innovation of any medicine against the virus.

In the beginning of 1984 a team of resarchers

from US National Cencer Institute first informed the cause of AIDS. The research team led by Robert Galore named the virus as human Tlymphotropic retrovirus III or H.T.I.V. III. At the same time researchers from Pasture Institute of Paris also got a virus. Reserch Society led by Dr. Yusmontageny named it as Lyphodenopathy Associated Virus (L.A.V) but H.T.L.V III and L.A.V both are same. So it was named as HIV (Human Imuno Deficiency Virus)

Every virus has got a particular time period to complete its cycle in infecting a human body. In case of AIDS this cycle is long and prolonged. The symptom of the disease is only visible 2 to 5% of the human body of infected patients. 23 to 27% of the patiet does not show the AIDS related complex or ARC. These patients carry lathel HIV virus silently like the white monkeys of Africa and expand the virus which is known primarily as the sexually transmitted disease. The main function of HIV is to reduce the resistance capacity of the human body. The opportunist infections like Kapuciachar (a kind of rare cancer) pneumonia etc. easily infect the AIDS patients. The molecule of AIDS have got a tremendous capacity to increase its life-cycle. So it was easily transmiited from monkey to human body.

The first global seminar on AIDS was held in the year 1985. In this seminar 2200 researchers participated. After this, in 1986 at Paris three thousand researchers participated, and in 1987 a

world seminar was held at Washington where six thousand reseachers participated and nearly two thousand researchers read out their papers. In 1988 at Stockholm, in 1989 at Chicago and in 1992 at Amstardum, the World AIDS Summit held been help and in each summit eleven thousand researchers read out their papers. But in all these summits, no clue was found to save the AIDS patients. Instead there were some dangerous news coming from different scientists. Dr. Jefry Lorence of Colonal Medical Centre found some AIDS patients who had carried no AIDS virus. Dr.Sudhir Gupta of California University found a completely new virus in the body

of AIDS patients. From these discussions it is clear that the scientists were not of the same opinion. As a matter of fact there was no cure against this fatal disease.

Till now thirty items of medicine have been discovered to cure AIDS. For this expenditure is about six lakh twelve thousand per year. Many scientists indentified jackfruit as the medicine to cure AIDS. Of course, it is yet to be seen how far the medicine prepared from jackfruit prove to be successful. In the coming years, it is thought, AIDS and not war or chemical weapons which will be the killer on earth. Therefore prevention is better than cure. ♦ ■

Do not confuse education with literacy and civilization with modernisation.

— Field Marshal K.M. Cariappa

There is no school equal to a decent home and no teachers equal to honest parents.

— Gandhiji

Many ■ working today for the promotion of world peace without having peace in themselves.

— Swami Sivananda

It is not what others think of you that matters, but what you are yourself.

— Sri Aurobindo

Bermuda Triangle

— Sanjay Kakoty
H.S. 1st year

Bermuda Triangle is a mysterious area in the Atlantic ocean where paranormal events and unexplained cases are alleged to have occurred.

The Bermuda Triangle is bounded by Florida, Bermuda and Puerto Rico. It is also called the Devil's Triangle, Limbo of the Lost, Hoodoo Sea and the Twilight Zone. Numerous planes and ships have vanished there without a trace. Often in good weather or near a landing site or port, just before disappearing, crews have made radio contact indicating that nothing was amiss. In ■■■ instances missing ships have been found, but without their crew or passengers. It was so named in 1945, after the disappearance of size many planes and their crews on December 5, a sunny, calm day with ideal flying conditions. Prior to that scores of ships of all sizes reportedly had vanished in the area.

Strange phenomena have been reported since Christopher Columbus's voyage to America. Other phenomena witnessed in the area include bright lights or balls of fire; sudden explosive red

flares in the sky; and UFO activity. Airplane crew members report sudden power failures, instrument failures, and their inability to maintain altitude. fishermen believe the Bermuda Triangle is inhabited by monsters that kidnap ships. One theory is that unusual weather conditions are responsible, other theories propose that strange phenomena are caused by alignments of the planets, time warps that trap ships and planes, forces emanating from the unknown realms of Atlantic, or cosmic tractor beams sent UFO to kidnap ships and people.

Skeptics claim misleading information and sensational reporting have created ■ false mystery, adding that most disappearances can be attributed to bad weather, abandonment, or explainable accidents. They say that incidents that occur in the Triangle are automatically considered mysteries because of the legends. Analysis also suggests that the number of disappearances is about the expected average for the 250,000 square miles (647,000 sq. km.) ■f empty ocean that form the Triangle. ♦♦

You are not punished for the sin, but you are punished by the sin.

— Gita

Success is something that comes to those who have always been cheerful and hopeful.

— Charles Kingsley

NCC— A GATEWAY TO DEFENCE SERVICES

I.t. Ratul Sarmah

The present global education and information explosion and shrinkage of employment opportunities have resulted in galloping discontentment among the youths of the country. No student knows what burdens may fall on his or her shoulders after going out of the school. He will be able to face the difficulties of life better if he has already developed orderliness, regularity, punctuality and such other qualities. Choosing the right path or a right career has become a very difficult task for today's youth. NCC is one of the great options which can support the students in building their career.

The National Cadet Corps (NCC) is an independent organization and is considered ■ ■ second line of defence. It came into existence on July 16, 1948 by ■ Act of Parliament as a result of the recommendations of the Pt H.N. Kienzru Committee, and under the Ministry of Defence. The Girls division of the NCC was constituted in 1949 and the Air Wing in 1950 and the Naval Wing in 1952. The NCC is a voluntary organization having three divisions, namely the Senior Division, the Junior Division, and the Girls Division. Each division has three wings namely the Army, the Navy and the Air Force with a present strength of 16 lakh. The motto of the NCC is "UNITY AND DISCIPLINE".

The NCC is headed by the Director General NCC who is responsible for the functioning of the NCC in the country through the NCC Head quarters situated at New Delhi. At the state level the country has been divided into 16 Directorate, 91 groups H.Qs which exercise control over a network of 650 Army units, 58 Navel units and 58 Air Squadrons.

The NCC activities in the schools and colleges are looked after by the ANOS who are drawn from the teaching communities.

CAMPS IN NCC :-

The aim of the NCC camps is to impart collective training to the cadets on completion of the institutional training, and to provide opportunity to the cadets to qualify for appearing in certificates examinations, to learn to work, and to develop qualities of leadership discipline and character. The various types of NCC camps are Annual Training Camp (ATC), Basic Leadership Camp (BLC), Advanced Leadership Camp (ALC), National Integration Camp (NIC), Attachment Training Camp, Republic Day Camp (RDC), Independence Day Camp (IDC)

Special Events in NCC :-

(a) Prime Minister's Rally :- The Prime Minister reviews the NCC activities at a rally held on 27th January every year. The NCC banners is also presented by the Prime Minister on this occasion to the best NCC Directorate.

(b) NCC Day :- It is celebrated on 4th Secondary of November every year from Unit level to National level.

(c) Duke of Edinburgh Award Scheme : Duke of LONDON has recognized the NCC as an Independent Authority for rewarding prizes under the scheme to the NCC cadets.

NCC's Certificate Exam :- The NCC training syllabi prepare the cadets for three progressive certificate examinations i.e. A Certificate for the J.D. Cadets and 'B' and 'C' Certificates for S D cadets. The NCC cadets who have completed two years in NCC with 75 per cent

attendance in parade and attended at least one annual camp or an organized National Camp may appear in the 'B' Certificate exam.

The NCC Cadets of Third year having 75 per cent attendance in parade and who have passed 'B' Certificate may appear in the 'C' Certificate examination provided he or she has attended at least one annual training camp and one centrally organized National Camp. Every cadet should keep in mind that those cadets who have passed the 'C' Certificate are only entitled to the NCC incentives in the field of employment and academic while building their career.

Who Can enroll In NCC :-

The J.D. is opened for school students. Any student of 8th to 12th classes may enroll in J.D. NCC. The SD is opened for college going students upto graduate level. Though the degree first year students are being given first preference for entry in the NCC, yet the students of 10+2 also get themselves enrolled in first year NCC irrespective of their age and marks obtained in the last exam.

Incentives in NCC :-

In order to reward the students and to compensate for the valuable time they spent in NCC training, ■ numbers of incentives are being given by Central and the State Governments to them.

(a) Vacancies reserved for commission in defence forces for NCC 'C' certificate holders.

(i) Army 64 vacancies every year for IMA, Dehradun through UPSC and SSB interview, 100 in Officer training Academy (ATA)

(ii) Indian Navy-6 per courses : Two years of age relaxable for NCC 'C' certificate holders.

(iii) Air Force :- 10 percent in all courses including flying training courses.

NCC 'C' Certificate holders are not required to appear in the UPSC written exam. They are to face SSB interview only.

(b) For ORs, sailors, airmen:- 5 to 10

percent bonus marks awarded for a recruitment

(c) Paramilitary forces :- 2 to 10 bonus marks awarded for recruitment.

(d) Deptt. of Telecommunications Bonus marks awarded for recruitment.

(e) CRPF / NCC cadets holding 3rd division in degree are eligible for gazetted post.

(f) Pvt. Airlines and MNC :- Jet Airways and Reliance Security give direct recruitment to NCC 'C' certificate holders.

(g) Sahara India Parivar Merit Scholarship: Sahara India parivar awards merit scholarship to NCC cadets as per norms set by them.

Incentives Provided by the Assam Government :-

(a) The NCC cadets of 'B' and 'C' certificate holders are being given preference in recruitment in Assam Police service and Government jobs.

(b) Two seats are reserved for best NCC cadet for admission to post-matric diploma and certificate course in Engineering institute.

(c) Two seats in each college, Viz Assam Engineering and Jorhat Engineering College are reserved for best NCC cadets for admission.

(d) Guwahati University has given preference to ex-NCC cadets for admission into the Post Graduate Courses.

(e) Governors Gold medal to all rounder best cadet one each from SD and JD.

(f) Cadets who participate in RD camp are given free mufti.

Considering the above incentives in the NCC it can be said that in a state like Assam where insurgency is one of the main barriers in Industrialization and economic development, there is an earnest need of proper functioning of NCC activities in order to build in our youths strong leadership qualities to face the challenges of the hour and to strengthen the economy of the state.

Core Banking

D. Saharia

Head Deptt. Of Banking & Monetary Management

Banking industry has witnessed a great change since the era of liberalization. Retention of customer base and enlarging it has attracted utmost importance by all the banks since last 5-10 years due to severe threat imposed by the competitors. This has forced banks to think the way they function and for making use of the latest technologies available for the industry. The challenges faced by the banking industry have never been so complex. To operate in the tough environment, banks need to be ready to change and redefine themselves the way they do business. The transformed business should rapidly respond to meet any customer demand, market opportunity or external threat. This business strategy requires the ability to use technology as an enabler for broader transformation within the organization. With the changing environment, banks implemented tele-banking services, Internet banking, mobile banking, and call center services, TM etc. for better customer services. Now it is the turn of Core Banking solutions where the whole banking industry is focusing attention for real time banking.

Banks are adopting the core banking across their branches because of the varied advantages. Core banking solution provides a wide range of banking operations. It enables financial institutions to offer highest-level customer service through highly scalable product, which is capable of handling large transaction volumes on a real time basis. Core banking solution provides the flexibility in implementation as it can be configured to run in both centralized as well as distributed environments. Core bank is an integrated set of core banking demands. A financial institution within a core banking platform can adjust its strategic business activities with the changing market conditions. Core Bank can assist an organization in identification and transformation of several key areas. It is a set of robust functional components that support a wide range of business functions within the banking environment.

Core Bank components:

1. Customer management and customer overviews
2. Account administration

3. Core Bank product build
4. Core Bank payment
5. Core Bank management information
6. Core Bank infrastructure

Core Banking Benefits:

1. Improved customer service
2. Cost saving by rationalizing cost and reducing the losses.
3. Support portfolio growths thus enabling the Top Management to focus in the critical areas, know the prevailing market conditions.
4. Support multi currency operations
5. Provide increased business and operational efficiency with true 24x7 operation.
6. Creation of a robust operational customer database, the process enables the bank for further customer centric analysis.
7. Reduction of errors as calculation of complex fees and interest rates are calculated easily, speedily and accurately.
8. Various key accounting and management information reports are generated from operational data for compliance, risk management and profitability analysis.
9. Data creation and further pooling for required information.

Earlier, focus of the bank on customers was merely on the basis of their geographical presence. Customers basically opted for banks within their residential area, as it was matter of convenience. This deciding factor has undergone a lot of change with the introduction of anywhere, anytime banking services. After the core banking solutions implemented across the industry the cited barrier seems to be disappearing slowly. Very soon situation will come that there will be no such limitation in the banking industry. ♦♦

Strike Drugs Before They Strangle You !!!

Rekha Mondhra
H.S.2nd Year

It is indeed unfortunate that despite knowing the dangers of Drug addiction there is a steady increase in the number of drug addicts in our country. A radical change has occurred in our society during the last few decades due to which people have adopted erratic behaviour patterns that display itself in a compulsive irreverence which further manifests itself in increasing defiance of either parental authority or revolt against established social, moral and behavioural norms.

There is no single reason why people take to drugs. Generally addicts start out of curiosity, for pleasure to get over a monotonous pattern of life. Once a person starts taking drugs then there is no turning back for him, no matter how hard he may try to rid himself from this evil practice, he is unable to do so. A majority of people are becoming a generation of drug-addicts and have developed an aversion to honesty, hard work and

are ever on the lookout to have something for nothing. It is no longer the anxious youth going forth into a hostile world rather it is the hostile world that is not sure what to expect from it.

Drugs addiction leads to symptoms of depression, loss of interest in life, in sports or in any other field and loss of appetite. Besides, it also leads to unclear vision, puffy eyes and temper tantrums.

The complexities of life in our times have increased due to a fast growing population and the fantastic technological progress. Growing affluence in the developed countries has generated among the Indians a restlessness which have a strong desire for instant rewards. So, unless a whole-hearted and sincere effort is made to help out the drug addicts genuinely, we are slowly but surely heading towards a time when drug abuse will become one of our national problems. ■◆

There is only one eternal law : Hate never destroys hate, only love does.

— *Dhammapada*

Being ignorant is not so much a shame as being unwilling to learn.

— *Benjamin Franklin*

EARTH'S DISASTER, TRUE OR FALSE ?

—Kakoli Dey
Ex. Student

"The world will come to an end in the year 1999" —this statement was not given by science, but one of the famous astrologer of the world in the 16th century. The prediction about the future of the earth by this astrologer was that the water in the earth will dry up and will transform to vapour. Smoke, dust, gases and vapour will fill the whole earth. The sky will be cloudy till the end of the year. Flora, fauna, grass, weeds, etc will all disappear and on the 31st of December fierce storms, earthquakes, rain, etc will reduce a small globular mass of gases and Vapours. But who was this astrologer ? Can you name him ? Well he is the famous astrologer known to have spiritual, moral and supernatural power, "NOSTRADOMAS". He had mentioned what would be the condition of the earth on 31st December and even had drawn picture of it.

Born in 1503 in an unknown French village, Nostradomas had sharp memory and intelligence. Engaged with his serious mind full of deep thoughts, Nostradomas was very careful with his predictions. Nostradomas not only told about the disaster of the earth in 1999, but it was also the last prediction he made. Did his predictions prove true? Amazingly yes ! One of these predictions was about the Independence of U.S.A.. He said about the Independence of U.S.A. i.e the year, the month and the date many years ago. And these predictions came true. Nostradomas had even written a poem about the disastrous fire in London on 1666. It was as follows : "The blood shall be dry in London. Burnt by fire of three times twenty and six." And this astrology proved true also.

He wrote many poems on formation of

new countries like Europe and even told about the formation of Israel under the supervision of U.S.A. Nostradomas referred about the life of Hitler, his success and failure, Napoleon's death in exile in Saint Helena Island, South East Asian students protests, the fate of South Africa, violent earthquake in Armenia, the death of J.F. Kennedy's brother etc. These predictions also prove to be true.

One of the examples of his predictions in the present age is the War between U.S.A and Iraq. He referred that "A strong man of the Mohammedans will put up a war against a powerful country of the West and will fight fiercely." The hero of this prediction is the president of Iraq, 'Saddam Hussain'. However, many of his predictions had proved false also. For example his reference to the destruction of Rome city by an atom bomb. He predicted that in 1995 Rome City will be ruined by a powerful atom bomb. But it didnot happen. Many believe that his are all false. They pay no heed to his astrology. He had said about the earth being destroyed in the coming years. But the scientists have got no such evidence about such danger. According to the scientists all over the world these statements of Nostradomas are absolutely false because they do not find any scientific explanation to support his views.

So, my friends, what do you think ? Is the predictions of the Great astrologer only a joke? Were the past incidents only a co-incidence ? or was Nostradomas true ? Will the earth break into two ? will someone come to save the world in case of a catastrophe ?

Well, have your brain stormed !♦♦

Why ~~Students~~ Fail In Exam ???

- Vivek Kr. Shukla
B.Com. 2nd Year

It is not the fault of the students if he or she fails because the year has only 365 days

My Formula

Typical academic year for a students

1. Sundays – 52 Sundays in a year which are rest days – Balance 313 days
2. Summer Holiday – 50 where weather is very hot and difficult to study Balance 263 days.
3. 8 hours daily sleep means 122 days. Balance 141 days.
4. 1 hour for daily playing (good for health) means 15 days – Balance 126 days.
5. Two hours daily for food and other delicacies (chew properly and eat) means 30 days. – Balance 96 days.
6. Freaking out with friends, darling, Girl friends at least 35 days. – Balance 46 days.
7. Quarterly, Half yearly and Festival Holiday 40 days. — Balance 6 days.
8. For sickness at least 3 days – Balance 3 days.
9. Movies function (with family parents) at least 2 days —Balance 1 day.
10. That 1-day is your Birthday.

Warning :

Please don't follow and apply my formula in your life, i.e.

All know if you study you cannot fail ie

Study = No fail ————— (i)

And all know if you do not study you definitely fail.

No study = Fail ————— (ii)

Add (i) and (ii) statements, i.e.

Study + No Study = No fail + fail

Study (1 + No) = Fail (1+No)

Study = Fail

So, now we get that if you study, you'll definitely fail. ♦♦

Not education, but character, is man's greatest need and man's greatest safeguard.

— Spencer.

Arise, awake and stop not till the goal of right knowledge is reached.

— Kathopanishad.

Genius is one per cent inspiration and ninety nine per cent perspiration.

— Thomas A. Edison.

EVE TEASING - AN EVIL DEED

— DebaJit Dey
T.D.C. 1st year

We come across various incidents. I would like to bring before you a very recent topic of this modern era. Under this term is included anything we do or say to cause sexual embarrassment to a person. The word 'eve' is used because it is generally females who are victims of this sort of behaviour. The term 'teasing' is used because it is supposed to be merely 'innocent' and 'harmless' fun. But the harmless fun sometime turn into tragedies.

There are some violent effects of eve teasing and some girls are unable to face the embarrassment of it and commit suicide.

There was the case of the girl travelling in an auto in Chennai who was chased by boys in another auto. 'Just for fun' they caught hold of her hand and pulled. She fell off her speeding auto, and was killed.

The acid treatment seems to have become the standard of late. The idea seems to be to win the beauty of any girl who does not surrender herself

to someone.

Example : Two unidentified youths on a motor-cycle threw acid on 18 year old Ruchi Mathotra of INA colony in New Delhi, doing a course in Manu Bharati school in Saket.

On Tuesday, December 2000, Amarpal Singh, a teacher in Panchli Khurd village of U.P., was hospitalized with multiple fractures. He had been beaten up by a group of students after school hours. What was his crime? He had dared to try to stop some of them from teasing a girl student.

Eve teasing was discussed in Parliament on 9th December 1998. The then Home minister L.K. Advani commented that laws and punishments would not stop the crime.

We all know that eve teasing is humiliating and hence bad – specially when its victim is one of our family members. Eve teasers do not realize what they are risking when they harass a young women. In order to avoid such acts Gandhi asked us to look on every woman as our mother, sister or daughter. ♦♦

A dose of poison can do its work only once but a bad book can go on poisoning people's minds for any length of time.

— John Murray

You cannot teach a man anything : you can only help him to find it within himself.

— Galileo

The Bridge of Language

— Sahita Agarwalla
B.Com. 1st year

What is "language"? Many of us wonder when this question is put to us. But the answer is very simple. It is a bridge among people. It is a medium of communication. It is one of the easiest ways of expressing our feeling, emotions and thoughts. This is the basis of interaction, the essence of our thoughts, ideas and the soul of our relationship.

It is really very interesting to know about the evolution of languages. Language essentially has two forms – speech and writing. The earliest man on this earth did not have any language. His emotions remained within himself and his desires went unfulfilled. All this was so due to the lack of means of "communications", which is otherwise known as "language". He would have communicated with his co-human beings by means of signs and gestures. Also he might have used physical contact to express himself.

But as man progressed, his desires became more unfulfilled, all due to the absence of a language. As a famous saying suggests, "Necessity is the mother of invention". He was forced to discover a way to bring the ideas and emotions out of him. In the process he found one of the most wonderful means of expression in the world – language. Language in its infant stage was simple speech. This was achieved by making sounds either vocally or by using the stem of a hollow plant like bamboo. As man's desires and dreams grew by leaps and bounds he finally stumbled upon the perfect stone – an exact language. This was one of the major milestones in the history of man. Gradually language attained a solid state, which had all the provisions needed to express yourself. Till date language has kept on progressing and this graph has no vertical limit.

Everyday, new languages are being discovered but oral language has one drawback. It could be manipulated to suit anybody's convenience. Hence

came writing – to preserve language. Today we all know the language mainly by its script. This is the most effective form of preservation of language. You are able to read this article only because I have put down my ideas in script; otherwise these ideas of mine would have reached only a few ears and would have gone unheard. Hence language is a crucial component of one's life.

Can we imagine a world without language? No, definitely not! Not even in the wildest of dreams! Without language this world would have been more or less an animal society in which nobody would convey his/her feelings or thoughts to others. We would have been living in a dumb world. Likewise, the only distinction between man and animal is the power of speech in both its forms (speech and writing). Even till date we have a barrier, i.e., we cannot communicate with animals. This is because there is no language common to man and animals. Human beings are not able to understand animal's thoughts. All this is due to a lack of language. Imagine a scientist's plight if he was unable to express his invention to others only because there was no language! Imagine a teacher's pathetic condition, if he was unable to impart knowledge to his students, because of a communication barrier! How would we interact with the society if there were no language? How would a politician implement his plans for better administration if there were no language? We must consider ourselves lucky to have been born at this time, which is also known as the age of communication. Scores of devices and inventions are coming to better the transfer of information.

Language thus plays a very vital role in a civilized society. No literature would exist without language. There would have been no songs! Without language this life would have been tedious and monotonous. This would have drained out our energy and spirit. ♦♦

WHO IS HAPPIER OUR ANCESTORS OR WE ?

— Srishti Khandella
H.S. Final year

Every one on earth wants happiness. But it is doubtful whether everyone can make himself happy.

Now a days the common idea of happiness is to enjoy the material comforts of life. A man is said to be happy when he gets the necessities of life, a good house to live in, good food, decent clothes etc which is required for his comfortable living.

While thinking of our ancestors we donot think of primitive men. They had ■ dwelling houses to live in. They lived on fruits and flesh of animal. Our ancestors had a simple life and had few wants and worries. They got plenty of good food and possessed sound health. They were generally god-fearing. From this stand point, we think, they were happy.

During the days of our ancestors science had progressed very little. At present science has increased our material comforts which our ancestors could not dream of. Now a days people have good

houses provided with electricity and science has added to the comfort of men in many respects. We have better means of transport, train, steamers, motor cars etc. Medical science has greatly advanced, many diseases are now cured, which could not be cured in the long past. Men are now more enlightened than the ancestors. Education has spread far and wide. From this point of view, we are happier than our ancestors.

It is difficult to say whether our ancestors or we are happier. Happiness doesnot always depend on the enjoyment of the material comforts of life. In order to be happy, we must have peace of mind also. We have worries which destroys our peace of mind, Our ancestors didnot enjoy materially comfortable life but they led a simple and peaceful life. In this respect they seemed to be happier than we. But now modern science has improved much and makes our life comfortable. Avoiding the worries of life as far as possible, we can make ourself happy. ■◆

Live uncontaminated in the world: just like ■ lotus flowers with its head above the muddy pool, or like a sea fowl that spring into their air with wings unaffected by water.

— Guru Nanaka

Management Education

—Jiben Borah

Lecturer, Dept. of Management

Indian Universities and Management Education Institutes must realize the impending threats from the global counterparts in education services and try to convert the weaknesses to opportunities. The global economy has been going through far-reaching changes particularly after the mid 1980's, unification of Germany, disintegration of U.S.S.R., adoption of market mechanism by eastern European nations and success of liberal and integrated policies of Western European nations have led the world to move towards globalisation of economy, especially in the 1990's. This movement was the result of the initiatives of the developed countries like the U.S.A., and Japan and international institutions namely International Monetary Fund, World Bank, and General Agreement on Trade and Tariff and its successor, World Trade Organisation.

Basic Facts about facts Higher Education of Management Studies in India :-

While evaluating the impact of GATs on Indian higher education, it is necessary to take into consideration certain basic factors about higher education such as India has the second largest higher education system in the world comprising, at the beginning of 2003, 335 Universities, about 13,000 colleges, 3,50,000 teachers at the tertiary level and, estimated, eight million students. Indian higher education system has three university level institution, such as conventional Universities, deemed universities and Affiliated University.

There has been tremendous growth of management institutes in our society. The

management course has become academic course, rather than a Professional course. They were releasing about 14,000 management graduate students to the market.

The quality of management education imparted in different academic institutions is variable. There are number of institutions where the quality of education is comparable to that of the best institutions of the world, However, quite a large number of institutions, and the other deal with more Universities, colleges and specialised professional schools. Many meritorious students are unable to secure admission to the programmes offered by the better known institutions.

There is significant contribution from private sector especially in the professional disciplines. There are 2500 private colleges that are offering programmes at the degree level in the professional areas of management.

A fairly large number of foreign providers have been advertising in Indian newspapers offering different education programmes both on home campus and in India. A survey undertaken in 2000 AD, showed that 144 providers from 15 countries had advertised for under graduate programmes mostly in professional areas. Nearly 20 per cent of the providers offered management programmes in India.

Salient features :-

The present system of management education is marked with, many new features and ideas never before imagined. They are :-

- (i) Open and flexible system.

- (ii) Direct and easy access to every learner.
- (iii) Learning centered (more emphasis on insight and knowledge than mere information collection)
- (iv) New knowledge with a personal touch and need based and utility oriented.
- (v) Realistic, broad-based and futuristic visionary streams of learning.

National Development :- Our Hon'ble President A.P.J. Abul Kalam rightly said at the UGC golden Jubilee celebration function in Delhi on 28 th Dec 2003, that any country's development depends on the development of education in the country. The greatest impact of W.T.O. control over higher education would occur in developing countries like our country. These countries need for academic institutions that contribute to national development, produce research relevant to local needs and participate in the strengthening of civil society.

CHALLENGES :-

Indian University and management institutes have the following problems that may be called challenges.

Poor Infrastructure facility:- One of the most vital factors, which contribute to the inability of Indian management (except IIMS) education to compete with its global counterpart is the poor infrastructure. The basic physical infrastructure, Lecturer halls, well-equipped laboratories, adequate library resources, facilities for sports, recreation facilities and special living facilities with good environment that motivate students to concentrate on lecture.

Poor Hospitality :- India may be able to attract foreign students through minimum infrastructure but

poor hospitality may not allow them to come to India. Of course, Indian educational institutions may have hostels. But they are not up to the world standards (i.e. not suitable for foreign students). In our country many of the educational institutions do not have proper hospitality except a few universities— Delhi, Pune, Manipal Academy of Higher Education (MAHE)

Hence it is a challenge to University and Management Institutes to construct more hostels that are suitable for foreign students needs.

Unmatched syllabus :-

The syllabus that Indian management schools teach to students is not suitable for foreign students. The syllabus was prepared to suit only Indian industry and not the foreign industry. Majority of foreign students after completion of the course leave for their country and try to job there. Hence he / she needs to study the syllabus that help him to understand Industries in his / her country. Hence there is a need to prepare syllabus after taking into consideration the global industries requirements.

Lack of talented faculty :- Quality education depends on the talent of the faculty, who truly adds value to the students. The reasons for nonavailability of talented faculty might be the disparity in salaries drawn by a teaching faculty and that offered by the corporate world. The disparity in salaries prevents top-notch talents from entering the teaching world. Indian School of Business (ISB), Hyderabad has brought faculty from the international destinations.

Shortage of core faculty :- Another problem faced by the management educational institutions is the shortage of core faculty. A number of management institutions are opened with a skeleton staff of four to five faculty member while the rest

are visiting faculty, who often don't have time and majority of the institutions which are running basing on visiting faculty justify that it is an Industry-friendly education.

Lack of Industry Interaction :-

Indian educational institutions provide little interaction with industry by arranging industrial visits, visiting faculty members, conducting seminars and guest lectures as compared to the global counterpart. Students who have acquired academic knowledge may not be able to fit in the industry, due to difference between theory that they have studied and the practices prevalent where they ■ going to work.

Lack of sufficient funds :- Non-availability of sufficient funds to provide infrastructure for many private institutes, except old Indian Institute of Management (IIMS) as compared to the global counterpart. Institutions need to raise fund through innovative way like live industry projects and obtaining funds from the industry, Hence raising fund is a challenge.

Over Regulation by University :- Majority of the management institutes are operating under the jurisdiction of various state Universities, (Except IIMS) and some deemed and autonomous Universities. Red tapism is the unmistakable feature of the most of the state Universities.

One side Authoritarian :- Majority of management schools, teachers are one-sided, which will remove students achieving participation in the

learning on their own initiative or creativity. Now in the globalisation era the teachers authority will be based ■ his ability and creativity to contribute and help students to learn on their own.

Degree Certificates of Management Course :-

Institutes that are operating under one state University will issue pass certificates in the name of Master Degree. For example, one MBA student who is studying in one college that is affiliated to one university will get a pass certificate as "Master of Business Administration". Now the problem is to IIMS and autonomous Universities which are not affiliated to any state University, due to the issue of pass certificate in the form of post Graduate Diploma in Business Management, (PGDBM). It may be difficult to attract foreign students to this type of institutes because they prefer pass certificates in the form of "Masters Degree".

Conclusion :-

Indian University and Management educational institutes must realize the impending threats from the global counterparts in educational services and try to convert the weaknesses to opportunities with many more countries waiting to tap this lucrative sector.

India has to take the lead ■ behalf of the developing countries by using WTO as a form and a world class management education sector as the weapon to demand its due share in the huge education Market. ♦♦

SELF-FINANCE COURSES

—Rizwan Rohman

Deptt. of B.C.A.

Professional Courses are the need of the hour. In the present education scenario only being a simple graduate will not fetch any benefits. Unless you are doing a professional course or a professional degree it is very difficult to find for yourself a place in the field of employment.

Thanks to the pioneering efforts of our honourable Principal Sri Kartick Chandra Dutta that we are having not one but many professional courses running in our Sibsagar Commerce College and all of them running successfully.

The course that was first to be introduced was B.C.A. (Bachelor to Computer Application) a three year full time degree course under Dibrugarh University. The students after completion of this degree ■■■ pursue their P.G. in M.C.A. or they ■■■ opt for M.B.A. and, if not P.G., then too Job options are always open for them. Being in possession of a professional degree help them to get good jobs with ease.

Admission to B.C.A course is done through entrance exam taken by Dibrugarh University on all Assam basis in the month of July. At present our college has produced the best results in the first semester exams by topping the list. Now two batches of B.C.A are running successfully in the college.

Apart from B.C.A. for the general H.S. and B. Com students a few more U.G.C. sponsored diploma courses have been started from this year so that those, too, are not left behind in the competi-

tion. These are DATA CARE MANAGMENT, TRAVEL AND TOURISM & BUSINESS COMMUNICATION. The course structure of these courses are so designed that the H.S. and B.Com students can easily persue them along with daily classes. These courses will add to thier degree, the value which will help them to be self efficient.

The college is trying its level best to provide the students with the best courses. Now it is upto them how best they can avail opportunities from these availaible courses. Otherwise, it is sure, they will be missing a great deal of opportunity.

The honourable Principal Sri K.C. Dutta is trying his level best to introduce yet another professional course which is under great demand, and it is only by his rock-breaking efforts that we are going to start PGDCA (Post Graduate Diploma in Computer Application) under Dibrugarh University very soon in Sibsagar Commerce College.

PGDCA course can be joined by any student who has completed his graduation. Needless to say, the value of this course as we can easily see the pact of computer in this era. PGDCA diploma ensures any graduate with ample oppourtunity to get a job; even the Engineers go for this to avail ■ good job.

The impact of the professional courses can be easily seen in every field. So it is always best to be equipped with one of them and, that too when it ■■■ be availed easily in the local college itself. ♦♦

Re-structuring of Higher Education

—Kartick. Ch. Dutta

Principal, Sibsagar Commerce College

The topic of the seminar today assumes great significance because of the changes that are taking place in the field of education as well as our socio-economic condition. There is an urgent need to redesign the courses to meet the new challenges of the new age and our Higher Education needs to be restructured for minimizing unemployment, reduce poor knowledge levels and economic imbalance in society and to increase professionalism and expertise.

Higher Education is at crossroads, particularly in a developing country like India. We can neither make education an expensive item and inaccessible for the common man nor can we provide good and quality education to the millions of this country free of cost. Therefore, a middle path has to be found out. The present system of education seems to be defective in curriculum, syllabus and evaluation system etc. and does not either suit the student or the society. It has become extremely necessary that certain initiatives are taken in this direction. For instance, the Govt. (both state and central) UGC, Universities and colleges must act in close co-ordination with one another to bring the desired changes. The concept of work culture and value-education needs to be integrated into our

higher education system. Quality higher education is the need of the hour and the quality should be such that the students after completing their education should be able to develop their own expertise in their chosen field. Moreover, the quality of higher education cannot be improved without the quality of teachers. If the teachers are dedicated and duty bound and are provided a conducive environment with better infrastructure and training facilities, things will improve to a great extent. Above all, the govt. needs to raise the budgetary allocation to spend more money on higher education.

Pandit Nehru (in his convocation address to the University of Allahabad in 1947) said-" The University stands for humanism, for tolerance, for reason, for the adventure of ideas and for the search of truth. It stands for the onward march of the common race towards higher objectives. If the Universities discharge their duties adequately, it is well with the nation and the people." The objective of higher education is reflected in this address. The higher education is essential for any country to achieve sustainable development. A university is for all-round development of an individual as well as for preparing students for a world of accelerating

technologically changes. It helps the students ideologically for constructive participation in the competitive market system. The students in coming years are bound to look for new opportunities and equip themselves to face the highly competitive world.

I sincerely hope that this seminar will be a momentous occasion of soul-searching and mind awakening for all of us as the theme of the seminar

itself is "Restructuring of Higher Education". I, on behalf of the seminar organizing committee and teaching and non-teaching staff and students of our college, express my heartfelt thanks and gratitude to the honorable Vice-Chancellor, and Academic Registrar D.U. fellow principals and distinguished guests for extending their cooperation and for visiting our institution to participate for the better cause of education and the generation next. ♦♦

N. B. :- Originally purported to be a welcome address from Principal K.C. Dutta on the occasion of a seminar of College Principals held in the Sibsagar Commerce College premises last year, this write up has been reprinted in edited form taking due cognition of its content.— Editor.

OUR LIFE — A/C AS ON

—Simpe Joshniwall
B.Com. 2nd year

Our Birth is our Opening Stock
Our Success are our Assets
Our Failures are our Liabilities
Our Happiness is our Profit
Our Sorrows is our Loss
Our Soul is our Goodwill
Our Heart is our Fixed Asset
Our Duties are our Outstanding Expenses
Our Friendship is our Hidden Adjustment

Our Character is our Capital
Our Knowledge is our Investment
Our Patience is our Interest
Our Mind is our Bank Balance
Our Bad thinking should be Depreciated
Our Behaviour is our Journal Entry
Our Good friend is our Joint venture
Our Death is our Closing Stock. ♦♦

Some Issues of Higher Education

—Dr. A.K. Gogoi

Principal, Jhanji H.N.S. College

Introduction : In this paper it is attempted to highlight some of the emerging trends at higher education level in the context of globalisation and emergence of NAAC as a change agent and path-finder of Higher Education Institutions of India. The analysis is not considered to be comprehensive, it is a partial analysis as it does not deal with issues like assessment and examination etc.

Higher Education as a public and merit good : The value of higher education had got much recognition in traditional societies than in modern societies. In early years of human civilization education and knowledge were viewed as a great wealth in itself. Societies invested resources in education with pleasure and in many cases without expecting any direct economic return. Education including higher education was treated as a public and merit good and heavily subsidised and patronised by the state in all countries of the world. To quote Mishan (1969) " *(Higher) education is an investment and will pay for itself, and will increase the earnings of beneficiary students and Govt. will recover its cost through consequent higher tax receipts.* "

Ensuring equality of opportunity in education to everyone irrespective of socio-economic, racial and cultural background has been considered as an important function of modern state. Another strong logic for state patronage in higher education has been that education as a sector is subject to economies of scale; average cost of providing education declines with increase in enrolment. University systems, libraries and other infrastructure etc. can be best used on a large scale. Thus Govt. monopoly

of higher education is viewed desirable. Such was the situation of higher education till the 1970's.

Arguments against Govt. patronage : A number of arguments against subsidisation of education can also be forwarded. The opposition to public subsidisation of higher education is related to estimates of rates of return to education and hence reduction of public subsidies could be recommended. Secondly, it is argued that public subsidisation of education has adverse effects on distribution—being it regressive in case of higher education. Thirdly, increase in resource crunch of developing countries makes it difficult to afford subsidies as it was in early years. It is also argued that by adopting cost recovery measures the state subsidies on higher education can be reduced without adverse effect on society. Some research shows that education expenditure are largely affected by defence expenditure. Some study on patterns of public expenditure in developing countries indicate that lack of priorities and political will rather than the resource crunch are the main cause of minimization of patronage of Govt. on education sector.

Current Trends towards Marketisation of Higher Education : The economic reform policies implemented by all developing countries during the last quarter century required a drastic cut in public expenditure including education and promotion of markets in higher education. Recovery of cost of higher education from student (*high and full cost equivalent fees*) has been an important strategy in most countries. It is also accompanied by the policy of raising fund from Non-Govt.

sources including industry. In addition to public apathy for higher education, it is also noticed that strong forces emerges in favour of privatization of higher education. " *The public and merit good nature of higher education is being increasingly discounted.* " (JBG Tilak 2005).

Governments have encouraged the HEIs to adopt market relevant policies and formulated policies of privatization of higher education. Withdrawal of Govt. grants, mobilization of fund for higher education from Non-Govt. sources, introduction of socially relevant marketable courses of study in place of conventional courses, appointment of industrialists/ corporate leaders as heads of Management Boards of HEIs are some of the features experienced in the field of higher education. A variety of measures have been strengthening the march towards marketisation of education, such as financial privatization of Govt. Universities, ownership transfer of public institution, establishment of private HEIs. Some Universities attained autonomy from the Govt., some began to transform themselves to 'Entrepreneurial Universities'. The changes are noticed both in ■■■ of Universities established several decades ago and newly established HEIs. Johnstone (1990) described the progress towards 'high privateness' in higher education ■■■ very fast.

Globalisation ■■■ emergence of NAAC in India : Globalisation offers challenges to the Indian system of higher education. The challenges relate to restructuring the role of Universities, reformation of domestic regulation in higher education, restructuring of curricula, teaching methods and governance, promotion of competitiveness both within public and private system of higher education and establishing a good network of Universities, research institutions,

industry and community.

The recent globalisation process has made knowledge travel fast across the borders of different nations. " *Knowledge being the primary production resource* ' (World Bank 2002) has to be viewed by higher education as very crucial. India to attain the vision of a developed nation by 2020 will be possible only when it can establish itself as ■ Knowledge Super Power' through strategic planning to manage tertiary education in an integrated knowledge economy. " *The globalisation must accelerate the integration of knowledge in all walks of life and business through the institutionalized framework that higher education provides* ". (S. Bhusan 2005).

Some observers of higher education in India feel that performance of higher education institutions has been less than satisfactory in terms of access, quality and standards. The average quality of Indian higher education is far below the average quality of West; although the difference between excellence may not be very high (Prof. M. Mukhapadhyay 2005). The reason, of course, is said to be the ambivalent stance of the ■■■ (Kapur D and Mehta P.B.2004). So, the obvious concern is to improve its quality, competitiveness and to link higher education to society's needs and development goals. The National Assessment and Accreditation Council (NAAC) has emerged in 1994 with these issues. Over the years it is claimed that NAAC has been successful in creating tremendous momentum among the academia on issues pertaining to quality, competitiveness and social relevance of HEIs in the country.

Quality Issue ; Teaching & Learning Process : The central core of educational quality is the teaching learning process supported by curriculum and material, educational personnel i.e.

teachers. The finest instructional episodes of 'Krishna- Arjuna Sambad' ' Nachiketa-Yamraj Sambad', Socrates Plato dialogue' are indications of this core process. In these cases infrastructures played no role at all; it was the quality of teaching learning process. Hence modern day planners and academicians have been emphasising on improving the process of teaching and learning.

Instruction in higher education level has been conventionally more or less equated with classroom lectures; supplemented by laboratory practicals for science courses. The monotonous soliloquy type system is repeated million times over the decades. Any search for its solutions has been restricted to improving the quality of classroom lectures. During the current years it is seen that lecturers have progressed from use of chalk on a board to photographic slides through overhead transparencies to software presentation. But such a change is not considered enough in the context of need of the present century. In the above system teaching is treated as constant and learning as variable. In contrast, the contemporary research proves that learning can be made more or less a constant by reconstructing teaching as a variable to match the learning needs of students. This reminds us the question; if students fail to learn the way teacher teaches, why cannot the teacher teach the way students learn? So the focus now shifts to learning making teaching as a supportive and subsidiary action.

The conventional view that quality of learning has been equated with stock of information of knowledge is challenged by the modern day educationists and researches. The modern teaching learning process must ensure higher order

cognition(i.e. the process of acquiring knowledge by reasoning or by intuition of through the senses). Conventional Instruction Method supports rote memory (Sidhartha Basu fame) and information with lowest level of cognition. In contrast, higher level of cognition includes comparing, synthesizing, abstracting etc. Research in instructional science states that higher order cognition is achieved through interactive learning. Similarly projects and practicals provide direct learning in critical thinking and problem solving through creativity. (M. Mukhopadhyai 2005). At the same time, higher education must be relevant to society need with quality. Quality instruction must also develop generic skills.

Quality Instruction : New Model : In contrast to the conventional belief that students learn from lectures in the classrooms followed by text book and class note reading, the reality is that students use a lot of self designed learning media and tools. These include (a) non-text materials like guides, (b) mutual consultation among themselves, (c) private coaching , (d) television programmes, (e) Audio and Video programmes, (f) internet and, (g) working on projects. Students thus construct their learning in a multichannel learning environment and tools into Multi-channel Learning System (MCLS). The MCLS should be used as a mechanism of learning in higher education to achieve optimal learning. The MCLS may provide adequate opportunity for developing a large number of generic skills like communication, interpersonal relationship, critical thinking, sharing and co-operation, team working, collecting—collating and classifying information, documenting etc.

Relevance to Society : Nation Building Role of Higher Education : Dr. A.P. J. Abul Kalam, hon'ble President of India observes that " When the

students come out of the University certain capacities are required to be built in them for enabling them to face the challenges in the real world, in their professional career and also facilitate their participation in the task of national development." Higher education must pay attention to this need. The capacities required for the task of nation building includes capacity for research and enquiry, creativity and innovation, the capacity to use high technology, the capacity for entrepreneurial leadership and the capacity for moral leadership. The HEI's, as envisaged by the NAAC, must create an enabling environment of research that will help sustained economic development and prosperity. Creativity and innovation in higher education level is another thrust area identified by the NAAC. Contribution to national wealth and development is wellnigh possible without creativity and innovation at higher education level. Universities and HEI's should not only use latest technologies for aiding their learning process, but also equip themselves with adequate I.C.T. equipment, electronic library, laboratory, internet facilities and provide an environment for the students to enhance their learning abilities. The possibility of using tele-education system at higher education level may also be explored, so that a good teacher can be accessible by larger number of students than the students found in a classroom. Installation of EDUSAT in the orbit would immensely help in this respect. In such an environment " the teacher becomes a facilitator and knowledge manager " (APJ A Kalam 2005) without diminishing the role of the teachers. The aptitude for entrepreneurship should be cultivated from the beginning of University environment and that will enable the students to take calculated risks in real life. Moral leadership requires a disposition to do the right thing

and influence others to do right things and in right way. The aim of higher education in India should not be devoid of this objective.

Innovative Curricular Framework :

Enhancing quality and competitiveness of higher education, social relevance of higher education require a drastic change in traditional course curriculum. It is felt that an innovative curricular framework must be designed and implemented by the HEI's. The curriculum of higher education must have global acceptance; but it must not ignore the area and time specific need of the nation.

One very important issue relating to innovative curricular framework is that it needs the tremendous effort to update the standards of knowledge of teacher through motivation and use of ICT devices in a meaningful way.

Vocationalisation of courses, which is already started, must produce a self-directed, self controlled students. The learners of HEI's must have the capacity of questioning the authority about the relevance of courses.

Management & Financing of Higher Education :

Quality consideration is an issue related with management and financing of higher education. The strategic role of Govt. in management and finance of higher education cannot be denied even in highly competitive globalised environment. Introduction of professional management of HEI's is the need of the hour.

Improvement of infrastructure of international standard, capacity building of teachers of all HEI's, internet and other computing facilities to all students, adequate fund for undergoing research works etc. required for overall improvement in quality need sufficient financial

resource. The scope of mobilization of finance from non-govt. sources is limited and there is probability of crisis in higher education with continuous reduction in govt. finance (below the level of 2-3% GNP).

Role of affiliating University and Affiliated Colleges under the changed situation :

Under the changed situation an affiliating University has a crucial role to play. Universities should on the one hand act as a change agent and, on the other hand, act as a creator of enabling environment for the colleges. The upgradation of syllabi, introduction of innovations in curricula and guiding colleges on academic matters, motivation and training of faculty may be considered as the need of the hour.

Improvement of quality in higher education and linking education to society's needs and development goals will be possible only with the able leadership of the University. Introduction of globally competitive syllabi may not be a solution to quality question if proper infrastructure and faculty improvement measures are not undertaken by Universities and Colleges. Universities may involve the colleges in upgrading the syllabi. Updating of the standards of knowledge of teachers teaching in colleges through motivation and training is urgently required where Universities should play the pivotal role. The colleges may also arrange faculty improvement programme of their own on regular basis with collaboration of Universities.

The Universities have to play the pivotal role in introduction of innovations in curricula where Colleges may provide necessary inputs. Any innovative steps undertaken by the colleges must also be recognized by the Universities. There must be efficient mechanism in Universities for continuously updating the curricula.

NAAC and UGC has emphasized on introduction of employment oriented self-financing courses as parallel courses of study. In recent years most of the colleges have started such courses of their own. The standard of syllabi of some such courses is questionable in terms of relevance and employment. It is felt that the colleges need able guidance from University in designing such courses.

Instructional design is another critical area where the University has a big role to play. Universities with better infrastructure and research facility than the colleges may disseminate the recent ideas of instructional science to the college. The college teachers should be made aware of the teaching-learning process which has undergone a significant change during the recent years. Universities may organize seminars and workshops on it for the benefit of college teachers in addition to refresher and orientation courses. The cost of such courses may be recovered from the beneficiary participants. The ICT should not be used a toolkit of assessment and research, but also ■ a basic toolkit of teaching in colleges.

Universities and colleges should act in most co-ordinated way to meet the challenges; there should be adequate effective mechanism for co-ordination and the crucial role is to be played by the Universities supported by the colleges. It should be kept in mind that marketisation of higher education and govt. patronage may not ensure quality education. Quality and competitiveness can be attained only with the co-ordinated and concerted efforts of Universities and colleges where the govt. should play the role of enabler of environment. ♦♦

[This was the paper submitted by Dr. A.K. Gogoi, Principal of Jhanji H.N.S. College in the seminar on Restructuring of Higher Education held in our college last year. — Editor.]

Examination Fear

— Nitika Maskara
Ex-student

The Exam is coming near,
I am trembling with fear.
The tree account is given here,
Why I could not study the whole year.
In July, commences the new session,
And we're busy introducing the fresher.
In August it rains heavily,
We observe the rainbow and time happily.
In September and October, the weather is so pleasant,
That we forget to learn our lessons.
November and December bring so cold,
That our books became too heavy to hold.
January and February came with blooming flower,
In March and April there is no reaction
Banish the harsh and cruel examination. ♦♦

Oh ! Examination

— Jyotima Khanikar
(Class XI - 'A')

Examination - Examination what do
You Mean- I Mean giving a little Bit
of Nervousness, tension to the students
i.e. we can say that -

Oh! Examination

Its full of tension. As,
English it is full of Comprehension,
Accountancy is for calculation
Business studies. Is for Industrialization,
Economics is for Memorization

Oh! Examination,

It's really full of tension. ♦♦

PRAY

— Dhurjyoti Boruah
Ex-student

Let us all sing a prayer together
Forgetting all the diversion and barrier
With life's innermost faith and devotion
Nodding the heads near the deep faith of God.
Ts the Universal power having no shape and fame
By no religious rites and way of customs
Belicuing the universe ultimate virtue
That he is one and all, the absolute .....
Having no tangible and any visible entity.
In shape of invisibility, anidst immensity,
Religions and rituals just only the formality.
To find out eternity in the immensity.
But he will listen, what we pray.
He creates the unity, but we make diversity.
He made us together, but we scperate each other,

Millions of people pray everyday to God,
In thousands of religious institutions around the world.

To fulfil their dream and their wants
To satisfy the endless longings in illusions,
But a true worship, is not for some one
Who has no nterest and benefit for specific one
We all are the children of same God
Inhabitants of the same shining world
Then why .... can't we pray for all
A prayer with a universal blessing to all,
Making no profane, by our own need and wants
To give the bestowed gift return to God.
We all are a little drops of the supreme power. ♦♦

OUR COLLEGE TEACHER

— Hadi Ahmed
H.S. 1st year

Teacher! teachers help us a lot.
They tell us what to do and not.
They help us, they scold us.
They punish us, they praise us.

They help us as much as they can.
They help us to become better chap,
Dear my College teacher's, I love you. ♦♦

SOMEONE

—Shyamaljit Gogoi

B.Com. Ist Year

Someone speaks to my heart.
Someone wisper to me
Someone show me the light.
Someone lead me from unreal to the reality.
Someone give me knowledge
Is that you my dearest Father GOD !

I feel someone in the sky at night.
I feel someone passing by with the wind
I see someone smiling with the trees, oceans,
rivers seas & stars.
I hear someone weeping near the battlefield.
I see someone when I close my eyes.
Is that you my dearest father GOD !

I see Someone's love in my *Mother's* eye.
I see Someone's blessing in my *teacher's* eye.
I see Someone's Beauty in my *lover's* eye.
I feel Someone's presence in my breath
I still remember with someone I played Hide and
Seek in my Mother's womb
Is that you my dearest father GOD.
If that is you my dearest Father GOD.

I LOVE YOU

With my heart and soul my dearest father GOD !

◆◆

Friendship

—Vivek Kr. Sakla
B.Com. 2nd Year

Life is sad without a friend,
A home is lonely without a mother,
A church is silent without a preacher,
But a class is a pay without a teacher,

True friends are like diamond's
Costly rich and rare,
False friends are like leaves,
Found every where

There are many ships,
Small ships, big ships
But there is no ship
Like a friendship. ♦■

FRIENDS

—Gautam Kamdar
B.Com. 1st Year

Friends are the one with whom we share
They are the one for whom we care
Their company makes our life fair
And there separation takes our cheer.

Their sadness makes us sad
Their happiness makes us happy
They fill our life with colours of delight, joy and
grace

True friends can never stay apart
They are like one part,
As the flower and its fragrance.
As the moon and its moon light,
Are made for each other
So are true friends
Who cannot live without one another. ♦♦

THE TURNING POINT

—Rafiqur Ali
B.C.A Ist

'Education for all' sounds sweet
Success of the slogan involves sweat,
And succour of sincere sensible spirit
To help the suppressed ones uplift.

Young learners do rise
To the occasion and realise
How badly do their soul need
The sowing of soothing, seasoned seed.

The time is ripe now
Just have a stride to vow
For helping the neighbour
With a zealous endeavour.

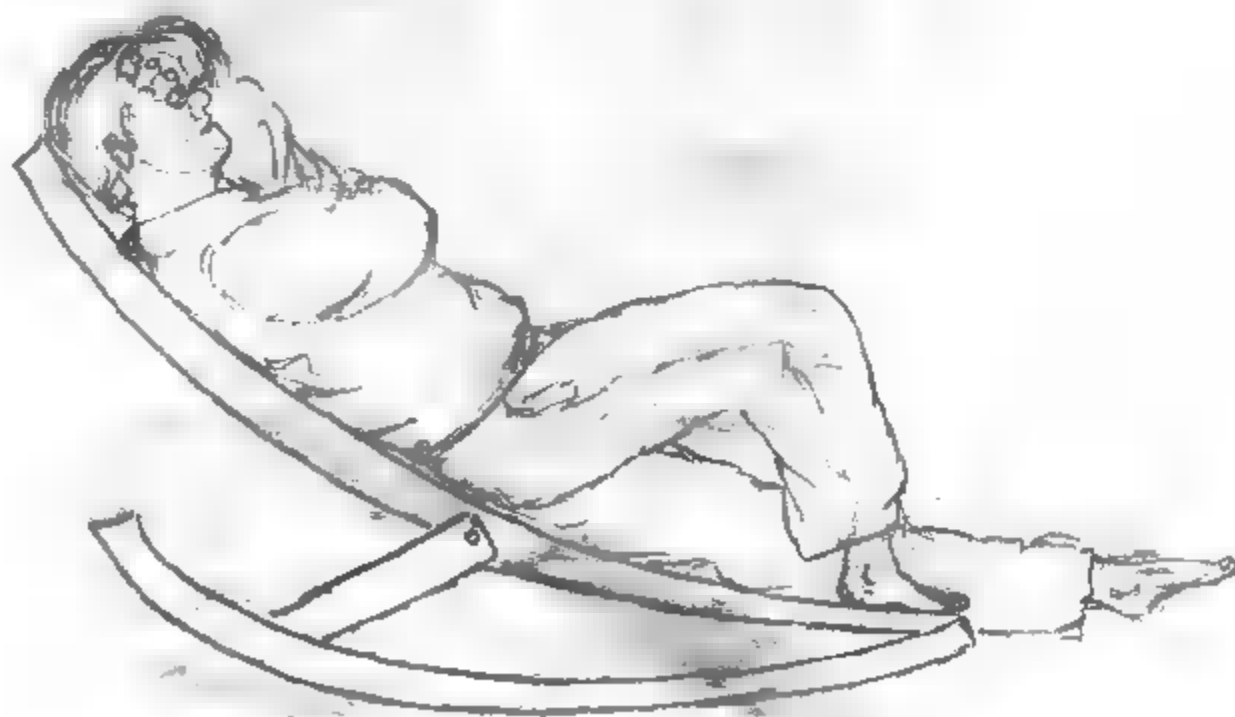
And help would their way
To keep all agonies at bay
By enflaming the light of learning
And keeping all darkness burning
In the true spirit of yearning
For having the things turning. ♦♦

WAS THAT YOU ?

—Gautam Kamdar
B.Com. Ist Year

Somebody did a golden deed,
Proving himself a friend in need
Someday sang a cheerful song,
Brightening the skies the whole day long
Was that somebody you ?

Somebody filled the day with light,
Constantly chased away the night,
Somebody's work bore joy and peace,
Surely his life shall never close
Was that somebody you ? ♦♦

The Sibsagar Commerce College Students Union, [REDACTED]

President	Principal Mr. Kartick Ch. Dutta.
Vice-President	DhurboJyoty Gogoi
General Secretary	Rajeeb Dihingia
Asst. Gen. Secretary	Neelkamal Bordolai
Secy. for Art & Music	Bablu Dutta
Secy. for Debating and Magazine	Mridul Barua
Secy. for Social Service	Md. Jamilur Rahman
Secy. for Boys Common room	Pankoj Barua
Secy. for Girls Common room	Miss Sultana Begum
Secy. for Major Games	Narayan Sharma

The Sibsagar Commerce College [REDACTED] Union, [REDACTED]

President	Principal Mr. Kartick Ch. Dutta
Vice-President	Amitabh Bordoloi
General Secretary	Bablu Dutta
Asst. Gen. Secretary	Arun Jyoti Phukan
Secy. for Art & Music	Sanjeev Chetia
Secy. for Debating and Magazine	Indra Shekhar Sarmah
Secy. for Social Service	Shyamaljit Gogoi
Secy. for Boys Common room	Viki Beria
Secy. for Girls Common room	Miss Parasmitta Borgohain
Secy. for Major Games	Barun Bikash Phukan

The Sibsagar Commerce College Students Union 2005-2006

President

Vice-President

General Secretary

Asst. Gen. Secretary

Secy. for Art & Music

Secy. for Debating and Magazine

Secy. for Social Service

Secy. for Boys Common room

Secy. for Girls Common room

Secy. for Major Games

Principal Mr. Kartick Ch. Dutta.

Bablu Dutta

Indra Shekhar Sarmah

Shyamaljit Gogoi

Md. Akramul Hussain

Kumar Kashyap Saikia

Nibir Chaliha

Bijit Changmai

Miss Reekha Mudra

Pranjal Borbaruah

সাধাৰণ সম্পাদকৰ প্ৰতিবেদন ২০০৪-০৫

সৰ্বপ্ৰথমে শিৱসাগৰ বাণিজ্য মহাবিদ্যালয়ৰ অধ্যক্ষ মহোদয় আৰু উপাধ্যক্ষ মহোদয়ক প্ৰমুখ্যে কৰি সমূহ শিক্ষাগুৰু, কৰ্মচাৰীসকল আৰু ছাত্ৰ-ছাত্ৰীসকলে শিৱসাগৰ বাণিজ্য মহাবিদ্যালয়ৰ ছাত্ৰ একতা সভা আৰু মোৰ তৰফৰ পৰা আন্তৰিক প্ৰাৰ্থনা আৰু সেৱা জ্ঞাপন কৰিছে। যি সকল ছাত্ৰ-ছাত্ৰীয়ে শিৱসাগৰ বাণিজ্য মহাবিদ্যালয়ৰ ছাত্ৰ একতা সভাৰ সাধাৰণ নিৰ্বাচনত মোক সাধাৰণ সম্পাদক হিচাপে নিৰ্বাচিত কৰিলে সেই সকলোলৈকে মোৰ আন্তৰিক শুভেচ্ছা আৰু কৃতজ্ঞতা জ্ঞাপন কৰিলো।

শিৱসাগৰৰ বৃষাণী প্ৰসিদ্ধ বৰপুখুৰীৰ পানত অৱস্থিত ঐতিহ্যমণ্ডিত শিৱসাগৰ বাণিজ্য মহাবিদ্যালয়ৰ বাবে সেৱা আগবঢ়াবলৈ পোৱা বাবে মই অতি আনন্দিত হৈছিলো। নিৰ্বাচনত সাধাৰণ সম্পাদক হিচাপে দায়িত্বভাৰ গ্ৰহণ কৰাৰ পাছত ছাত্ৰ একতাৰ সভাৰ সকলোৱে মিলি মহাবিদ্যালয়ৰ সৰ্বাঙ্গীন উন্নতি আৰু মহাবিদ্যালয়ৰ বিভিন্ন সমস্যাসমূহ সমাধান কৰিম বুলি প্ৰস্তুত হৈছিলো। সাধাৰণ সম্পাদকৰ কাৰ্য্যভাৰ গ্ৰহণ কৰি প্ৰথমে মহাবিদ্যালয়ৰ বিভিন্ন অভাৱ অভিযোগ সম্বন্ধে মহাবিদ্যালয়ৰ সকলোৱে লগত আলোচনা কৰাৰ লগতে বিভিন্ন দিশত কেনেদৰে উন্নতি সাধন কৰিব পৰা যায় তাৰ বাবে চিন্তা-চৰ্চা কৰিবলৈ যত্ন কৰিছিলো।

আন কেইবছৰৰ দৰে এই বছৰো সপ্তাহযোগাৰ কাৰ্য্যসূচীৰে বাৰ্ষিক কলেজ সপ্তাহ পালন কৰা হয়। উক্ত অনুষ্ঠানৰ লগত সঙ্গতি ৰাখি বিভিন্ন খেল-ধেমালি, তথা বিভিন্ন প্ৰতিযোগিতাসমূহ অনুষ্ঠিত কৰা হয়। কলেজ সপ্তাহৰ অন্তিম দিনা বীটা বিতৰণী সভা অনুষ্ঠিত হয়। উক্ত সভাত সকলো প্ৰতিযোগিতাবে বিজয়ীসকলক বীটা প্ৰদান কৰা হয়।

এই বাৰ্ষিক কলেজ সপ্তাহত কলেজৰ শিক্ষাগুৰু সকলৰ সহায়-সহযোগৰ লগতে ছাত্ৰ-ছাত্ৰীৰ সহযোগিতাত আমাৰ কাৰ্যাৱলী সূচাৰু ৰূপে পালন কৰো।

প্ৰতি বছৰে পৰম্পৰাগত ভাবে পালন কৰি অহাৰ দৰে এই বছৰো আমাৰ মহাবিদ্যালয়ত বাগ্‌দেৱী “শ্ৰীশ্ৰী সৰস্বতী পূজা” উপলক্ষে দিনজোৰা কাৰ্য্যসূচীৰে পূজাভাগ অনুষ্ঠিত কৰা হয়।

শিৱসাগৰ বাণিজ্য মহাবিদ্যালয়ত শিক্ষা গ্ৰহণ কৰিবলৈ অহা ছাত্ৰ-ছাত্ৰী সকলক আদৰণি জনাবৰ বাবে প্ৰতিবছৰৰ দৰে এই বছৰো নৱাগত আদৰণী সভা অনুষ্ঠিত কৰা হয় আৰু সকলো নতুন ছাত্ৰ-ছাত্ৰীক আমাৰ মহাবিদ্যালয়ৰ শিক্ষাগুৰুসকলে আশীৰ্ব প্ৰদান কৰে।

মই সাধাৰণ সম্পাদক হিচাপে থাকোতেই ডিব্ৰুগড় বিশ্ববিদ্যালয়ৰ অধীনৰ ক্ৰীড়া সপ্তাহত আমাৰ মহাবিদ্যালয়ৰ টেবুল টেনিছত গীতাঞ্জলি শইকীয়াই ৰাফাৰ্চ আপ আৰু women team championship লাভ কৰিছিল।

শেষত মহাবিদ্যালয়ৰ সৰ্বাঙ্গীন উন্নতি কামনা কৰি আৰু মোৰ কাৰ্য্যকালত হোৱা ভুল ত্ৰুটিৰ বাবে সকলোৰে ওচৰত ক্ষমা প্ৰাৰ্থনা বিচাৰিছো।

“জয়তু শিৱসাগৰ বাণিজ্য মহাবিদ্যালয়”

জয়তু ছাত্ৰ একতা সভা।

বাবলু দত্ত

সাধাৰণ সম্পাদক

সাধাৰণ সম্পাদকৰ প্ৰতিবেদন

২০০৫ - ০৬ বৰ্ষ

প্ৰতিবেদনৰ আৰম্ভণিতে ঐতিহ্যমণ্ডিত পুৰণি কীৰ্তি-চিহ্ন সম্বলিত শিৱসাগৰ বৰপুখুৰীৰ পাৰত অৱস্থিত শিৱসাগৰ বাণিজ্য মহাবিদ্যালয়ৰ অধ্যক্ষ মহোদয়কে প্ৰমুখ্য কৰি সকলো শিক্ষক - শিক্ষয়ত্ৰী বৃন্দ আৰু ছাত্ৰ-ছাত্ৰীলৈ ছাত্ৰ একতা সভাৰ সাধাৰণ সম্পাদক হিচাপে আন্তৰিক শুভেচ্ছা জ্ঞাপন কৰিছো আৰু লগতে ২০০৫-০৬ বৰ্ষৰ বাবে মোক বিনা প্ৰতিদ্বন্দিতাৰে সাধাৰণ সম্পাদক হিচাপে নিৰ্বাচিত কৰি মহাবিদ্যালয়ৰ প্ৰতি সেৱা আগবঢ়াবলৈ দিয়া সুবিধাৰ বাবে পুনৰ সকলোলৈকে আন্তৰিক শুভেচ্ছা জ্ঞাপন কৰিলো।

ছাত্ৰ একতা সভাৰ সাধাৰণ সম্পাদক হিচাপে গধুৰ দায়িত্ব গ্ৰহণ কৰি প্ৰথমেই মহাবিদ্যালয়ৰ ছাত্ৰ-ছাত্ৰীসকলৰ অভাৱ-অভিযোগ সমূহ পূৰণ কৰাত আৰু মহাবিদ্যালয়খনৰ সৰ্বাংগীন উন্নতিত মনোনিবেশ কৰিছিলো।

সাধাৰণ সম্পাদক হিচাপে মোৰ কাৰ্যকালত প্ৰথম কাৰ্যসূচী হিচাপে বাৰ্ষিক ক্ৰীড়া সপ্তাহ অনুস্থিত কৰা হৈছিল। উক্ত বাৰ্ষিক ক্ৰীড়া সপ্তাহত পোন প্ৰথম বাৰৰ বাবে দেহত্ৰী প্ৰতিযোগিতা অনুস্থিত হৈছিল। উক্ত ক্ৰীড়া বাৰ্ষিকত সকলো খেল-ধেমালিৰ লগতে উল্লেখনীয় দিশটো আছিল ছাত্ৰ-ছাত্ৰীৰ উপস্থিতি। উক্ত ক্ৰীড়া সপ্তাহত বিভিন্ন বিভাগত বিজয়ী ছাত্ৰ-ছাত্ৰী সকললৈ এই সুযোগতে শুভেচ্ছা জ্ঞাপন কৰিছো আৰু আশা কৰিছো যাতে ভবিষ্যতেও তেওঁলোকে আশা কৰা মতে সফলতা লাভ কৰিব পাৰে।

সাধাৰণ সম্পাদক হিচাপে মোৰ কাৰ্যকালত মহাবিদ্যালয়ত এখন অধ্যক্ষ সন্মিলন অনুস্থিত কৰা হৈছিল আৰু উক্ত সন্মিলনত বিশ্ববিদ্যালয়ৰ উপাচার্য ড° কুলেন্দু পাঠকদেৱ উপস্থিত আছিল আৰু এই সন্মিলনত ছাত্ৰ একতা সভাৰ সকলো সদস্যই সহায়ৰ হাত আগবঢ়াইছিল। কিছুদিনৰ পাছতেই আমাৰ মহাবিদ্যালয়ৰ পাঠ্যক্ৰম বৰ্হিভূত কাৰ্যক্ৰমৰ তৰফৰ পৰা আৰু ছাত্ৰ একতা সভাৰ সহযোগত সদৌ অসম ভিত্তিত এখন "Business Quiz" প্ৰতিযোগিতা অনুস্থিত কৰা হৈছিল।

৩/২/০৬ তাৰিখে বিদ্যাৰ অধিষ্ঠাত্ৰী সৰস্বতী দেৱীৰ পূজা বহুত উলহ-মালহেৰে পালন কৰা হৈছিল।

ইয়াৰ পাছতেই আহিল মহাবিদ্যালয়ৰ "নৱাগত আদৰ্শী" সভা। মহাবিদ্যালয়খনৰ পুৰণি ছাত্ৰ-ছাত্ৰীসকলৰ লগতে শিক্ষাগুরু সকলেও নৱাগতসকলক আদৰ্শী জনায় আৰু তেওঁলোকৰ উজ্জ্বল ভৱিষ্যত কামনা কৰে। এই অনুষ্ঠানৰ লগতে সঙ্গতি ৰাখি মুখ্যমন্ত্ৰী বুনিয়াদ আঁচনিৰ অধীনত নিৰ্মিত মহাবিদ্যালয়ৰ নৱনিৰ্মিত গ্ৰন্থাগাৰ ভবনটোও উদ্বোধন কৰা হয়।

কৃতজ্ঞতা জ্ঞাপন :- সৰ্বপ্ৰথমে মহাবিদ্যালয়ৰ অধ্যক্ষ কাৰ্তিক চন্দ্ৰ দেৱলৈ সকলো ক্ষেত্ৰতে সু-পৰামৰ্শ প্ৰদান কৰাৰ বাবে আন্তৰিক কৃতজ্ঞতা জ্ঞাপন কৰাৰ লগতে সমূহ শিক্ষক-শিক্ষয়ত্ৰীলৈ হিয়াভবা আন্তৰিক অভিনন্দন জ্ঞাপন কৰিলো। এই আপাহতে সকলো ক্ষেত্ৰতে সহায়-সহযোগিতা আগবঢ়োৱাৰ বাবে সিদ্ধাৰ্থ, নীলকমল, প্ৰাঞ্জল, শিল্পিকা, ৰীতা, গীতাঞ্জলি আৰু মহাবিদ্যালয়ৰ সকলো সদস্যলৈ কৃতজ্ঞতা জ্ঞাপন কৰিছো।

শেষত, মহাবিদ্যালয়খনৰ সবঙ্গীন উন্নতি কামনা কৰি আৰু মোৰ এবছৰীয়া কাৰ্যকালত হোৱা ভুল-ভ্ৰান্তিসমূহৰ ক্ষমা প্ৰাৰ্থনা বিচাৰি এই সাধাৰণ সম্পাদকৰ প্ৰতিবেদনৰ সামৰণি মাৰিলো।

“জয়তু শিৱসাগৰ বাণিজ্য মহাবিদ্যালয়”।

“জয়তু শিৱসাগৰ বাণিজ্য মহাবিদ্যালয় ছাত্ৰ একতা সভা”।

ইন্দ্ৰ শেখৰ শৰ্মা

ছাত্ৰ একতা সভাৰ উপ-সভাপতিৰ প্ৰতিবেদন (২০০৫-০৬)

প্ৰতিবেদনৰ আৰম্ভণিতে শিৱসাগৰ বাণিজ্য মহাবিদ্যালয়ৰ অধ্যক্ষ মহোদয়কে মুখ্য কৰি শ্ৰদ্ধাৰ শিক্ষাগুৰুসকললৈ মোৰ শ্ৰদ্ধা জ্ঞাপন কৰিছো আৰু যিসকল ছাত্ৰ-ছাত্ৰীয়ে মোক মহাবিদ্যালয়ৰ ছাত্ৰ একতা সভাৰ উপ-সভাপতি ৰূপে নিৰ্বাচিত কৰিলে সেই সকলোলৈকে মোৰ কৃতজ্ঞতা জ্ঞাপন কৰিলো।

কাৰ্য্যকালৰ সময়ছোৱাত ছাত্ৰ একতা সভাৰ প্ৰত্যেকজন সদস্যৰ সৈতে মহাবিদ্যালয়ৰ সকলো ধৰণৰ সমস্যাৰ বুজ লৈ সমাধান কৰিছিলো। এই ক্ষেত্ৰত মহাবিদ্যালয়ৰ অধ্যক্ষদেৱে সম্পূৰ্ণ সহযোগ কৰিছিল। উপ-সভাপতি হিচাপে ছাত্ৰ একতা সভাৰ সকলো বিভাগৰ ওপৰত চকু ৰখাৰ উপৰিও বিশ্ববিদ্যালয়ৰ অধীনত অনুষ্ঠিত হোৱা সকলো প্ৰতিযোগিতাত ছাত্ৰ-ছাত্ৰীসকলক যথেষ্ট সহায় আগবঢ়াইছিলো। এবছৰীয়া কাৰ্য্যকালত ছাত্ৰ-ছাত্ৰীসকল আৰু শ্ৰদ্ধাৰ শিক্ষাগুৰু সকলৰ পৰা যথেষ্ট দিহা-পৰামৰ্শ লাভ কৰিছিলো।

শেষত মোৰ কাৰ্য্যকালত সি সকলে সহায়-সহযোগ আগবঢ়ালে সেই সকললৈ আন্তৰিক শুভেচ্ছা জনাইছো আৰু শিৱসাগৰ বাণিজ্য মহাবিদ্যালয়ৰ সৰ্বাঙ্গীন উন্নতি কামনৰ লগতে মোৰ কাৰ্য্যকালত বৈ যোৱা তুল তুলটিবোৰৰ বাবে ক্ষমা বিচাৰি প্ৰতিবেদন সামৰিলো।

“জয়তু শিৱসাগৰ বাণিজ্য মহাবিদ্যালয়”

“জয়তু শিৱসাগৰ বাণিজ্য মহাবিদ্যালয় ছাত্ৰ একতা সভা।”

২২. বাবলু দত্ত

সহকাৰী সাধাৰণ সম্পাদকৰ প্ৰতিবেদন

সৰ্বপ্ৰথমে শিৱসাগৰ বাণিজ্য মহাবিদ্যালয়ৰ অধ্যক্ষ মহোদয়, সমূহ শিক্ষাগুৰুলৈ মোৰ আন্তৰিক শ্ৰদ্ধা জ্ঞাপন কৰিছো। মহাবিদ্যালয়ৰ সমূহ ছাত্ৰ-ছাত্ৰীলৈ নিৰ্বাচনত মোক জয়যুক্ত কৰি মহাবিদ্যালয়খনলৈ সেৱা আগবঢ়াবলৈ সুযোগ দিয়াৰ বাবে মই তেওঁলোকক হিয়াভৰা কৃতজ্ঞতা যাচিছো।

২০০৫-০৬ বৰ্ষৰ নিৰ্বাচনৰ কেইদিনমানৰ পাছত মহাবিদ্যালয়ৰ ক্ৰীড়া সপ্তাহ আৰম্ভ হয়। এই ক্ৰীড়া সপ্তাহ সুকলমে হৈছিল। এই ক্ৰীড়া সপ্তাহত মোৰ কোনো বাব নাছিল যদিও মই এই ক্ৰীড়া সপ্তাহ সুকলমে হৈ যোৱাত গুৰুপ্ৰোতভাৱে জড়িত আছিলো। ইয়াৰ উপৰিও কলেজৰ বিভিন্ন কাৰ্য্যসূচী যেনে সৰস্বতী পূজা, জন্মাষ্টমী, নৱাগত আদৰণী আদিৰ লগত জড়িত হৈ মোৰ নিজৰ তৰফৰ পৰা বহু সহায়-সহযোগিতা আগবঢ়াইছিলো। এই সকলো ক্ষেত্ৰতে শিক্ষক ছাত্ৰ-ছাত্ৰী সকলে বহুতো সহায় সহযোগ আগবঢ়াইছিল। কলেজৰ বিভিন্ন চাফাই কাৰ্য্যসূচীত মই নিজেই আগ-ভাগ লৈ কাৰ্য্যসূচী চলাইছিলো। এই ক্ষেত্ৰত মোক সহায় কৰা ছাত্ৰ-ছাত্ৰী সকলক অভিনন্দন জ্ঞাপন কৰিছো।

ঐতিহাসিক শিৱসাগৰ বৰপুখুৰীৰ পাৰত অৱস্থিত শিৱসাগৰ বাণিজ্য মহাবিদ্যালয়ত সহকাৰী সাধাৰণ সম্পাদকৰ বাব লাভ কৰাত মই নিজকে গৌৰৱ অনুভৱ কৰিছো। এই বাব লৈ কাৰ্য্যসূচীবোৰ পালন কৰোতে মোৰেই ভাল লাগিছিল। বিভিন্ন কাৰ্য্যসূচীত ছাত্ৰ-ছাত্ৰী সকলে সহায়-সহযোগ আগবঢ়োৱাৰ বাবে আৰু কাৰ্য্যসূচী পালনৰ বাবে আন্তৰিক শুভেচ্ছা যাচিছো।

অৱশেষত শিৱসাগৰ বাণিজ্য মহাবিদ্যালয়ৰ মঙ্গল কামনা কৰিলো আৰু ভৱিষ্যতেও এনে কাৰ্য্যসূচীত আগ-ভাগ লম বুলি প্ৰতিশ্ৰুতি দিলো।

“জয়তু শিৱসাগৰ বাণিজ্য মহাবিদ্যালয়”

“জয়তু শিৱসাগৰ বাণিজ্য মহাবিদ্যালয় ছাত্ৰ একতা সভা।”

২২. শ্যামলজিৎ গগৈ,

সহঃ সাধাৰণ সম্পাদক

সমাজ সেৱা বিভাগৰ সম্পাদকৰ প্ৰতিবেদন

শিৱসাগৰ বাণিজ্য মহাবিদ্যালয়ৰ সমাজ সেৱা সম্পাদকৰ পদত অধ্যক্ষ মহোদয়ৰ দ্বাৰা মনোনীত হোৱাৰ বাবে সন্মানীয় অধ্যক্ষ মহোদয় আৰু শিক্ষাগুৰুসকললৈ মোৰ আন্তৰিক শ্ৰদ্ধা জ্ঞাপন কৰিছোঁ। লগতে ছাত্ৰ একতা সভাৰ সদস্যবৃন্দ তথা আমাৰ মহাবিদ্যালয়ৰ সমূহ ছাত্ৰ-ছাত্ৰীসকললৈ হিয়াভৰা ওলপ আৰু অভিনন্দন জ্ঞাপন কৰিছোঁ।

মই ২০০৫ চনৰ অক্টোবৰ মাহত সমাজ সেৱা বিভাগৰ সম্পাদক হিচাপে কাৰ্য্যভাৰ গ্ৰহণ কৰোঁ। কাৰ্য্যভাৰ গ্ৰহণ কৰাৰ অতি কম সময়ৰ ভিতৰত মহাবিদ্যালয়ৰ বাৰ্ষিক ক্ৰীড়া সপ্তাহ আৰম্ভ হয়। মহাবিদ্যালয়ৰ বাৰ্ষিক ক্ৰীড়া সপ্তাহত মোৰ দায়িত্ব আছিল আদৰণিৰ তোৰণ নিৰ্মাণ কলেজখনৰ চৌহদ চাফ-চিকুণ কৰা, খহীদ বেদী চাফা কৰা ইত্যাদি। মহাবিদ্যালয়ৰ দায়িত্ব পালন কৰিবলৈ যাওঁতে বহুতো অসুবিধাৰ সন্মুখীন হৈছিলো যদিও আমাৰ মহাবিদ্যালয়ৰ শিক্ষাগুৰুসকল আৰু ছাত্ৰ একতা সভাৰ সদস্য তথা বন্ধুনকসৰ পৰা বহুতো সহায়-সহযোগিতা পাইছিলো, আৰু বিশেষকৈ শ্যামলজিত গগৈয়ে মোৰ প্ৰত্যেক কামতে সহায় আগবঢ়াইছিল।

মই সমাজ সেৱা বিভাগৰ সম্পাদক হোৱাৰ লগতে আমাৰ মহাবিদ্যালয়ৰ নিয়মানুবৰ্তিতাৰ ওপৰতো চকু ৰাখিছিলো। কিয়নো মই ভাৱো মহাবিদ্যালয়ৰ নিয়মানুবৰ্তিতা বজাই ৰখা কেৱল সভাৰ সদস্যৰে দায়িত্ব নহয়, গোটেই মহাবিদ্যালয়ৰ ছাত্ৰ-ছাত্ৰীসকলৰ সহযোগিতাৰ প্ৰয়োজন। প্ৰত্যেক ছাত্ৰ-ছাত্ৰীয়ে নিয়মানুবৰ্তিতা পালন কৰিলেহে, মহাবিদ্যালয়খনত সুন্দৰ সুস্থ পৰিবেশৰ সৃষ্টি হ'ব।

আমাৰ কলেজৰ চৌহদত যিখন ফুলৰ বাগিছা আছে, সেইখন সুন্দৰ কৰিবলৈ বহুত চেষ্টা কৰিছিলো কিন্তু তাত মই ব্যৰ্থ হ'লো। তাৰ বাবে মই অতিশয় দুঃখিত।

শেষত মহাবিদ্যালয়ৰ মোৰ দায়িত্বসমূহ সুকলমে পালন কৰাত শ্ৰীযুত জীৱন বৰা ছাত্ৰক কৃতজ্ঞতা জ্ঞাপন কৰিছোঁ। লগতে বিভিন্ন দায়িত্বত থকা কৰ্মকতাসকলক সহায় আৰু পৰামৰ্শ দিয়াৰ বাবে ধন্যবাদ জ্ঞাপন কৰিছোঁ।

সদৌ শেষত কাৰ্য্যকালত যদি অজ্ঞানিতে কিবা ভুল-ত্ৰুটি ৰৈ গৈছে তাৰ বাবে ক্ষমা বিচাৰিছোঁ আৰু মহাবিদ্যালয়খনৰ সবঙ্গীন উন্নতি কামনা কৰি মোৰ এই প্ৰতিবেদন সামৰণি মাৰিলো।

১৬ নিৰিৰ প্ৰসাদ সলিহা

সম্পাদক, সমাজ সেৱা বিভাগ

ছাত্ৰ জিৰণী কোঠাৰ সম্পাদকৰ প্ৰতিবেদন

প্ৰতিবেদনৰ পাতনিতে শিৱসাগৰ বাণিজ্য মহাবিদ্যালয় মাননীয় শিক্ষাগুৰুসকলক তথা জ্যেষ্ঠ দাদা-বাইদেউ আৰু সহপাঠী বন্ধু-বান্ধৱীসকললৈ আন্তৰিক শ্ৰদ্ধা নিবেদন কৰিছোঁ। শিৱসাগৰ বাণিজ্য মহাবিদ্যালয় ছাত্ৰ একতা সভাৰ ২০০৫-২০০৬ বৰ্ষৰ বাবে মোক বিনা প্ৰতিদ্বন্দিতাৰে ছাত্ৰ জিৰণী কোঠাৰ সম্পাদক হিচাপে নিৰ্বাচিত হোৱাৰ সুযোগ প্ৰদান কৰি সেৱা আগবঢ়াবলৈ দিয়া সুবিধাৰ বাবে মই সকলোলৈকে আন্তৰিক ধন্যবাদ জ্ঞাপন কৰিছোঁ।

ছাত্ৰ জিৰণী কোঠাৰ গধুৰ দায়িত্ব বহন কৰি মই মোৰ কাৰ্য্যকালত ছাত্ৰসকলৰ অভাৱ-অভিযোগ সমূহ পূৰণত বিশেষ সেৱা আগবঢ়াব নোৱাৰিলো। আমাৰ কলেজত যিটো ছাত্ৰ জিৰণী কোঠা আছে সেইটো ব্যৱহাৰ উপযোগী নহয়। কাৰণ ছাত্ৰ জিৰণী কোঠাটো প্ৰেক্ষাগৃহৰ লগত সংলগ্ন আৰু কলেজৰ ছাত্ৰ পৰিমাণ অনুসৰি বৰ সৰু বাবে ছাত্ৰসকলে ব্যৱহাৰ নকৰে। ইয়াৰ সু-ব্যৱস্থা কৰি দিয়াৰ লগতে শৰীৰ চৰ্চাৰ বাবে কিছু সামগ্ৰী যোগান ধৰিবলৈ মই অধ্যক্ষ মহোদয়ক অনুৰোধ কৰিছিলো।

কলেজৰ কিছুমান অসুবিধাৰ কাৰণে এই বৰ্ষত নহ'লেও অহা বৰ্ষত ছাত্ৰসকলক ইয়াৰ সুব্যৱস্থা কৰি দিয়াৰ প্ৰতিশ্ৰুতি অধ্যক্ষ মহোদয়ে দিছিল। মই আশা ৰাখিছোঁ ছাত্ৰসকলে ইয়াৰ সুবিধা নিশ্চয় পাব।

২০০৫-২০০৬ বৰ্ষৰ মহাবিদ্যালয়ৰ বাৰ্ষিক সপ্তাহৰ কাৰ্যসূচীৰেই আমাৰ কাৰ্য্যকালৰ পাতনি মেলা হয়। মোৰ দায়িত্ব থকা খেল দবা, কেৰম, চাইনিচ চেকাৰ, টেবুলটেনিছ, বেডমিণ্টন প্ৰতিযোগিতা সুকলমে অনুষ্ঠিত হৈ যায়। এই খেলসমূহত বিভাগীয় উপদেষ্টা শ্ৰীযুত ৰাজুমাণি শৰ্মা চাব, প্ৰমুখ্যে বিজয় কুমাৰ শইকীয়াচাৰ, অশোক কুমাৰ খান্দেলিয়া চাব, প্ৰাঞ্জল চাব আদি সমূহ শিক্ষাগুৰুৱে দিহা-পৰামৰ্শ সহায় সহযোগ আগবঢ়োৱাৰ বাবে তেখেতসকলক আন্তৰিক কৃতজ্ঞতা জ্ঞাপন কৰিলো।

শেষত মোৰ এবছৰীয়া কাৰ্যকালত বৈ যোৱা ভুল ভুলটিবোৰৰ বাবে সমূহ ছাত্ৰৰ পৰা ক্ষমা বিচাৰিছোঁ আৰু মহাবিদ্যালয় খনৰ ছাত্ৰ জিৰণী কোঠাৰ লগতে সকলো দিশৰ উন্নতি কামনা কৰি মোৰ প্ৰতিবেদন সম্বৰিলো।

২৯. বিজিত চাংমাই

সম্পাদক, ছাত্ৰ জিৰণী কোঠা

গুৰু খেল বিভাগৰ সম্পাদকৰ প্ৰতিবেদন

জন্ম জন্মতে শিৱসাগৰ বাণিজ্য মহাবিদ্যালয়ৰ অধ্যক্ষ শ্ৰীযুত কাৰ্তিক চন্দ্ৰ দত্তাসেৱৰ প্ৰমুখ্যে সকলো ছাত্ৰ বহিৰ্দেশলৈ মোৰ আন্তৰিক কৃতজ্ঞতা আৰু শ্ৰদ্ধা জনাই মই গুৰুখেল বিভাগৰ সম্পাদকৰ প্ৰতিবেদন আৰম্ভ কৰিছোঁ।

সমগ্ৰ অসমৰ ভিতৰতেই নাম থকা এই মহাবিদ্যালয়ৰ ২০০৫-০৬ বৰ্ষৰ ছাত্ৰ একতা সভাৰ নিৰ্বাচনত যিসকল ছাত্ৰ ছাত্ৰীয়ে মোক গুৰু খেল বিভাগৰ সম্পাদক ৰূপে নিৰ্বাচিত কৰিলে, তেওঁলোকক মোৰ আন্তৰিক কৃতজ্ঞতা জ্ঞাপন কৰিলো। ছাত্ৰ একতা সভাৰ নিৰ্বাচনৰ কিছুদিনৰ পাছতে আমি মহাবিদ্যালয়ৰ ক্ৰীড়া সপ্তাহৰ সফল ভাৱে আয়োজন কৰিছিলো। উক্ত ক্ৰীড়া সপ্তাহত সকল প্ৰতিযোগীয়ে পুৰস্কাৰ লাভ কৰে তথা ভাল ফলাফল দেখুৱাবলৈ সক্ষম হৈছিল মই তেওঁলোকৰ উজ্জ্বল ভৱিষ্যত কামনা কৰিলো।

আমাৰ মহাবিদ্যালয়ৰ কোনো খেলপথাৰ নথকাত মহাবিদ্যালয়ৰ খেলসমূহ শিৱসাগৰ পিয়লী ফুকন ষ্টেডিয়ামত অনুষ্ঠিত কৰা হয়। এই বছৰ ক্লাবৰ খেল চলি থকাৰ বাবে আমি মহাবিদ্যালয়ৰ চৌহদতে ক্ৰীড়া সপ্তাহৰ খেলসমূহ অনুষ্ঠিত কৰিবলগীয়া হোৱাত আমি কিছু সংখ্যক খেল ফেন দৌৰ, জেডলিন্ আদি খেলাৰ মেৰাবিলো। তাৰ বাবে মই সকলোৰে ওচৰত ক্ষমা খুজিছোঁ। ভৱিষ্যতে যাতে এনে অসুবিধাৰ সৃষ্টি নহয় তাৰ বাবে মই অধ্যক্ষ মহোদয়ক উক্ত বিষয়ত উপযুক্ত ব্যৱস্থা ল'বলৈ অনুৰোধ জনাইছোঁ।

এনেবোৰ সমস্যাবেৰ্জৰ্জৰিত হোৱাৰ পিছতো দুবাৰকৈ বিজিত ৰূপে থকাৰ পাছত এইবাৰ মোৰ কাৰ্যকালত অধ্যক্ষ মহোদয় আৰু ৰাজুমাণি শৰ্মা ছবৰ তত্ত্বাবধানত আমাৰ মহাবিদ্যালয়ে ২০০৫-০৬ বৰ্ষত ডিব্ৰুগড় বিশ্ববিদ্যালয়ৰ অধীনৰ জ্ঞানমহাবিদ্যালয় ক্ৰিকেট প্ৰতিযোগিতাত চূড়ান্ত বিজয়ী হ'বলৈ সক্ষম হ'ল।

সদৌ শেষত গুৰুখেল বিভাগৰ দায়িত্ব থকা মোৰ শ্ৰদ্ধাৰ শিক্ষক সৰ্বশ্ৰী ড° চুজাউদ দৌল্লা, ৰতুল শৰ্মা, দেৱজিৎ চহৰীয়া, বিজয়ন ৰহমান আদিলৈ কৃতজ্ঞতা থকাৰ উপৰিও যিসকল ছাত্ৰ যেনে নীলকমল দা, ৰাজীৱ দা, ইন্দ্ৰ, দিগন্ত, ত্ৰিনয়ন দ্বীৱদীপ আদিয়ে মোক সকলো কালে সহায় কৰিলে তেওঁলোকলৈ মোৰ ধন্যবাদ থাকিল। শিৱসাগৰ বাণিজ্য মহাবিদ্যালয়ৰ উজ্জ্বল ভৱিষ্যত কামনা কৰি মোৰ প্ৰতিবেদন ইমানতে সামৰণি মাৰিলো।

জয়ন্তু ছাত্ৰ একতা সভা।

২৯. প্ৰাঞ্জল বৰবৰুৱা

সম্পাদক, গুৰু খেল বিভাগ

কলা আৰু সংগীত বিভাগৰ সম্পাদকৰ প্ৰতিবেদন

সৰ্বপ্ৰথমে শিৱসাগৰ বাণিজ্য মহাবিদ্যালয়ৰ সকলো শিক্ষাণ্ডকলৈ মোৰ শুভা জ্ঞাপন কৰিছো। এই শিক্ষা অনুষ্ঠানৰ ২০০৫-০৬ চনৰ ছাত্ৰ একতা সভাৰ কলা আৰু সংগীত বিভাগৰ সম্পাদক হিচাপে যি সকল ছাত্ৰ-ছাত্ৰীয়ে মোক নিৰ্বাচিত কৰিলে সেইসকল ছাত্ৰ-ছাত্ৰীলৈ মোৰ আন্তৰিক কৃতজ্ঞতা যাহিছো।

সম্পাদকৰ দায়িত্ব গ্ৰহণ কৰাৰ পাছত যিখিনি কাম কৰিম বুলি ভাবিছিলো সেইখিনি কৰিবলৈ সক্ষম হৈছিলো আৰু সফলতাও লাভ কৰিছিলো। কাৰ্য্যভাৰ গ্ৰহণ কৰাৰ কেইদিনমানৰ পাছতে আমাৰ “কলেজ সপ্তাহ” অনুষ্ঠিত কৰা হয়। ‘কলেজ সপ্তাহ’ত অন্যান্য প্ৰতিযোগিতাৰ লগতে কলা আৰু সংগীতৰ দিশতো প্ৰতিযোগিতা অনুষ্ঠিত কৰা হয়। এইখিনিতে বিজয়ী সমূহ প্ৰতিযোগীলৈ মোৰ আন্তৰিক অভিনন্দন যাচিলো আৰু তেওঁলোকৰ ভৱিষ্যত উজ্জ্বল কামনা কৰিলো।

আমাৰ কাৰ্য্যকালতে ডিব্ৰুগড় বিশ্ববিদ্যালয়ত “সুৰ মহোৎসৱত” ডিব্ৰুগড় বিশ্ববিদ্যালয়ৰ অধীনস্থ সকলো কলেজেই বিভিন্ন প্ৰতিযোগিতা যেনে- নাটক, সংগীত, বিহুনাচ, ঢোলবাদন, পেপা বাদন, ভাবনাট্যম আদিত অংশ গ্ৰহণ কৰিছিল। প্ৰতিযোগিতাত আমাৰ কলেজৰ ছাত্ৰ-ছাত্ৰীয়ে বিভিন্ন বিভাগত অংশ গ্ৰহণ কৰাৰ লগতে স্বীকৃত স্থান লাভ কৰি কলেজলৈ গৌৰৱ কঢ়িয়াই অনিছিল। বিশেষকৈ ঢোল বাদন আৰু পেপা বাদন এই দুটা বিভাগত আমাৰ মহাবিদ্যালয়ৰ দুজন ছাত্ৰয়ে (ভাস্কৰ জ্যোতি শৰ্মা আৰু ধ্ৰুৱজ্যোতি গগৈ) দ্বিতীয় আৰু তৃতীয় স্থান অধিকাৰ কৰিছিল। এই প্ৰতিযোগিতাত অংশগ্ৰহণ কৰিবলৈ আমাৰ মহাবিদ্যালয়ৰ পৰা ১৮ জনীয়া এটা দল গৈছিল। বাকী কেইটা বিভাগত যদিও আমাৰ ছাত্ৰ-ছাত্ৰীয়ে কোনো স্থান লাভ কৰিব নোৱাৰিছিল তথাপিও বহুতো প্ৰশংসা লাভ কৰিবলৈ সক্ষম হৈছিল।

মোৰ কাৰ্য্যকালৰ সময়ছোৱাত প্ৰতিযোগিতাসমূহ সূচানুসংগে চলোৱাত সহায়-সহযোগিতা আগবঢ়োৱা বিভাগীয় উপদেষ্টা শ্ৰীযুত প্ৰদীপ গগৈ চাৰ, শ্ৰীযুত পংকজ হাজৰীকা চাৰ, শ্ৰীযুতা ৰেণুদেৱী বাইদেউ আৰু শ্ৰীযুতা মৃণালী মহন্ত বাইদেউ আৰু লগতে ছাত্ৰ একতা সভাৰ সকলো বিষয়বসীয়াসকলৰ ওচৰত চিৰকৃতজ্ঞ হৈ ৰ’ম।

এই বিভাগৰ সম্পাদক হিচাপে থকা কালছোৱাত জ্ঞাতে অজ্ঞাতে ৰৈ যোৱা দোষ ত্ৰুটিৰ বাবে কলেজৰ সমূহ শিক্ষাণ্ডক, কৰ্মচাৰী তথা সমূহ ছাত্ৰ-ছাত্ৰীৰ ওচৰত ক্ষমা প্ৰাৰ্থনা কৰিছো।

শিৱসাগৰ বাণিজ্য মহাবিদ্যালয়ৰ “কলেজ সপ্তাহ”ৰ কলা আৰু সংগীত বিভাগৰ প্ৰতিযোগিতাসমূহৰ ফলাফলসমূহ আছিল এনেধৰণৰ

১. ৰাভা সংগীত :-

(১) নিচুকণী বটা :- শ্ৰীমতী অনিন্দিতা গগৈ
স্নাতক ৩য় বৰ্ষ

২. জ্যোতি সংগীত :-

প্ৰথম :- শ্ৰীমতী মীৰাণা মিনাৰ্ভা, উঃ মাঃ ২য় বৰ্ষ
দ্বিতীয় :- শ্ৰীমতী অনিন্দিতা গগৈ, স্নাতক ৩য় বৰ্ষ
তৃতীয় :- শ্ৰী পিংকী দাস, উঃমাঃ ২য় বৰ্ষ

৩. ভজন :-

(১) নিচুকণী বটা :- শ্ৰীমতী অনিন্দিতা গগৈ
স্নাতক ৩য় বৰ্ষ

৪. আধুনিক সংগীত :-

প্ৰথম :- শ্ৰীমতী অনিন্দিতা গগৈ (স্নাতক ৩য় বৰ্ষ)
দ্বিতীয় :- শ্ৰীমতী মীৰাণা মিনাৰ্ভা (উঃমাঃ ২য় বৰ্ষ)
তৃতীয় :- বিবেচনা কৰা ন’হল।

৫. আধুনিক নৃত্য :-

প্ৰথম :- শ্ৰীমতী গীতাঞ্জলি শইকীয়া, স্নাতক ১য় বৰ্ষ
দ্বিতীয় :- শ্ৰীমতী জিন্নত আৰা ৰহমান, স্নাতক ১য় বৰ্ষ
তৃতীয় :- শ্ৰীমতী পিংকী দাস, উঃ মাঃ ২য় বৰ্ষ

৬. বিহুগীত :- নিচুকণী বটা- শ্ৰী ভাস্কৰ শৰ্মা
উঃ মাঃ ১য় বৰ্ষ

৭. ঢোল বাদন :-

প্ৰথম :- শ্ৰী ভাস্কৰ শৰ্মা, উঃ মাঃ ১য় বৰ্ষ
দ্বিতীয় :- পিংকু বৰুৱা, স্নাতক ২য় বৰ্ষ
তৃতীয় :- বিবেচনা কৰা ন’হল।

৮. একক অভিনয় :-

প্ৰথম - শ্ৰী বাবুল দত্ত, স্নাতক ২য় বৰ্ষ
দ্বিতীয় - মঃ আক্ৰাম-উল হুছেইন, স্নাতক ২য় বৰ্ষ
তৃতীয় - শ্ৰী দিব্যজ্যোতি মহন্ত, উঃ মাঃ ১য় বৰ্ষ

শেৰত শিৱসাগৰ বাণিজ্য মহাবিদ্যালয়ৰ সবাংগীণ উন্নতি কামনা কৰি মোৰ প্ৰতিবেদন সামৰিলো।

“জয়ন্ত শিৱসাগৰ বাণিজ্য মহাবিদ্যালয়”

মঃ আক্ৰাম-উল হুছেইন
সম্পাদক, কলা আৰু সংগীত বিভাগ

Report from the Secretary Girls Common Room

At first I would like to thank all the students and electoral members of Sibsagar Commerce College for selecting me as Girls' Common Room Secretary of the College Students Union for the session 2005-2006.

After the election we the newly elected candidates took the responsibility as office bearers in front of the Principal and the students as per the college rule. For the development of student talent we organised the college week just after the election. As a Girls' Common Room secretary my responsibility was to organise a competitions among the girls in minor games such as Chinese checker, Carram, Ludu, Shot-put etc.

With the co-operation of all the students and teachers, the College Week was a gran success. We organised Saraswati Puja on 3rd Feb. which was held with traditionall fervour in our college.

I convey my heartiest regard to all the students of Commerce College for selecting me as a secretary and giving me a chance to serve this institution and I am also thankful to all the teachers and students for helping me in each and every steps of my work.

I beg to be excused for any ommission and commission that I might have inadvertantly committed while discharging my responsibility as an office bearer of the Union.

I conclude with due regards to my bearded Teachers for their help and invaluable suggestions.

Result of the Annal Competitions 2005-06

Name of the Game : Chinese Checkers

1st :- Farana Ahmed

2nd :- Gitanjali Saikia

Name of the Game :- Chess

1st :- Gitanjali Saikia

2nd :-

Name of the Game :- Carram

1st Position : Singale Carram

Faranna Ahmed

Double Carram

Farana Ahemd

Porishmita

Name of the Game :- Music Chair

1st :- Farana Ahmed

Name of the Game :- Badminton

1st :- Gitanjali Saikia

2nd :- Pallavi

3rd :- Silpika Bora

Name of the Game :- Shot put.

1st :- Silpika Bora

Winner of the Dance Competition.

1st :- Gitanjali Saikia

Food Competition.

a. Pudding :- 1st :- Ritika Jain

2nd :- Kakoli Dey

b. Cake :- 1st :- Ritika Jain

c. Rangoli :- 1st :- Ritika and Kakoli

2nd :- Sneha and Neelam

—Rekha Mudra
Secretary, Girls' Common Room

Photo Speak : **Sibsagar Commerce College**

Opening of New College Library Building by Sri Pranab Gogoi, Hon'ble Minister for Law, Handloom & Textile, Govt of Assam.

Principal K.C. Dutta delivering speech in the All Assam College Principals Seminar held in Sibsagar Commerce College.

Presidential speech by Principal K.C. Dutta in Freashers' Social.

Welcome address by the Principal to the NAAC Peer team.

Valedictory session of the visiting NAAC Peer team in the College auditorium.

Frontal view of the College.

A side view of the main College Building.